

UCHWAŁA Nr
RADY MIEJSKIEJ W MIĘDZYDZROJACH
z dnia

w sprawie przyjęcia Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Międzyzdroje na lata 2014-2024

Na podstawie art.18 ust.2 pkt 9 lit. h ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (DZ. U. z 2013 r., poz.594, t.j., poz. 645, poz. 1318, z 2014 poz. 379, poz. 1072) oraz art. 17 ust.1 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. z 2013 r. poz. 182, poz. 509, z 2011r. poz. 1650, z 2014r. poz. 567, poz. 598, poz. 1004, poz. 1146, poz. 1188) uchwała się, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Międzyzdroje na lata 2014-2024, stanowiącą załącznik nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Kierownikowi Ośrodka Pomocy Społecznej w Międzyzdrojach.

§ 3 Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

 BURMISTRZ
Leszek Dorosz
Leszek Dorosz

Bez zastrzeżeń pod względem prawnym

Joanna Sołtys
Joanna Sołtys
RADCA PRAWNY

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 17 ust.1 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym należy m.in.: opracowanie i realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka.

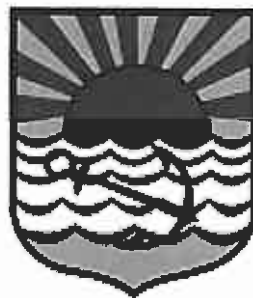
Poprzednia Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Międzyzdroje obowiązywała na lata 2007-2013.

W związku z powyższym uzasadnione jest podjęcie niniejszej uchwały.

KIEROWNIK SEKCJI
POMOCY SPOŁECZNEJ
Jacek Kotarzynski
Jacek Kotarzynski

*Załącznik do Uchwały Nr
Rady Miejskiej w Międzyzdrojach z dnia*

**Strategia
Rozwiązywania Problemów Społecznych
Gminy Międzyzdroje
na lata 2014-2024**

2014

SPIS TREŚCI

WSTĘP	3
I. CZĘŚĆ WPROWADZAJĄCA.....	4
1. STRUKTURA STRATEGII	4
2. UWARUNKOWANIA ZEWNĘTRZNE TWORZENIA STRATEGII	6
II. CZĘŚĆ DIAGNOSTYCZNO-ANALITYCZNA.....	18
1. POŁOŻENIE, POWIERZCHNIA, PODZIAŁ ADMINISTRACYJNY GMINY	18
2. INFRASTRUKTURA TECHNICZNA	18
3. KOMUNIKACJA I TRANSPORT	19
4. SYTUACJA DEMOGRAFICZNA	20
5. SYTUACJA GOSPODARCZA.....	21
6. PROBLEMY NA RYNKU PRACY	23
7. ZASOBY I WARUNKI MIESZKANIOWE	26
8. BEZDOMNOŚĆ	27
9. EDUKACJA	28
10. KULTURA	29
11. SPORT I REKREACJA.....	30
12. TURYSTYKA	31
13. SYTUACJA DZIECKA.....	32
14. OCHRONA ZDROWIA	36
15. BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE	38
16. POMOC SPOŁECZNA	39
17. SYTUACJA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH	49
18. PROBLEMY UZALEŻNIEŃ I PRZEMOCY W RODZINIE.....	51
19. PROBLEMY SPOŁECZNE W OPINII ŚRODOWISKA LOKALNEGO	56
20. SEKTOR POZARZĄDOWY	63
21. ANALIZA SWOT	63
22. PODSUMOWANIE DIAGNOZY	71
III. CZĘŚĆ PROGRAMOWA	73
1. MISJA, CELE STRATEGICZNE I OPERACYJNE, KIERUNKI DZIAŁAŃ	73
2. RAMY FINANSOWE STRATEGII.....	92
3. WDROŻENIE STRATEGII, MONITOROWANIE JEJ REALIZACJI.....	92
4. PROGRAMY I PROJEKTY	93
IV. UWAGI KOŃCOWE	97

WSTĘP

Zarządzanie strategiczne oparte na opracowywaniu, wdrażaniu i kontroli realizacji planów strategicznych, umożliwi dostosowanie funkcjonowania jednostek terytorialnych do zmian zachodzących w otoczeniu. W zakresie polityki społecznej na poziomie zarządzania lokalnego (gminnego) podstawową rolę wśród tego typu planów pełni strategia rozwiązywania problemów społecznych.

Strategia pozwala na racjonalizację lokalnej polityki społecznej, określa misję oraz wyznacza cele strategiczne i działania, których wdrożenie powinno w znaczny sposób przyczynić się do rozwiązania wielu problemów społecznych i zminimalizować skutki szeroko rozumianych kwestii społecznych. Dokument stanowi podstawę do realizacji stosunkowo trwałych wzorów interwencji społecznych, które mają przyczynić się do poprawy warunków życia mieszkańców, w szczególności tych, którzy są zagrożeni marginalizacją i wykluczeniem społecznym, i doprowadzić do integracji społecznej.

Niniejsza strategia została opracowana w Ośrodku Pomocy Społecznej w Międzyzdrojach przy merytorycznym wsparciu Ośrodka Kształcenia Służb Publicznych i Socjalnych – Centrum AV w Częstochowie. Pomoc zewnętrzna polegała głównie na doradztwie i systematyzacji układu głównych elementów wypracowanego dokumentu.

Strategia jest dokumentem uspołecznionym. W pracach nad nim uczestniczyli przedstawiciele samorządu lokalnego, środowisk pomocy społecznej, rynku pracy, oświaty, kultury, ochrony zdrowia, policji i sądownictwa, przedstawiciele organizacji pozarządowych, kościoła, mieszkańcy gminy oraz eksperci.

Dokument ma charakter kilkuletni, został przygotowany na lata 2014-2024. Jest zgodny z założeniami odnoszących się do polityki społecznej dokumentów strategicznych przygotowanych na poziomie europejskim, ogólnopolskim i samorządowym i umożliwia ubieganie się o środki zewnętrzne, m.in. z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej.

Strategia stanowi materiał wyjściowy do opracowania szczegółowych programów i projektów pomocy społecznej. Skuteczność wyznaczonych w niej działań pomocowych będzie zależała zarówno od posiadanych i pozyskanych przez gminę środków finansowych, jak i szerokiej, aktywnej i skoordynowanej współpracy przedstawicieli administracji samorządowej i partnerów społecznych, w tym organizacji pozarządowych.

I. CZĘŚĆ WPROWADZAJĄCA

1. STRUKTURA STRATEGII

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Międzyzdroje składa się z trzech zasadniczych części, tj. części wprowadzającej, diagnostyczno-analitycznej i programowej.

Część wprowadzająca zawiera informacje na temat organizacji strategii oraz uwarunkowań zewnętrznych (prawnych i strategiczno-programowych) tworzenia dokumentu.

Część diagnostyczno-analityczna zawiera informacje ogólne dotyczące gminy oraz diagnozę sytuacji społeczno-gospodarczej w gminie, która została oparta na badaniu źródeł zastanych, tj. danych pozyskanych z instytucji i organizacji działających w gminie bądź obejmujących zasięgiem działania jej mieszkańców, identyfikacji mocnych i słabych stron oraz szans i zagrożeń lokalnego systemu polityki społecznej (SWOT), a także analizie ankiet, skierowanych do przedstawicieli funkcjonujących w gminie placówek oświatowych oraz reprezentantów środowiska lokalnego (liderzy lokalni, mieszkańcy). Diagnoza została przeprowadzona w następujących obszarach:

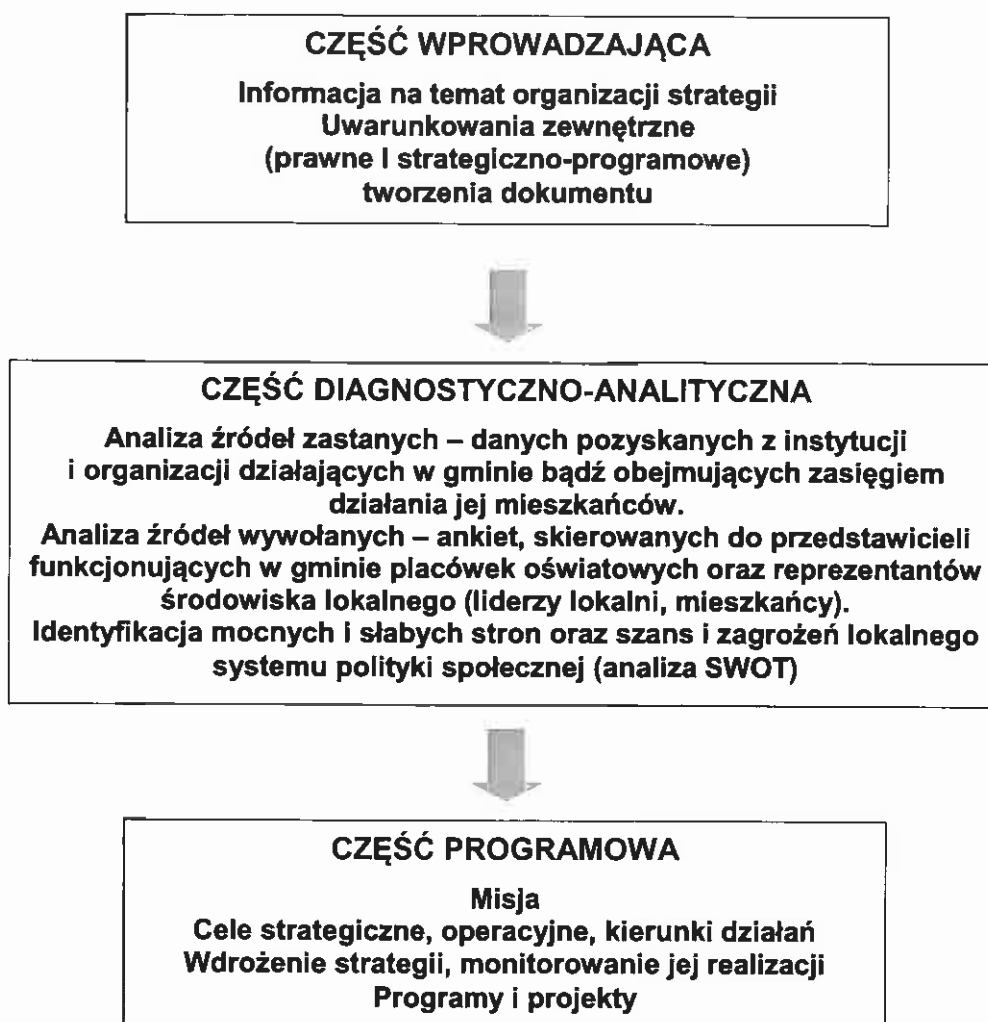
- Infrastruktura techniczna;
- Komunikacja i transport;
- Demografia;
- Gospodarka;
- Rynek pracy;
- Zasoby i warunki mieszkaniowe;
- Bezdomność;
- Edukacja;
- Kultura;
- Sport i rekreacja;
- Turystyka;
- Sytuacja dziecka;
- Ochrona zdrowia;
- Bezpieczeństwo publiczne;
- Pomoc społeczna;
- Sytuacja osób niepełnosprawnych;
- Problemy uzależnień i przemocy w rodzinie;
- Działalność organizacji pozarządowych.

Część programowa zawiera najistotniejsze założenia polityki społecznej gminy na najbliższe lata. Są one ujęte w formie misji, celów strategicznych, celów operacyjnych i kierunków działań. W części programowej są również wskazane podmioty realizujące strategię i współdziałające w jej realizacji, źródła finansowania i czas realizacji wyznaczonych w dokumencie działań. Ponadto przedstawione są ramy finansowe strategii, prognoza zmian oraz informacja na temat sposobu wdrożenia dokumentu oraz prowadzenia monitoringu jego realizacji. Dla realnej oceny stopnia wdrożenia dokumentu jest

przygotowany wykaz wskaźników monitoringowych. Część programowa zawiera także omówienie projektów zaproponowanych przez przedstawicieli instytucji gminy i organizacji pozarządowych działających w obszarze polityki społecznej.

Poniższy diagram prezentuje strukturę Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Międzyzdroje.

Diagram 1. Struktura dokumentu strategii

2. UWARUNKOWANIA ZEWNĘTRZNE TWORZENIA STRATEGII

2.1. PODSTAWY PRAWNE

Gminna strategia rozwiązywania problemów społecznych, podobnie jak inne dokumenty strategiczne przygotowywane na różnych szczeblach administracji publicznej, jest dokumentem uwarunkowanym prawnie. Obowiązek jej opracowania wynika wprost z art. 17 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2013 r., poz. 182 z późn. zm.), który w ramach zadań własnych gminy przewiduje „opracowanie i realizację gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka”.

Na treść i realizację gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych mają również wpływ inne akty prawne. Należą do nich:

- ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2013 r., poz. 594 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2012 r., poz. 1356 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2013 r., poz. 135 z późn. zm.),
- ustawa z 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (t.j. Dz. U. z 2013 r., poz. 1456 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (t.j. Dz. U. z 2012 r., poz. 1228 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2005 r. Nr 180, poz. 1493 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2012 r., poz. 124 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (t.j. Dz. U. z 2013 r. poz. 674, z późn. zm.),
- ustawa z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym (t.j. Dz. U. z 2011 r. Nr 43, poz. 225 z późn. zm.),

- ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (t.j. Dz. U. z 2011 r. Nr 127, poz. 721 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych (t.j. Dz. U. z 2013 r., poz. 966 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (t.j. Dz. U. z 2014 r., poz. 1118),
- ustawa z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (t.j. Dz. U. z 2013 r., poz. 1457),
- ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (t.j. Dz. U. z 2011 r., Nr 231, poz. 1375),
- ustawa z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne (t.j. Dz. U. z 2012 r., poz. 1059 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustalaniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (Dz. U. z 2014 r., poz. 567).

Podczas realizacji strategii zajdzie również potrzeba odwołania się do innych aktów prawnych, m.in. z zakresu edukacji, kultury, ochrony zdrowia i budownictwa socjalnego.

2.2. PODSTAWY STRATEGICZNO-PROGRAMOWE

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Międzyzdroje jest dokumentem zgodnym z dokumentami strategicznymi i programowymi, które funkcjonują na poziomie europejskim, ogólnopolskim, wojewódzkim, powiatowym i gminnym. Dokumenty te tworzą warunki do podejmowania działań opartych na zasadzie pomocniczości państwa przy wykorzystaniu zasobów tkwiących w środowiskach lokalnych i aktywności środowisk zagrożonych marginalizacją i wykluczeniem społecznym.

2.2.1. DOKUMENTY EUROPEJSKIE I KRAJOWE

Europa 2020 – Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu

Europa 2020 – Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu jest dokumentem, którego głównym celem jest wyjście z kryzysu, w jakim w ostatnich latach znalazła się gospodarka europejska, powrót na ścieżkę

rozwoju i pozostanie na niej. Strategia, której założeniem jest stworzenie większej liczby miejsc pracy i podniesienie standardu życia, obejmuje trzy wzajemnie ze sobą powiązane priorytety:

1. Rozwój inteligentny – rozwój gospodarki opartej na wiedzy i innowacji;
2. Rozwój zrównoważony – wspieranie gospodarki efektywniej korzystającej z zasobów, bardziej przyjaznej środowisku i bardziej konkurencyjnej;
3. Rozwój sprzyjający włączeniu społecznemu – wspieranie gospodarki o wysokim poziomie zatrudnienia, zapewniającej spójność społeczną i terytorialną.

Dokument zawiera również kilka nadrzędnych celów Unii Europejskiej do 2020 roku:

- zwiększenie stopy zatrudnienia osób w wieku 20-64 lata z obecnych 69% do co najmniej 75%,
- osiągnięcie poziomu inwestycji w działalności badawczo-rozwojowej równego 3% PKB, przede wszystkim poprzez poprawę warunków inwestowania w B+R przez sektor prywatny i opracowanie nowego wskaźnika umożliwiającego śledzenie procesów innowacji,
- ograniczenie emisji dwutlenku węgla co najmniej o 20% w porównaniu z poziomem z 1990 r. lub, jeśli pozwolą na to warunki, o 30%,
- zwiększenie udziału odnawialnych źródeł energii w całkowitym zużyciu energii do 20% oraz zwiększenie efektywności wykorzystania energii o 20%,
- ograniczenie liczby osób przedwcześnie kończących naukę szkolną do 10% z obecnych 15% oraz zwiększenie odsetka osób w wieku 30-34 lat posiadających wyższe wykształcenie z 31% do co najmniej 40%,
- ograniczenie liczby Europejczyków żyjących poniżej krajowej granicy ubóstwa o 25% poprzez wydobycie z ubóstwa 20 mln osób.

W ramach trzech priorytetów tematycznych przygotowano siedem projektów przewodnich. Projekt „**Unia innowacji**” ma na celu poprawę warunków ramowych i dostępu do finansowania badań i innowacji, co powinno wzmocnić rolę łańcucha innowacji i zwiększyć poziom inwestycji w całej Unii. Z kolei projekt „**Młodość w drodze**” służy poprawie wyników systemów kształcenia oraz podniesieniu atrakcyjności europejskiego szkolnictwa wyższego na arenie międzynarodowej, a projekt „**Europejska agenda cyfrowa**” zakłada upowszechnienie szybkiego Internetu oraz umożliwienie gospodarstw domowym i przedsiębiorstwom czerpanie korzyści z jednolitego rynku cyfrowego.

Projekt „**Europa efektywnie korzystająca z zasobów**” ma na celu uniezależnienie wzrostu gospodarczego od wykorzystania zasobów poprzez zmniejszenie udziału emisji

węgla w europejskiej gospodarce, większe wykorzystanie odnawialnych źródeł energii, modernizację transportu i propagowanie efektywności energetycznej, natomiast projekt „**Polityka przemysłowa w erze globalizacji**” służy poprawie otoczenia biznesu, szczególnie w odniesieniu do MŚP, oraz wspieraniu rozwoju silnej i zrównoważonej bazy przemysłowej, przygotowanej do konkurowania na rynkach światowych.

Celem projektu „**Program na rzecz nowych umiejętności i zatrudnienia**” jest modernizacja rynków pracy poprzez zwiększanie mobilności siły roboczej oraz rozwijanie kwalifikacji przez całe życie, co powinno podnieść współczynnik aktywności zawodowej i lepiej dopasować do siebie popyt i podaż na rynku pracy, a projekt „**Europejski program walki z ubóstwem**” zakłada zapewnienie spójności społecznej i terytorialnej, tak aby korzyści płynące ze wzrostu gospodarczego i zatrudnienia były szeroko dostępne, a osoby ubogie i wykluczone społecznie mogły żyć godnie i aktywnie uczestniczyć w życiu społecznym.

Wieloletnie Ramy Finansowe na lata 2014-2020

Wieloletnie Ramy Finansowe (WRF) na lata 2014-2020 określają priorytety Unii Europejskiej na najbliższe 7 lat, stanowiąc ramy zarówno polityczne, jak i budżetowe (odpowiadając na pytanie „w jakich obszarach UE powinna inwestować mniej lub więcej w przyszłości”).

Na wniosek Komisji Europejskiej objęto Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego, Europejski Fundusz Społeczny oraz Fundusz Spójności wspólnymi ramami strategicznymi, które obejmują również Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejski Fundusz Morski i Rybacki. Na podstawie przyjętych założeń w okresie programowania 2014-2020 Europejski Fundusz Społeczny zapewni finansowanie działań strukturalnych na rzecz spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej w ramach czterech głównych obszarów inwestycji: zatrudnienia, edukacji, włączenia społecznego i usprawniania administracji publicznej. Natomiast Europejski Fundusz Dostosowania do Globalizacji posłuży do finansowania pomocy na rzecz pracowników zwolnionych w następstwie poważnej zmiany strukturalnej oraz łagodzenia skutków, jakie dla rolników pociągają nowe umowy handlowe.

W dziedzinie wzrostu zatrudnienia i spójności wprowadzono nowy instrument, jakim jest zarządzany centralnie program „**Łącząc Europę**”, który ma na celu finansowanie priorytetowych przedsięwzięć infrastrukturalnych w dziedzinie energii, transportu oraz

technologii informacyjno-komunikacyjnych, których realizacja leży w interesie całej Unii Europejskiej.

Nowy program „Zdrowie na rzecz wzrostu” będzie ukierunkowany na działania o wyraźnej unijnej wartości dodanej, zgodnie z celami Strategii „Europa 2020”. Głównym celem programu jest współpraca z państwami członkowskimi UE w celu ochrony obywateli przed transgranicznymi zagrożeniami zdrowotnymi, osiągnięcia większej stabilności usług opieki zdrowotnej oraz poprawy stanu zdrowia społeczeństwa, przy jednoczesnym zachęcaniu do innowacji w dziedzinie ochrony zdrowia.

Narodowa Strategia Integracji Społecznej

Narodowa Strategia Integracji Społecznej jest dokumentem, którego celem jest pomoc w procesie włączania się Polski w realizację drugiego z celów Strategii Lizbońskiej stawiającego na modernizację europejskiego modelu socjalnego, inwestowanie w ludzi oraz zwalczanie wykluczenia społecznego. Działania w tym zakresie mają przyczynić się do:

- dostosowania edukacji i szkolenia do wymogów życia i pracy w społeczeństwie opartym na wiedzy,
- rozwijania aktywnej polityki zatrudnienia przyczyniającej się do tworzenia większej liczby lepszych miejsc pracy,
- modernizacji systemu ochrony socjalnej, w tym systemów emerytalnych i ochrony zdrowia, m.in. w celu zapewnienia ich finansowej stabilności oraz odpowiedniej koordynacji z celami polityki edukacyjnej i polityki zatrudnienia,
- wspierania integracji społecznej, aby uniknąć pojawienia się trwale zmarginalizowanej klasy ludzi niezdolnych do funkcjonowania w społeczeństwie opartym na wiedzy.

W ramach kilkunastu obszarów życia społecznego wyznaczonych w Narodowej Strategii Integracji Społecznej sformułowano następujące priorytety:

- wzrost uczestnictwa dzieci w wychowaniu przedszkolnym,
- poprawa jakości kształcenia na poziomie gimnazjalnym i średnim,
- upowszechnienie kształcenia wyższego i jego lepsze dostosowanie do potrzeb rynku pracy,
- rekompensowanie deficytów rozwoju intelektualnego i sprawnościowego dzieci,
- radykalne ograniczenie ubóstwa skrajnego,
- ograniczenie tendencji do wzrostu różnic dochodowych,
- ograniczenie bezrobocia długookresowego,

- zmniejszenie bezrobocia młodzieży,
- zwiększenie poziomu zatrudnienia wśród osób niepełnosprawnych,
- zwiększenie liczby uczestników w aktywnej polityce rynku pracy – ALMP,
- upowszechnienie kształcenia ustawicznego,
- wydłużenie przeciętnego dalszego trwania życia w sprawności,
- powszechne ubezpieczenie zdrowotne,
- kobiety i dzieci objęte programami zdrowia publicznego,
- wzrost dostępu do lokali (mieszkań) dla grup najbardziej zagrożonych bezdomnością,
- dostęp do pracowników socjalnych,
- rozwój pomocy środowiskowej – zwiększenie liczby osób objętych usługami pomocy środowiskowej,
- zaangażowanie obywateli w działalność społeczną,
- realizacja NSIS przez samorządy terytorialne,
- dostęp do informacji obywatelskiej i poradnictwa.

Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020 (PO WER)

W nowej perspektywie finansowej 2014-2020 Europejski Fundusz Społeczny będzie współfinansował krajowy Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój na lata 2014-2020 (PO WER), który został przyjęty uchwałą Rady Ministrów RP w dniu 8 stycznia 2014 roku. Program powstał w odpowiedzi na potrzeby reform w obszarach zatrudnienia, włączenia społecznego, edukacji, szkolnictwa wyższego, zdrowia i dobrego rządzenia.

Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój będzie również wspierać innowacje społeczne oraz współpracę ponadnarodową w wyżej wymienionych obszarach, a także wdrażanie w naszym kraju „Inicjatywy na rzecz zatrudnienia osób młodych”. Program jest ukierunkowany na następujące obszary:

- realizację działań skierowanych do młodych, bezrobotnych osób w wieku od 15 do 24 roku życia i poprawę ich sytuacji na rynku pracy w ramach „Inicjatywy na rzecz zatrudnienia osób młodych” i „Gwarancji dla młodzieży”,
- wdrożenie reform systemów i struktur w wybranych obszarach polityk publicznych, kluczowych z punktu widzenia Strategii „Europa 2020” i krajowych programów reform,
- wspieranie jakości, skuteczności i otwartości szkolnictwa wyższego jako instrumentu budowy gospodarki opartej o wiedzę,

- poszukiwanie nietypowych, innowacyjnych, stosowanych w innych krajach metod rozwiązywania problemów społecznych,
- realizację programów w zakresie mobilności ponadnarodowej.

Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój wraz z 16 współfinansowanymi z Europejskiego Funduszu Społecznego regionalnymi programami operacyjnymi stanowi spójną całość, obejmującą interwencje w obszarach zatrudnienia, włączenia społecznego, edukacji oraz dobrego rządzenia. Przy tym PO WER obejmuje 32% przyznanych Polsce środków Europejskiego Funduszu Społecznego, natomiast dla 16 regionalnych programach operacyjnych przeznaczono łącznie 68% tych środków.

2.2.2. DOKUMENTY REGIONALNE I LOKALNE

Strategia Rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego do 2020 roku

Strategia rozwoju województwa jest punktem odniesienia do wszelkich działań rozwojowych na terenie województwa wspierających procesy rozwojowe regionu, jest podstawą do przygotowania regionalnego programu operacyjnego, strategii sektorowych, długofalowych planów określających kierunki działań i pozostałych dokumentów politycznych i programowych na poziomie województwa. Wśród wielu funkcji pełnionych przez strategię za najważniejsze uznaje się: przyciąganie inwestorów, wyrównywanie dysproporcji rozwojowych w sensie społecznym, gospodarczym i przestrzennym oraz uzyskiwanie pomocy strukturalnej.

Dominujące funkcje stanowiące podstawę i siłę napędową rozwoju regionu, to:

- gospodarka morską,
- gospodarka żywnościowa,
- turystyka bazująca na istniejących i odnowionych zasobach regionu,
- rozwinięte usługi komercyjne
- regionalne ośrodki naukowe – uczelnie wyższe oraz ośrodki badawczo rozwojowe i wdrożeniowe,
- współpraca międzynarodowa małych i średnich przedsiębiorstw,
- aktywność społeczna i przedsiębiorczość mieszkańców.

Uwzględniając nową sytuację w otoczeniu, wzrost możliwości rozwojowych i oczekiwań mieszkańców regionu, sformułowano następującą misję dla województwa zachodniopomorskiego: „**Stworzenie warunków do stabilnego i zrównoważonego**

rozwoju województwa zachodniopomorskiego opartego na konkurencyjnej gospodarce i przedsiębiorczości mieszkańców oraz aktywności społecznej przy optymalnym wykorzystaniu istniejących zasobów”.

Przez postulat zrównoważonego i trwałego rozwoju rozumie się:

- aktywizację gospodarczą województwa z zachowaniem zasad zrównoważonego wzrostu ekonomicznego, z uwzględnieniem czynników ekologicznych i obecnych gospodarczych funkcji województwa (gospodarka morską, turystyka, transport, przemysł, rolnictwo), oraz lepszego wykorzystania endogenicznych zasobów i potencjałów będących podstawą do transformacji i budowania przewagi strategicznej regionu;
- poprawę dostępności ekonomicznej i komunikacyjnej regionu oraz rozbudowę jego infrastruktury technicznej i ekonomicznej;
- rozwój nauki i budowanie więzi strukturalnych między praktyką a nauką;
- aktywizację obszarów wiejskich na rzecz ich wielofunkcyjnego rozwoju oraz wzrostu efektywności i konkurencyjności rolnictwa;
- wspieranie rozwoju małej i średniej przedsiębiorczości;
- wdrożenie regionalnej polityki równoważenia rynku pracy;
- działanie na rzecz polepszenia warunków życia społeczności lokalnych w zakresie edukacji, ochrony zdrowia, bezpieczeństwa, kultury, kultury fizycznej i polityki społecznej;
- podejmowanie inicjatyw gospodarczych i społecznych na rzecz pełnej integracji województwa i wyrównania szans rozwoju poszczególnych jego obszarów;
- rozwój współpracy międzyregionalnej, międzynarodowej i transgranicznej;
- wspieranie rozwoju demokracji lokalnej i społeczeństwa obywatelskiego;
- wsparcie, rozwój i aktywizacja MŚP;
- budowanie tożsamości i marki regionu.

Strategia Województwa Zachodniopomorskiego w Zakresie Polityki Społecznej do roku 2015

Strategia Województwa Zachodniopomorskiego w Zakresie Polityki Społecznej do roku 2015 jest dokumentem, który określa cele polityki społecznej prowadzonej w regionie. W jej ramach sformułowano misję („Podnoszenie jakości życia wśród tych mieszkańców regionu, którzy ze względu na trudną sytuację życiową nie są w stanie samodzielnie zaspokoić podstawowych potrzeb bytowych, a przez to nie mogą uczestniczyć lub mają

ograniczony udział w życiu rodzinnym, zawodowym i społecznym” i cel pośredni („Stworzenie spójnego systemu realizacji zadań polityki społecznej”) oraz wyznaczono poniżej przedstawione cele strategiczne i operacyjne.

1. Przeciwdziałanie i zwalczanie długotrwałego bezrobocia.
 - Aktywizacja osób długotrwale bezrobotnych.
 - Promocja na rzecz zatrudnienia osób długotrwale bezrobotnych.
 - Podnoszenie kwalifikacji i umiejętności osób długotrwale bezrobotnych.
 - Przeciwdziałanie „dziedziczeniu” przez mieszkańców województwa długotrwałego bezrobocia.
2. Pomoc rodzinom w prawidłowym wypełnianiu ról społecznych.
 - Tworzenie lokalnego systemu wsparcia dla rodzin.
 - Pomoc dla rodzin znajdujących się w sytuacjach kryzysowych.
 - Poprawa jakości i dostępu do usług socjalnych.
3. Przeciwdziałanie i łagodzenie negatywnych skutków marginalizacji grup społecznych.
 - Rozbudowa zaplecza instytucjonalnego i pozainstytucjonalnego na rzecz rozwiązywania problemów społecznych.
 - Aktywizacja mieszkańców województwa zagrożonych marginalizacją społeczną, ze szczególnym uwzględnieniem kobiet.
 - Edukacja zawodowa i społeczna osób zagrożonych marginalizacją społeczną, ze szczególnym uwzględnieniem kobiet.
4. Zmniejszenie spożycia alkoholu i używania środków psychoaktywnych oraz ograniczanie ich negatywnych skutków wśród mieszkańców województwa.
 - Edukacja społeczna i działalność wychowawcza.
 - Lecznictwo odwykowe oraz rehabilitacja osób uzależnionych.
 - Przeciwdziałanie negatywnym następstwom używania środków psychoaktywnych.
5. Tworzenie warunków równego dostępu osób niepełnosprawnych do życia zawodowego i społecznego.
 - Integracja społeczna osób niepełnosprawnych we wszystkich grupach społecznych.
 - Integracja zawodowa osób niepełnosprawnych.
6. Podniesienie bezpieczeństwa społecznego i socjalnego wśród osób starszych.
 - Poprawa bezpieczeństwa socjalnego wśród ludzi starszych.
 - Aktywizacja społeczna osób starszych.
 - Wzmocnienie roli i miejsca osób starszych w środowiskach lokalnych.

Powiatowa Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Kamieńskim na lata 2007-2015

Powiatowa Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Kamieńskim na lata 2007-2015 jest dokumentem opracowanym w oparciu o Plan Rozwoju Lokalnego Powiatu. Przy opracowaniu dokumentu powołano się również na strategię wojewódzką w zakresie polityki społecznej i programy dotyczące pomocy rodzinie oraz wykorzystano informacje przekazane przez inne instytucje gminne i powiatowe działające w sferze polityki społecznej.

Celem strategii jest wspieranie rodziny w wypełnianiu jej funkcji oraz udzielanie jej pomocy w sytuacji kryzysu. W ramach opracowania Powiatowej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych zdiagnozowano główne problemy (ubóstwo, bezrobocie, problemy wychowawcze w rodzinie, niepełnosprawność i długotrwała choroba, alkoholizm, przemoc i agresja, narkomania) i społeczne skutki ich występowania oraz wyznaczono poniżej przedstawione cele i działania priorytetowe.

Cel: Każda rodzina w powiecie kamieńskim powinna posiadać pewność, że może liczyć na pomoc w sytuacjach trudnych dzięki skutecznemu systemowi udzielania pomocy.

Działania priorytetowe: Zapewnienie godziwej egzystencji osobom nie będącym w stanie samodzielnie lub przy pomocy najbliższej rodziny właściwie funkcjonować w środowisku społecznym. Wsparcie rodzin (Opieka nad dzieckiem i rodziną). Wzmocnienie spójności rodzin, pomoc w utrzymaniu naturalnych więzi w jej obrębie, a także doraźne materialne i niematerialne wsparcie.

Cel: Każdy niepełnosprawny mieszkaniec powiatu kamieńskiego powinien posiadać poczucie, że jest pełnoprawnym członkiem lokalnej społeczności.

Działania priorytetowe: Wyrównywanie szans życiowych osób niepełnosprawnych: zwiększenie dostępu do edukacji, pracy, usług i świadczeń; rozbudzenie społecznej świadomości, wspieranie i kreowanie właściwych postaw społecznych wobec niepełnosprawności; rehabilitacja osób niepełnosprawnych i zapobieganie pogłębianiu się niepełnosprawności; wyrównywanie poziomu usług socjalnych, medycznych i innych form wsparcia.

Cel: Polepszenie sytuacji grup zagrożonych wykluczeniem społecznym i wyrównywanie szans tychże grup w każdej dziedzinie życia społecznego.

Działania priorytetowe: Przeciwdziałanie patologiom społecznym wewnątrz rodziny.

Cel: Zwiększenie aktywności życiowej ludzi starszych poprzez pomoc w łagodzeniu trudności wynikających z wieku i stworzenie możliwości uczestnictwa w życiu społecznym.

Działania priorytetowe: Poprawa oferty świadczonych usług przez jej wzbogacanie i podniesienie poziomu usług.

Cel: Stworzenie i zapewnienie osobom z zaburzeniami psychicznymi warunków do udziału w różnych formach życia społecznego.

Działania priorytetowe: Umożliwienie osobom z zaburzeniami psychicznymi pełnego udziału.

Cel: Coraz większą rolę w rozwiązywaniu istotnych problemów społecznych oraz zaspokajaniu potrzeb środowisk lokalnych i grup społecznych powinny pełnić organizacje pozarządowe. Partnerstwo społeczne i wzajemna akceptacja powinno być podstawą współdziałania administracji publicznej i sektora pozarządowego.

Działania priorytetowe: Poprawa i rozszerzenie zakresu usług społecznych poprzez zwiększenie udziału organizacji pozarządowych w rozwiązywaniu problemów społecznych i zaspokajaniu potrzeb mieszkańców powiatu.

Integralną częścią Powiatowej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych jest Powiatowy Program Pomocy Dziecku i Rodzinie na lata 2007-2015, który wyznacza podstawowe obszary działań w tym obszarze. Są to:

- pomoc rodzinie znajdującej się w sytuacji kryzysowej,
- pomoc na rzecz dzieci przebywających w placówkach opiekuńczo-wychowawczych, rodzinach zastępczych i opuszczających zastępcze formy wychowania,
- doskonalenie zawodowe kadr jednostek pomocy społecznej i innych podmiotów w zakresie pomocy rodzinie i dziecku,
- pomoc rodzinom, w których znajdują się osoby z upośledzeniem umysłowym.

Strategia Rozwoju Gminy Międzyzdroje na lata 2014-2025

Strategia Rozwoju Miasta i Gminy to długofalowy, ogólny scenariusz rozwoju miasta i gminy, który określa docelową wizję rozwoju, misję gminy oraz cele i kierunki rozwoju społeczno-gospodarczego, które będą podporządkowane osiągnięciu założonej wizji rozwoju.

W ramach tej strategii zostały utworzone następujące cele:

1. Cel strategiczny 1 – Gmina wysokiej jakości życia:
 - Ochrona oraz wykorzystanie walorów przyrodniczych.

- Rozwój usług społecznych.
 - Zapewnienie dostępności komunikacyjnej.
 - Rozwój nowoczesnej gospodarki komunalnej.
2. Cel strategiczny 2 – Gmina atrakcyjna turystycznie:
- Rozwój infrastruktury turystycznej, sportowej i rekreacyjnej.
 - Rozwijanie istniejących i tworzenie nowych produktów turystycznych.
 - Promocja gminy i produktów turystycznych.

II. CZĘŚĆ DIAGNOSTYCZNO-ANALITYCZNA

1. POŁOŻENIE, POWIERZCHNIA, PODZIAŁ ADMINISTRACYJNY GMINY

Gmina Międzyzdroje jest gminą miejsko-wiejską położoną w województwie zachodniopomorskim, w zachodniej części powiatu kamieńskiego. Od zachodu gmina graniczy ze Świnoujściem, od wschodu z gminą Wolin, od południa granicę gminy wyznaczają wody Zalewu Szczecińskiego, a od północy linia brzegowa Morza Bałtyckiego. Międzyzdroje położone są na największej polskiej wyspie Wolin.

Gmina zajmuje powierzchnię 11.438 ha. Na obszarze gminy znajduje się miasto Międzyzdroje, które jest siedzibą władz gminy, oraz 3 sołectwa: Lubin, Wapnica i Wicko.

2. INFRASTRUKTURA TECHNICZNA

Poziom rozwoju infrastruktury technicznej w gminie Międzyzdroje jest zadowalający. Gmina niemal w całości jest zwodociągowana i skanalizowana (jedynie ok. 5% ludności gminy nie korzysta z wodociągów i kanalizacji). Wszyscy mieszkańcy gminy są obsługiwani przez oczyszczalnie ścieków (na terenie gminy działają dwie oczyszczalnie w Międzyzdrojach i w Wapnicy), które w pełni rozwiązują problem ścieków w gminie.

Na terenie gminy brak sieci gazowej. Dane szczegółowe na temat sieci wodociągowej, kanalizacyjnej i drogowej w gminie przedstawia poniższa tabela.

Tabela 1. Infrastruktura techniczna w gminie w 2013 roku

sieć wodociągowa	
długość czynnej sieci wodociągowej (w km)	40
liczba ludności korzystających z sieci wodociągowej	6.089
sieć kanalizacyjna	
długość czynnej sieci kanalizacyjnej (w km)	23,83
liczba ludności korzystających z sieci kanalizacyjnej	6.044
sieć drogowa	
długość dróg publicznych w gminie ogółem (w km)	brak danych
w tym długość dróg gminnych (w km)	29
gospodarka odpadami	
liczba oczyszczalni ścieków	2
liczba ludności obsługiwanej przez oczyszczalnie ścieków	6.409

Dane Urzędu Miejskiego w Międzyzdrojach.

W uzupełnieniu danych dotyczących infrastruktury technicznej warto dodać, że w ramach inwestycji zrealizowanych w gminie w latach 2011-2013:

- wprowadzono nową formę turystyczną zagospodarowania Promenady Gwiazd w Międzyzdrojach,
- wybudowano port jachtowy w miejscowości Wapnica,
- przebudowano i wyremontowano drogę gminną przy ul. Polnej w Międzyzdrojach,
- wyremontowano i przebudowano sieć wodno-kanalizacyjną deszczową, sanitarną kanalizacji technicznej i linię kablową,
- wymieniono lampy oświetleniowe.

3. KOMUNIKACJA I TRANSPORT

Przez gminę Międzyzdroje prowadzi droga krajowa nr 3 (będąca elementem szlaku międzynarodowego E65) łącząca Międzyzdroje ze Świnoujściem (12 km) i Wolinem (14 km) oraz droga wojewódzka nr 102 przez Wiselkę (10 km) i Dziwnów (25 km) do Kamienia Pomorskiego (38 km). Pozostałą sieć drogową stanowią drogi powiatowe i gminne.

Przez gminę biegnie linia kolejowa nr 401 łącząca Świnoujście ze Szczecinem. Obecnie w gminie czynne są 2 stacje: Międzyzdroje i Lubiewo.

W gminie działa również komunikacja wodna. Przystań wodna „Molo Międzyzdroje” realizuje zarówno połączenie krajowe (ze Świnoujściem), jak i z portami niemieckimi (Bansin, Heringsdorf i Ahlbeck).

Gmina Międzyzdroje znajduje się także w niewielkiej odległości od lotnisk wykonujących połączenia krajowe i międzynarodowe: Goleniów (odległość 65 km), Heringsdorf (25 km) oraz Berlin (230 km).

Dobre połączenia komunikacyjne w gminie mają mieszkańcy miejscowości Międzyzdroje. Z trudnościami komunikacyjnymi zmagają się natomiast mieszkańcy pozostałych miejscowości.

Usługi komunikacyjne w gminie świadczą: Państwowa Komunikacja Samochodowa – Kamień Pomorski, Państwowa Komunikacja Samochodowa – Szczecin, Emilbus – przewozy pasażerskie, Jomsborg – przewozy pasażerskie oraz Polskie Koleje Państwowe.

4. SYTUACJA DEMOGRAFICZNA

Na koniec 2013 roku gmina Międzyzdroje liczyła 6.596 mieszkańców, w tym 3.492 kobiety, które stanowiły 52,9% ogółu ludności. Gęstość zaludnienia w gminie wynosiła 60,8 osób na km².

Struktura wiekowa mieszkańców gminy ulegała zmianom. W latach 2011-2013 liczba dzieci i młodzieży oraz osób w wieku produkcyjnym spadała, a liczba osób starszych rosła. Dane szczegółowe w tym zakresie przedstawia poniższa tabela.

Tabela 2. Struktura wiekowa ludności gminy w latach 2011-2013

	2011 r.	2012 r.	2013 r.
liczba osób w wieku przedprodukcyjnym	1.052	1.024	980
liczba osób w wieku produkcyjnym	4.489	4.442	4.351
liczba osób w wieku poprodukcyjnym	1.158	1.195	1.265
ogółem	6.699	6.661	6.596

Dane Głównego Urzędu Statystycznego.

Sytuacja demograficzna kształtowana jest przez takie wskaźniki, jak będący różnicą między liczbą urodzeń żywych i zgonów przyrost naturalny oraz saldo migracji, która odbywa się zarówno w ruchu wewnętrznym, jak i zagranicznym. Dane szczegółowe w tym zakresie odnoszące się do gminy przedstawiają poniższe tabele.

Tabela 3. Ruch naturalny ludności gminy w latach 2011-2013

	2011 r.	2012 r.	2013 r.
liczba urodzeń żywych	30	45	42
liczba zgonów	59	76	65
przyrost naturalny	-29	-31	-23

Dane Głównego Urzędu Statystycznego.

Tabela 4. Ruch migracyjny ludności gminy w latach 2011-2013

	2011 r.	2012 r.	2013 r.
saldo migracji w ruchu wewnętrznym	-7	-15	-7
saldo migracji w ruchu zagranicznym	4	6	4
saldo migracji ogółem	-3	-9	-3

Dane Głównego Urzędu Statystycznego.

Wpływ na spadek liczby dzieci i młodzieży w gminie miała mała dzietność rodzin, o czym świadczy ulegająca wahaniom liczba urodzeń żywych – 30 w 2011 r., 45 w 2012 r., 42 w 2013 r. Niekorzystny przyrost naturalny (-29 w 2011 r., -31 w 2012 r., -23 w 2013 r.) był także efektem dużej liczby zgonów. Saldo migracji w latach 2011-2013 było ujemne i ulegało wahaniom (-3 w 2011 r., -9 w 2012 r., -3 w 2012 r.).

Biorąc pod uwagę powyższe dane i próbując dokonać prognozy ludności gminy na najbliższe lata, należy zwrócić uwagę na zmniejszającą się, m.in. pod wpływem niskiej dzietności rodzin, liczbę dzieci i młodzieży oraz zwiększającą się liczbę osób starszych. Bardzo istotną kwestią jest również duża liczba osób w wieku produkcyjnym w stosunku do osób w wieku przedprodukcyjnym. Aktualnie różnica pomiędzy osobami w wieku produkcyjnym a poprodukcyjnym jest właściwa, gdyż liczba osób w wieku produkcyjnym jest ponad 4 razy większa. W przyszłości jednak ta tendencja się odwróci i osób w wieku poprodukcyjnym będzie znacznie więcej niż w wieku produkcyjnym.

Powyższe tendencje demograficzne będą wymagały dopasowania usług społecznych do potrzeb zarówno dzieci i młodzieży, jak i seniorów. W przypadku tych pierwszych konieczne będzie dostosowanie dostępu do wychowania, edukacji, kultury, sportu i rekreacji, tym drugim trzeba będzie natomiast udzielić stosownej pomocy materialnej i rzeczowej, ułatwić im korzystanie z usług medycznych, opiekuńczych i rehabilitacyjnych oraz różnorodnych form aktywnego spędzania czasu wolnego.

5. SYTUACJA GOSPODARCZA

Gmina Międzyzdroje jest miejscowością turystyczną. Gospodarka opiera się głównie na działalności turystycznej i gastronomicznej. W związku z tym rolnictwo nie jest tu branżą wiodącą. Użytki rolne stanowią niewielką część gminy (ok. 3,3%), w przeciwieństwie do lasów, które zajmują 5.024 ha. Poniższa tabela przedstawia dane szczegółowe na temat struktury użytków rolnych w gminie.

Tabela 5. Użytki rolne, lasy i grunty leśne, pozostałe grunty i nieużytki w 2013 roku

powierzchnia użytków rolnych ogółem (w ha)		372
w tym:	grunty orne (w ha)	282
	sady(w ha)	13
	łąki i pastwiska (w ha)	56
powierzchnia lasów i gruntów leśnych (w ha)		5.024
powierzchnia pozostałych gruntów i nieużytków (w ha)		6.041

Dane Urzędu Miasta w Międzyzdrojach.

W latach 2011-2013 liczba podmiotów gospodarczych funkcjonujących w gminie rosła (z 1.783 w 2011 r. do 1.803 w 2013 r.). Dominującymi branżami były: działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi oraz handel hurtowy i detaliczny. Dane szczegółowe na temat podmiotów gospodarczych w gminie przedstawiają poniższe tabele.

Tabela 6. Podmioty gospodarcze w gminie w latach 2011-2013

	2011 r.	2012 r.	2013 r.
liczba podmiotów w sektorze publicznym	45	46	48
liczba podmiotów w sektorze prywatnym	1.738	1.746	1.755
liczba podmiotów ogółem	1.783	1.792	1.803

Dane Urzędu Miasta w Międzyzdrojach.

Tabela 7. Podmioty gospodarcze w gminie w poszczególnych sekcjach Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD 2007) na koniec 2013 roku

sekcja	liczba podmiotów
rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	21
przetwórstwo przemysłowe	39
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	5
budownictwo	79
handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	240
transport i gospodarka magazynowa	57
działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	563
informacja i komunikacja	10
działalność finansowa i ubezpieczeniowa	8
działalność związana obsługą rynku nieruchomości	18
działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	31
działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	36
edukacja	9
opieka zdrowotna i pomoc społeczna	30
działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	15
inne sekcje	40

Dane Urzędu Miasta w Międzyzdrojach.

6. PROBLEMY NA RYNKU PRACY

Problemy na rynku pracy, objawiające się niedostateczną liczbą miejsc pracy, prowadzą do obniżenia standardu życia ludności. Długotrwałe pozostawanie bez zatrudnienia ogranicza szanse na podjęcie pracy, przyczynia się do ubożenia ludności, a nawet prowadzi do wykluczenia społecznego.

Według danych Powiatowego Urzędu Pracy w Kamieniu Pomorskim, w latach 2011-2013 liczba osób bezrobotnych w gminie Międzyzdroje ulegała niewielkim wahaniom – od 469 na koniec 2011 roku poprzez 440 osób na koniec roku następnego do 441 osób na koniec roku 2013. Wśród pozostających bez pracy większość, w analizowanym okresie, stanowiły kobiety, których liczba na koniec kolejnych lat wyniosła odpowiednio 243, 251, 237. Dane szczegółowe w tym zakresie przedstawia poniższa tabela.

Tabela 8. Bezrobotni w gminie według płci i ich udział w liczbie ludności w wieku produkcyjnym w latach 2011-2013

	2011 r.	2012 r.	2013 r.
liczba bezrobotnych w gminie	469	440	441
udział bezrobotnych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym	10,4%	9,9%	10,3%
liczba bezrobotnych kobiet w gminie	243	251	237
udział kobiet w liczbie bezrobotnych	51,8%	57%	53,7%

Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Kamieniu Pomorskim.

Uzupełnienie powyższych danych stanowią przedstawione w kolejnej tabeli informacje na temat stopy bezrobocia, jaką odnotowano w latach 2011-2013 w powiecie kamieńskim, województwie zachodniopomorskim i w kraju.

Tabela 9. Stopa bezrobocia w powiecie, województwie i w kraju w latach 2011-2013

	2011 r.	2012 r.	2013 r.
stopa bezrobocia w powiecie kamieńskim	25,3%	25,7%	25,1%
stopa bezrobocia w województwie zachodniopomorskim	17,6%	18,1%	18%
stopa bezrobocia w kraju	12,5%	13,4%	13,4%

Dane Głównego Urzędu Statystycznego.

W latach 2011-2013 powiat kamieński charakteryzował się znacznie wyższą, w stosunku do województwa zachodniopomorskiego i kraju, stopą bezrobocia. Zarówno w powiecie, jak i w województwie, w analizowanym okresie odnotowano wahania stopy bezrobocia.

Dla scharakteryzowania problemu bezrobocia w gminie ważna jest analiza danych dotyczących podziału bezrobotnych według wieku, czasu pozostawania bez pracy, stażu pracy i wykształcenia, a także rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy oraz oferty pracy. Dane szczegółowe w tym zakresie na koniec 2013 roku przedstawiają poniższe tabele.

Tabela 10. Bezrobotni w gminie na koniec 2013 roku według wieku, czasu pozostawania bez pracy, stażu pracy i wykształcenia

		liczba bezrobotnych		udział kobiet (w %)
		ogółem	kobiet	
wiek	18-24 lata	45	20	44,4%
	25-34 lata	112	61	54,5%
	35-44 lata	83	51	61,4%
	45-54 lata	102	60	58,8%
	55-59 lat	73	44	60,3%
	60-64 lata	25	X	X
czas pozostawania bez pracy	do 1 miesiąca	37	17	45,9%
	1-3 miesiące	110	66	60%
	3-6 miesięcy	67	36	53,7%
	6-12 miesięcy	54	25	46,3%
	12-24 miesiące	81	42	51,9%
	powyżej 24 miesięcy	92	42	45,7%
staż pracy	bez stażu	69	29	42%
	do 1 roku	76	36	47,4%
	1-5 lat	99	50	50,5%
	5-10 lat	58	33	56,9%
	10-20 lat	72	48	66,7%
	20-30 lat	52	32	61,5%
	30 lat i więcej	15	9	60%
wykształcenie	wyższe	35	26	74,3%
	policealne i średnie zawodowe	97	57	58,8%
	średnie ogólnokształcące	42	24	57,1%
	zasadnicze zawodowe	115	49	42,6%
	gimnazjalne i niższe	152	81	53,3%

Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Kamieniu Pomorskim.

Na koniec 2013 roku wśród bezrobotnych w gminie największe grupy stanowiły osoby w wieku 25-34 lata, osoby pozostające bez zatrudnienia przez 1-3 miesiące (110 osób) oraz powyżej 24 miesięcy (92 osoby), osoby ze stażem pracy od roku do 5 lat (99 osób),

a także osoby z wykształceniem gimnazjalnym i niższym (152 osoby) oraz zasadniczym zawodowym (115 osób).

Największy udział kobiet w ogóle bezrobotnych odnotowano wśród osób w wieku 35-44 lata (61,4%), osób pozostających bez pracy przez 1-3 miesiące (60%), osób ze stażem pracy 10-20 lat (66,7%) i powyżej 30 lat (60%) oraz, co budzi niepokój, osób z wykształceniem wyższym (74,3%).

Tabela 11. Bezrobotni w gminie na koniec 2013 roku według wybranych rodzajów działalności ostatniego miejsca pracy oraz oferty pracy

rodzaj działalności ostatniego miejsca pracy	liczba bezrobotnych	liczba ofert pracy
rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	107	1
górnictwo i wydobywanie	1	0
przetwórstwo przemysłowe	221	
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	2	
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	17	0
budownictwo	155	0
handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	308	126
działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	458	73
transport i gospodarka magazynowa	61	1
informacja i komunikacja	8	0
działalność finansowa i ubezpieczeniowa	13	0
działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	14	0
działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	27	0
działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	43	0
administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	156	0
edukacja	75	4
opieka zdrowotna i pomoc społeczna	68	0
działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	49	0
pozostała działalność	118	0

Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Kamieniu Pomorskim.

Na koniec 2013 roku wśród bezrobotnych w gminie dominowały osoby, dla których ostatnimi miejscami pracy były podmioty gospodarcze prowadzące działalność w takich działach, jak: działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi (458

osób), handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle (308), przetwórstwo przemysłowe (221) oraz administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne (156).

Na koniec 2013 roku dostępnych było 205 ofert pracy dla bezrobotnych z gminy; dotyczyły one możliwości zatrudnienia w rolnictwie, leśnictwie, łowiectwie i rybactwie (1), handlu hurtowym i detalicznym; naprawie pojazdów samochodowych, włączając motocykle (126), działalności związanej z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi (73), transporcie i gospodarce magazynowej (1), edukacji (4).

Z powyższych danych wynika, że programami aktywizującymi osoby bezrobotne z gminy należy objąć przede wszystkim osoby z krótkim stażem pracy lub bez stażu pracy, którym powinno się zapewnić możliwość poszerzenia doświadczenia zawodowego lub podjęcia pierwszej pracy. Nie należy również zapominać o osobach mających za sobą kilkanaście lat pracy, którym powinno się zapewnić możliwość przekwalifikowania, aby wzmocnić ich konkurencyjność na rynku pracy.

Ze względu na to, że problem bezrobocia w gminie w największym stopniu osiągał osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym oraz gimnazjalnym i niższym, warto nadal zachęcać młodzież do zdobywania wykształcenia, natomiast w przypadku osób pozostających na rynku pracy bez zatrudnienia, szczególny nacisk należy położyć na doksztalcenie oraz podniesienie lub zmianę kwalifikacji zawodowych.

7. ZASOBY I WARUNKI MIESZKANIOWE

Zasoby i warunki mieszkaniowe ludności determinują w znacznym stopniu jakość jej bytowania. Niejednokrotnie określają również granice możliwości realizowania własnych aspiracji życiowych.

W latach 2011-2013 w gminie Międzyzdroje sukcesywnie zwiększała się liczba budynków mieszkalnych (z 1.200 w 2011 r. do 1.224 w 2013 r.) oraz liczba mieszkań (z 4.281 w 2011 r. do 4.543 w 2013 r.). Zmniejszała się natomiast z roku na rok liczba mieszkań pozostających w zasobach mieszkaniowych gminy, do których zaliczały się mieszkania komunalne i socjalne.

W analizowanym okresie przeciętna powierzchnia użytkowa jednego mieszkania w gminie utrzymywała się na poziomie niecałych 70 m². Powiększyła się natomiast przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania na jedną osobę w gminie (od 44,56 m² w 2011 r. do 47,89 m² w 2013 r.).

Poniższa tabela przedstawia szczegółowe dane na temat mieszkań w gminie oraz ich powierzchni użytkowej, z uwzględnieniem mieszkań komunalnych i socjalnych.

Tabela 12. Zasoby mieszkaniowe w gminie w latach 2011-2013

	2011 r.	2012 r.	2013 r.
liczba budynków mieszkalnych w gminie	1.200	1.217	1.224
liczba mieszkań w gminie ogółem	4.281	4.516	4.543
w tym liczba mieszkań komunalnych	347	339	329
powierzchnia użytkowa mieszkań w gminie ogółem (w m ²)	298.516	314.019	315.864
w tym powierzchnia użytkowa mieszkań komunalnych (w m ²)	15.107	14.726	14.297
przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w gminie (w m ²)	69,73	69,53	69,53
przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania na 1 osobę (w m ²)	44,56	47,14	47,89

Dane Urzędu Miasta w Międzyzdrojach i Głównego Urzędu Statystycznego.

Gospodarstwom domowym, które ze względu na swoją trudną sytuację ekonomiczną nie są w stanie pokrywać całości kosztów związanych z utrzymaniem mieszkania, wypłacane są dodatki mieszkaniowe. Jest to forma pomocy świadczona przez gminę, a realizowana przez Ośrodek Pomocy Społecznej. Dane szczegółowe w tym zakresie przedstawia poniższa tabela.

Tabela 13. Dodatki mieszkaniowe przyznane w gminie w latach 2011-2013

	2011 r.	2012 r.	2013 r.
liczba rodzin, którym decyzją przyznano dodatek mieszkaniowy	142	144	129
liczba przyznanych dodatków mieszkaniowych	833	832	795
wartość przyznanych dodatków mieszkaniowych (w zł)	184.419 zł	157.456 zł	144.895 zł

Dane Ośrodka Pomocy Społecznej w Międzyzdrojach.

W latach 2011-2013 liczba rodzin w gminie, którym decyzją administracyjną przyznano dodatek mieszkaniowy, wahała się (142 w 2011 r., 144 w 2012 r., 129 w 2013 r.), zaś liczba przyznanych dodatków malała (z 833 w 2011 r. do 795 w 2013 r.), tak samo jak wysokość kwot przeznaczonych na ten cel (z 184.419 zł w 2011 r. do 144.895 zł w 2013 r.).

8. BEZDOMNOŚĆ

Bezdomność jest problemem społecznym charakteryzującym się brakiem stałego miejsca zamieszkania. Wiąże się ze zmianami demograficznymi i ruchliwością społeczną, z recesją gospodarczą, bezrobociem, ubóstwem, kryzysem polityki mieszkaniowej i wzrostem cen mieszkań oraz dysfunkcjonalnością instytucji opiekuńczo-resocjalizacyjnych i karnych zaniedbujących obowiązek opieki następczej.

Do głównych przyczyn bezdomności o charakterze społecznym i patologicznym należą: likwidacja państwowych zakładów pracy, a wraz z nimi hoteli robotniczych, brak miejsc w szpitalach, zakładach opiekuńczych, domach pomocy społecznej, brak opieki nad wychowankami domów dziecka kończącymi 18 lat, brak ośrodków dla nosicieli wirusa HIV, zaległości w opłatach czynszowych prowadzące do eksmisji, a także alkoholizm, przestępczość, odrzucenie lub brak opieki ze strony najbliższych, rozwód lub trwały rozpad innych więzi formalnych lub nieformalnych, prostytutka kobiet, przemoc w rodzinie oraz świadomy wybór innego sposobu życia i odrzucenie powszechnie uznawanego systemu wartości.

Osobami bezdomnymi, obok tych, które są nimi z wyboru, najczęściej stają się ludzie w starszym wieku, matki z nieletnimi dziećmi, rodziny pełne nieposiadające środków finansowych na opłacenie mieszkania oraz osoby, które opuściły zakłady karne.

W gminie Międzyzdroje bezdomność jest jedynie zjawiskiem i nie urasta do rangi problemu społecznego. W analizowanym okresie w gminie odnotowano 7 osób bezdomnych w 2011 r., 9 w 2012 r. i 11 w 2013 r. Rozmiar tego zjawiska nie powoduje potrzeby tworzenia i działania schroniska czy noclegowni. Należy jednak zauważyć, że do gminy przybywają osoby bezdomne z innych gmin. Ponadto wzrasta liczba osób zagrożonych bezdomnością, co związane jest z bezrobociem, powodującym trudną sytuację ekonomiczną gospodarstw domowych. W związku z tym wskazane jest pozyskiwanie tanich w eksploatacji mieszkań socjalnych oraz tworzenie form wsparcia dla osób zagrożonych eksmisją, np. poprzez umożliwienie im spłaty zadłużeń czynszowych pracą na rzecz gminy.

9. EDUKACJA

Edukacja, rozumiana jako wychowanie, wykształcenie, nauka oraz zdobywanie wiedzy, umiejętności i kształcenie, pełni zasadniczą rolę w rozwoju człowieka. Jako proces trwający od młodości jest sposobem na podniesienie jakości zasobów ludzkich, a tym samym poziomu konkurencyjności gospodarki i przyspieszenia tempa rozwoju gospodarczego. Głównym problemem edukacji jest nierówny dostęp do niej przez całe życie, efektem czego są zróżnicowane szanse życiowe poszczególnych grup ludności, np. młodzieży mieszkającej na wsi i w mieście, dziewcząt i chłopców, dorosłych bez wykształcenia i z wykształceniem.

W roku szkolnym 2012/2013 w gminie Międzyzdroje funkcjonowało 6 placówek oświatowo-wychowawczych, w skład których wchodziły: 1 przedszkole i 1 punkt przedszkolny, 2 szkoły podstawowe, 1 gimnazjum oraz 1 szkoła ponadgimnazjalna. Dane

szczególne na temat ww. placówek, a także liczby dzieci i uczniów do nich uczęszczających oraz nauczycieli w nich pracujących przedstawia poniższa tabela.

Tabela 14. Placówki oświatowo-wychowawcze w gminie w roku szkolnym 2012/2013

nazwa i adres placówki	liczba dzieci, uczniów	liczba nauczycieli/ pracowników
Przedszkole Miejskie Nr 1 „MORSKIE SKARBY”, ul. Myśliwska 13, 72-500 Międzyzdroje	206	16/2
Punkt Przedszkolny przy Szkole Podstawowej nr 2 im. prof. dr Władysława Szafera		
Szkoła Podstawowa Nr 1 im. Bolesława Chrobrego, ul. Leśna 17, 72-500 Międzyzdroje	311	42/24
Szkoła Podstawowa Nr 2 im. prof. dr Władysława Szafera, Wapnica, ul. Jodłowa 3, 72-500 Międzyzdroje		
Gimnazjum Nr 1 im. Jana Pawła II, ul. Kolejowa 33, 72-500 Międzyzdroje	144	24/14
Technikum Hotelarskie, ul. Leśna 17, 72-500 Międzyzdroje	29	13/3

Dane Urzędu Miasta w Międzyzdrojach.

10. KULTURA

Korzystanie z dóbr kultury wpływa na jakość życia ludności i świadczy o poziomie rozwoju społecznego. Międzyzdroje pełnią funkcję „wakacyjnej stolicy kultury i sztuki”. Co roku, od 1996 r. organizowany jest tu Festiwal Gwiazd, który cieszy się ogromną sławą wśród mieszkańców, turystów oraz polskich artystów. W ramach festiwalu odbywają się spektakle teatralne, koncerty, spotkania z gwiazdami, turnieje sportowe, wernisaże oraz atrakcje przygotowane specjalnie dla najmłodszych. Tradycją Festiwalu jest honorowanie artystów, poprzez uwiecznienie odcisków ich dłoni i autografów na Międzyzdrojskiej Alei Gwiazd. Swój ślad w Międzyzdrojach pozostawiło już ponad 100 wybitnych przedstawicieli polskiej kultury.

Główną instytucją kultury w gminie Międzyzdroje jest Międzynarodowy Dom Kultury w Międzyzdrojach, który prowadzi różnorodne zajęcia (m.in. język angielski, niemiecki, taniec towarzyski i nowoczesny, naukę gry na pianinie, zajęcia teatralne, plastyczne, jogę) zarówno dla dzieci, młodzieży, jak i dla dorosłych. MDK w Międzyzdrojach jest również organizatorem lub współorganizatorem wielu imprez kulturalnych i wystaw. W 2014 r. zorganizował m.in. Festyn Rodzinny z Neptunem, Festiwal „Wakacje z książkami”, Wieczór Papieski, III Turniej Tańca Towarzyskiego.

Przy Domu Kultury działają dwa zespoły: powstały w 2000 r. zespół „Fale” – posiadający w bogatym repertuarze pieśni patriotyczne, ludowe i biesiadne oraz działający w MDK-u od 2009 r. zespół „Bryza”. Zespoły te często występują na imprezach gminnych. Istnieje również Samodzielna Sekcja Brydża, która regularnie rozgrywa turnieje. Ponadto przy Międzynarodowym Domu Kultury znajduje się kafejka internetowa.

Ważną rolę w życiu kulturalnym gminy pełni także Miejska Biblioteka Publiczna w Międzyzdrojach. Obecnie księgozbiór biblioteki obejmuje ponad 7 tys. książek w czytelni i około 33 tys. w wypożyczalni. Oferta MBP przeznaczona jest zarówno dla mieszkańców Międzyzdrojów i okolic, jak i dla turystów. Dodatkowo Miejska Biblioteka Publiczna jest organizatorem spotkań autorskich, warsztatów oraz konkursów.

Poniższa tabela przedstawia dane szczegółowe na temat funkcjonujących w gminie placówek kulturalnych.

Tabela 15. Placówki kulturalne w gminie w 2013 roku

nazwa placówki	adres placówki
Międzynarodowy Dom Kultury w Międzyzdrojach	ul. Bohaterów Warszawy 20, 72-500 Międzyzdroje
Miejska Biblioteka Publiczna im. Jana Kochanowskiego w Międzyzdrojach	ul. Norwida 15, 72-500 Międzyzdroje

Dane Urzędu Miasta w Międzyzdrojach.

11. SPORT I REKREACJA

Propagowany w dzisiejszych czasach zdrowy styl życia obejmuje m.in. właściwe odżywianie, aktywny wypoczynek oraz uprawianie różnorodnych dyscyplin sportowych. Sport wpływa bowiem nie tylko na kondycję zdrowotną człowieka, ale również jego cechy charakteru, postawę, relacje z innymi ludźmi, umiejętność współpracy i asertywność.

Na terenie gminy Międzyzdroje działa 5 stowarzyszeń kultury fizycznej. Należą do nich: Klub Sportowy FALA, Międzyzdrojski Klub Sportowy Bushido, Uczniowski Klub Sportowy Chrobry, Uczniowski Klub Sportowy Gimsport oraz Klub Biegacza Sporting. Kluby te oferują zajęcia zarówno dla dzieci i młodzieży, jak i dorosłych.

Na infrastrukturę sportową w gminie składają się następujące obiekty:

- Stadion Miejski,
- Ośrodek Szkolenia Mistrzowskiego Klubu Biegacza Sporting,
- Hala Sportowa im. Andrzeja Grubby – obiekt sportowy przystosowany do rozgrywania zawodów sportowych, przeprowadzania treningów i ćwiczeń gimnastycznych,

- korty tenisowe,
- 4 baseny,
- pole golfowe.

Międzyzdroje są również organizatorem wielu imprez sportowych. W 2014 r. odbyły się m.in.: XVIII Wiosenne Biegi Przelajowe, IV edycja Międzyzdrojskiej Amatorskiej Ligi Futsalu, gry i zabawy piłkarskie dla najmłodszych adeptów klubu „Wszechstronny ruch”, II Gala Sportu Wybór najlepszych sportowców 2013 r., III Wojewódzki Turniej Klasyfikacyjny Seniorów w tenisie stołowym, Mecze I Ligi Kobiet tenisa stołowego, Halowy Turniej Piłki Nożnej Juniorów – Perła Bałtyku, Mistrzostwa Polski w Biegach Przelajowych oraz Grand Prix PZLA w Biegach Przelajowych w kategorii do lat 18 i lat 20, Wojewódzki Turniej Piłki Nożnej – rocznik 2003 – Międzyzdroje CUP 2014.

12. TURYSTYKA

Gmina Międzyzdroje znajduje się nad Morzem Bałtyckim, na wyspie Wolin. Piękne położenie pomiędzy plażą z wysokim brzegiem klifowym, a Wolińskim Parkiem Narodowym to walory składające się na atrakcyjność tego nadmorskiego kurortu. Czyste wody Zatoki Pomorskiej, korzystny mikroklimat, dzika przyroda i piękne krajobrazy przyciągają kilkaset tysięcy osób każdego roku.

Turyści mogą znaleźć w gminie wiele ciekawych miejsc, które koniecznie powinni odwiedzić. Można tu wyróżnić między innymi:

- znaną w całym kraju Promenadę Gwiazd, na której utrwalono w brązie 134 odciski dłoni artystów,
- molo o długości 395 m, które jest najdłuższym betonowym molo w Polsce,
- Gabinet Figur Woskowych, w którym znajdują się woskowe podobizny ludzi ze świata nauki, polityki, sztuki i bajki,
- planetarium,
- Muzeum Przyrodnicze Wolińskiego Parku Narodowego – bogate w zbiory fauny, flory oraz przyrody nieożywionej,
- zagrodę pokazową żubrów – podziwiać tu można stado żubrów oraz piękne okazy jeleni, saren, dzików i bielika,
- wzgórze St. Kozierowskiego – punkt z widokiem na panoramę Międzyzdrojów,
- Kawczą Górę (61 m n.p.m.) – punkt widokowy na Zatokę Pomorską we wschodniej części miasta,

- Gosań – najwyższe w Polsce wzniesienie klifowe (94 m n.p.m),
- Oceanarium, w którym można zobaczyć egzotyczne ryby i inne morskie organizmy,
- Jezioro Turkusowe w Wapnicy – jezioro o turkusowym kolorze, pozostałość po dawnej kopalni kredy,
- Wzgórze Zielonka w Lubinie.

Atrakcją turystyczną gminy są również zabytki i ciekawe budynki o wartości historycznej i kulturalnej takie jak:

- Kościół parafialny pod wezwaniem św. Piotra Apostoła – z 1862 r.,
- Kaplica Stella Matutina z ryglową wieżyczką – z 1902 r.,
- ścieżka przyrodniczo-historyczna Biała Góra – umożliwia zapoznanie się z zabytkami polskiej architektury militarnej,
- stanowisko broni V-3 w Wicku – jedyna w Polsce ekspozycja tajnej broni niemieckiej V3 z okresu II wojny światowej,
- Grodzisko Średniowieczne – to pozostałość po wczesnosłowiańskim grodzie Wolinian (IX-XII w.) z ekspozycją fragmentów ceramiki,
- Neogotycki Kościół p.w. Matki Boskiej Jasnogórskiej ze strzelistą ceglana wieżą w Lubinie (XIX w.).

13. SYTUACJA DZIECKA

Dziecko wymaga szczególnej opieki i troski. Działalność na jego rzecz powinna polegać przede wszystkim na ochronie jego praw, wyrównywaniu szans życiowych poprzez ułatwianie dostępu do oświaty, służby zdrowia i wypoczynku oraz na asekurowaniu go w obliczu zagrożeń.

Analiza sytuacji dziecka w gminie Międzyzdroje została dokonana na podstawie badań ankietowych przeprowadzonych w funkcjonujących na jej terenie placówkach oświatowo-wychowawczych. Badania te pozwoliły zdiagnozować środowisko szkolne i rodzinne uczniów pod kątem występowania zachowań o cechach patologii społecznej oraz uzyskać informację na temat prowadzonych w placówkach działań opiekuńczo-wychowawczych, profilaktycznych i leczniczych.

Do analizy przedłożono 3 ankiety – wypełnione przez pedagogów szkolnych lub dyrektorów – z następujących placówek oświatowo-wychowawczych:

- Szkoła Podstawowa Nr 1 im. Bolesława Chrobrego (liczba uczniów: 250),

- Szkoła Podstawowa Nr 2 (liczba uczniów: 45+8 z kl. 0),
- Gimnazjum im. Jana Pawła II (liczba uczniów: 139).

Zasoby i oferta szkolna

Z analizy ankiet wynika, że dwie placówki umożliwiają dostęp do pedagoga i psychologa (oprócz SP Nr 2), natomiast dostęp do pielęgniarki, logopedy i terapeuty zapewnia SP Nr 1. Każda ze szkół prowadzi dożywianie uczniów i daje możliwość korzystania z Internetu, 2 posiadają dostęp do sali gimnastycznej (z wyjątkiem SP Nr 2). W żadnej placówce nie funkcjonują klasy integracyjne.

Wszystkie szkoły oferują dzieciom i młodzieży zajęcia dodatkowe. Najczęściej przyjmują one postać zróżnicowanych tematycznie kół zainteresowań (m.in. kół ekologicznych, fotograficznych, sportowych, plastycznych, teatralnych, przedmiotowych) oraz gier i zabaw ogólnorozwojowych.

Wszystkie placówki prowadzą zajęcia dla uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Wśród nich organizowane są zajęcia wyrównawcze (3 szkoły), socjoterapeutyczne (3), korekcyjno-kompensacyjne (2), logopedyczne (1), psychoterapeutyczne (1) oraz rozwijające zdolności i zainteresowania.

Problemy dosięgające uczniów i ich rodziny

Ankietowani identyfikowali problemy, które w najpoważniejszym stopniu dosięgają uczniów i ich rodziny, na dwa sposoby, tj. odpowiadając na pytanie o charakterze otwartym oraz wypełniając zamknięty katalog cech patologicznych obejmujący 14 zmiennych.

Określając problemy w odpowiedzi na pytanie otwarte, badani wskazywali przede wszystkim na bezrobocie. Respondenci zwrócili również uwagę na występujące w domu dysfunkcje, takie jak niewydolność wychowawcza, brak odpowiedniego zainteresowania dzieckiem i alkoholizm.

Wypełniając zamknięty katalog cech patologicznych, respondenci stwierdzali ich obecność, podając jednocześnie liczbę ujawnionych przypadków. Szczegółowe informacje na temat zdiagnozowanych w środowisku szkolnym i w domu rodzinnym uczniów problemów społecznych zawiera poniższa tabela.

Tabela 16. Problemy występujące w środowisku szkolnym i rodzinnym dzieci i młodzieży z gminy

cechy patologii społecznej	obecność poszczególnych cech	
	występuje (liczba ujawnionych przypadków)	nie występuje
sięganie po alkohol	1 (2)	2
sięganie po narkotyki	1 (2)	2
palenie papierosów	3 (27)	
ucieczki z domu	1	2
kradzieże	2 (1)	1
agresja i przemoc, w tym: poniżanie, zastraszanie, znęcanie się, bicie, wymuszanie pieniędzy, zmuszanie do palenia papierosów	1 (2)	2
autoagresja	1 (3)	2
przestępczość ujawniona		3
niszczenie mienia szkolnego	1	2
udział w grupach negatywnych		2
problemy wymagające nadzoru kuratora sądowego	2 (5)	1
przemoc w rodzinie	2 (1)	1
zaniedbanie przez dom	2 (10)	1
wykorzystywanie seksualne		3

Dane z badań ankietowanych przeprowadzonych w placówkach oświatowych gminy.

Do problemów najczęściej występujących w szkole i w domu rodzinnym dzieci i młodzieży ankietowani zaliczyli: palenie papierosów, zaniedbanie przez dom, problemy wymagające nadzoru kuratora sądowego oraz autoagresję.

Obszary, w jakich należałoby przeprowadzić badania wśród dzieci, młodzieży i rodziców

Ankietowani identyfikowali również obszary, w jakich należałoby przeprowadzić badania wśród dzieci, młodzieży i rodziców. Respondenci wskazali między innymi na potrzebę badań dotyczących kontaktów młodzieży z alkoholem i narkotykami. Zdaniem badanych ważne jest także diagnozowanie zarówno sytuacji socjalno-bytowej rodzin oraz metod wychowawczych stosowanych przez rodziców, jak i poziomu bezpieczeństwa w okresie ferii i wakacji.

Badania i działania profilaktyczne i naprawcze konieczne do przeprowadzenia

Określając działania profilaktyczne i naprawcze, które należałoby przeprowadzić w szkołach, badani wskazywali na potrzebę realizacji programów profilaktyczno-edukacyjnych w zakresie uzależnień, przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz

przestępczości. Ważne, zdaniem ankietowanych, jest również wzmocnienie poczucia bezpieczeństwa dzieci, a także realizacja działań zmierzających do zwiększenia motywacji do nauki.

Współpraca szkół z rodzicami uczniów

W opinii przedstawicieli ankietowanych placówek, współpraca nauczycieli z rodzicami jest zadowalająca. W jej ramach odbywają się zebrania, kontakty indywidualne oraz telefoniczne. Współpraca ta dotyczy także udziału rodziców w imprezach, uroczystościach i wycieczkach szkolnych.

Współpraca szkół z instytucjami i organizacjami wspierającymi dzieci, młodzież i rodziny

Przedstawiciele badanych placówek stwierdzili, że współpraca z instytucjami i organizacjami wspierającymi dzieci, młodzież i rodziny jest zadowalająca. Do podmiotów, z którymi placówki utrzymywały kontakt, zaliczono: Ośrodek Pomocy Społecznej, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, policję, Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną, Międzynarodowy Dom Kultury, placówki oświatowe oraz Bibliotekę Miejską.

Potrzeby dzieci i młodzieży

Wskazując najpilniejsze potrzeby dzieci i młodzieży, pedagodzy zwrócili uwagę na konieczność zapewnienia wsparcia dzieciom i młodzieży z rodzin dysfunkcyjnych. Istotne, zdaniem ankietowanych, jest również ułatwianie dostępu do stypendiów uczniom szczególnie uzdolnionym. Wśród innych potrzeb respondentów wskazali na konieczność poszerzenia oferty kursów kwalifikacyjnych dla młodzieży.

Możliwości przyczynienia się szkół do poprawy sytuacji dzieci i młodzieży

Zastanawiając się nad tym, w jaki sposób szkoła może się przyczynić do poprawy sytuacji dzieci i młodzieży w gminie, pedagodzy wskazywali przede wszystkim na możliwość wspierania rodzin w zakresie zwiększania kompetencji i umiejętności wychowawczych, zachęcania rodziców do korzystania ze specjalistycznej pomocy oraz diagnozowania środowiska pod kątem potrzeb w zakresie opieki i wychowania. Szkoły dają również możliwość korzystania z różnych form spędzania czasu wolnego.

14. OCHRONA ZDROWIA

Styl życia i zachowania zdrowotne wpływają w największym stopniu na stan zdrowia ludności. Do czynników zagrażających zdrowiu należą przede wszystkim: mała aktywność fizyczna, nieprawidłowości w sposobie żywienia, palenie tytoniu, nadmierne spożycie alkoholu, używanie narkotyków, zły stan środowiska naturalnego, niewłaściwe warunki bezpieczeństwa pracy, wypadki drogowe oraz brak powszechnej profilaktyki.

W gminie Międzyzdroje funkcjonują 2 zakłady opieki zdrowotnej, jedna prywatna praktyka lekarska oraz działają 3 apteki. Dane szczegółowe w tym zakresie przedstawia poniższa tabela.

Tabela 17. Zakłady opieki zdrowotnej i apteki w gminie w 2013 roku

nazwa placówki	adres
Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Partnermed”	ul. Kopernika 4, 72-500 Międzyzdroje
Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej	ul. Polna 57, 72-500 Międzyzdroje
Centrum Stomatologiczne DENTARAMA	ul. Gryfa Pomorskiego 23/6, 72-500 Międzyzdroje
Euro-Apteka	ul. Gryfa Pomorskiego 25, 72-500 Międzyzdroje
Apteka „Morska”	ul. Krasickiego 10b, 72-500 Międzyzdroje
Apteka „Astra”	ul. Światowida 17/6, 72-500 Międzyzdroje

Dane Urzędu Miasta w Międzyzdrojach.

Dla poznania sytuacji zdrowotnej mieszkańców gminy ważna jest analiza danych będących w posiadaniu zakładów opieki zdrowotnej i indywidualnych praktyk lekarskich działających na jej terenie. W poniższych tabelach przedstawiono dane za 2013 rok uzyskane z Niepublicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej „Partnermed” w Międzyzdrojach.

Tabela 18. Schorzenia dzieci i młodzieży w wieku 0-18 lat z gminy w 2013 roku

rodzaj schorzenia	liczba osób, u których stwierdzono schorzenie
nowotwory	2
niedokrwistości	2
choroby tarczycy	5
cukrzyca	6
niedożywienie	0
otyłość	29
zaburzenia odżywiania	2
upośledzenie umysłowe	3

padaczka	6
dziecięce porażenie mózgowe	1
zaburzenia refrakcji i akomodacji oka	88
choroba nadciśnieniowa	11
alergia – dychawica oskrzelowa	34
alergie pokarmowe	35
alergie skórne	22
zniekształcenia kręgosłupa	26
choroby układu moczowego	9
wady rozwojowe narządów płciowych	1
wady rozwojowe układu krążenia	1
wady rozwojowe – aberracje chromosomowe	3
zaburzenia rozwoju	6
w tym:	
zaburzenia rozwoju fizycznego	5
zaburzenia rozwoju psychomotorycznego	1

Dane Niepublicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej „Partnermed” w Międzyzdrojach.

Tabela 19. Schorzenia ludności gminy w wieku 19 lat i więcej w 2013 roku

rodzaj schorzenia	liczba osób, u których stwierdzono schorzenie
gruźlica	3
nowotwory	48
choroby tarczycy	112
cukrzyca	301
niedokrwistość	43
choroby obwodowego układu nerwowego	501
choroby układu krążenia	1.923
w tym:	
przewlekła choroba reumatyczna	143
choroba nadciśnieniowa	1.174
choroby naczyń mózgowych	102
niedokrwienność serca (w tym przeżyty zawał serca)	651
przewlekły nieżyt oskrzeli, dychawica oskrzelowa	271
przewlekłe choroby układu trawiennego	601
choroby układu mięśniowo-kostnego i tkanki łącznej	1.171

Dane Niepublicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej „Partnermed” w Międzyzdrojach.

U największej liczby osób w wieku przedprodukcyjnym stwierdzono: zaburzenia refrakcji i akomodacji oka (88), alergie pokarmową (35) i dychawicę oskrzelową (34).

Dorośli z kolei najczęściej zmagali się z chorobami układu krążenia (1.923 osoby), chorobą nadciśnieniową (1.174), chorobami układu mięśniowo-kostnego i tkanki łącznej (1.171).

Ważną rolę w utrzymaniu dobrego stanu zdrowia pełni profilaktyka. Poniższa tabela przedstawia dane szczegółowe na temat dzieci do lat 3 objętych opieką profilaktyczną oraz dzieci i młodzieży do lat 19 objętych profilaktycznymi badaniami lekarskimi.

Tabela 20. Profilaktyka zdrowotna dzieci i młodzieży z gminy w 2013 roku

forma profilaktyki	liczba dzieci i młodzieży
porady profilaktyczne lekarza rodzinnego po raz pierwszy (dzieci do lat 3)	64
porady profilaktyczne lekarza rodzinnego następnym razem (dzieci do lat 3)	569
wizyty profilaktyczne pielęgniarek i położnych po raz pierwszy (dzieci do 1. roku życia)	64
wizyty profilaktyczne pielęgniarek i położnych następnym razem (dzieci do lat 3)	509
profilaktyczne badania lekarskie (dzieci i młodzież do lat 19 podlegający badaniu)	574
profilaktyczne badania lekarskie (dzieci i młodzież do lat 19 zbadani zgodnie z programem badań profilaktycznych)	536

Dane Niepublicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej „Partnermed” w Międzyzdrojach.

W 2013 roku poradami profilaktycznymi lekarzy rodzinnych Niepublicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej „Partnermed” w Międzyzdrojach po raz pierwszy i następnym razem zostało objętych odpowiednio 64 i 569 dzieci do lat 3.

Wizytami profilaktycznymi pielęgniarek i położnych objęto po raz pierwszy 64 dzieci, a następnym razem 509 dzieci. Profilaktycznymi badaniami lekarskimi objęto natomiast 574 dzieci i młodzieży, w tym 536 osób zgodnie z programem badań profilaktycznych.

15. BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE

Bezpieczeństwu publicznemu zagraża przestępczość, która jest zjawiskiem dynamicznym i, podobnie jak społeczeństwo, podlega rozwojowi. Choć stanowi margines życia społecznego, poprzez swą intensywność i częstotliwość może mieć wpływ na formowanie się postaw i zachowań ludności oraz odciskać dotkliwe piętno na jej funkcjonowaniu.

Według danych Komisariatu Policji w Międzyzdrojach, w 2013 roku na terenie gminy Międzyzdroje odnotowano łącznie 277 zdarzeń o charakterze przestępczym. Dane szczegółowe w tym zakresie przedstawia poniższa tabela.

Tabela 21. Przepęstwa popelnione w gminie w 2013 roku

kategoria przepęstwa	liczba przepęstw
kradzież	88
kradzież z włamaniem	33
rozbój, kradzież rozbójnicza	6
uszkodzenie mienia	22
kradzież pojazdu	9
kierowanie pojazdu w stanie nietrzeźwości	76
uszkodzenie ciała	5
pobicia, bójka	8
przepęstwa z ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii	18
znęcanie się nad rodziną	12

Dane Komisariatu Policji w Międzyzdrojach.

W 2013 r. najczęściej popelnianymi przepęstwami były kradzieże (w sumie 121 przepęstw, w tym 33 kradzieże z włamaniem) oraz kierowanie pojazdu w stanie nietrzeźwości (76).

16. POMOC SPOŁECZNA

Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej, pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwycięzania trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Instytucja ta wspiera osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwia im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka.

Zadania pomocy społecznej w gminie Międzyzdroje wykonuje Ośrodek Pomocy Społecznej w Międzyzdrojach. Jednostka ta realizuje również zadania wynikające z innych, aniżeli ustawa o pomocy społecznej, aktów prawnych. Należą do nich w szczególności: ustawa o świadczeniach rodzinnych, ustawa o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, ustawa o świadczeniach zdrowotnych finansowanych ze środków publicznych, ustawa o powszechnym ubezpieczeniu społecznym, ustawa o postępowaniu wobec dłużników alimentacyjnych i zaliczce alimentacyjnej, ustawa o dodatkach mieszkaniowych, ustawa o profilaktyce i rozwiązywaniu problemów alkoholowych, ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii, ustawa o przeciwdziałaniu

przemocy w rodzinie, ustawa o dodatkach mieszkaniowych, ustawa – Prawo energetyczne (dodatki energetyczne), ustawa o ustalaniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów.

Na koniec 2013 roku kadrę OPS-u stanowiły 23 osoby. Dane szczegółowe na temat stanu zatrudnienia w ośrodku, potrzeb w tym zakresie oraz poziomu wykształcenia pracujących w nim osób przedstawiają poniższe tabele.

Tabela 22. Stan zatrudnienia w OPS-ie oraz potrzeby w tym zakresie na koniec 2013 roku

rodzaj stanowiska	liczba etatów	o ile etatów powinno być więcej?
kierownik OPS	1	–
kierownik Sekcji Pomocy Społecznej pracownik socjalny ds. rozliczeń	1	–
kierownik Sekcji Świadczeń – inspektor ds. kadr	1	–
kierownik Placówki opiekuńczo – wychowawczej wsparcia dziennego	1	–
pracownicy socjalni	3	–
pracownik socjalny ds. projektów POKL	1	–
pracownicy wykonujący usługi opiekuńcze	7	–
pracownicy wykonujący specjalistyczne usługi opiekuńcze	2	–
pozostali pracownicy	6	–

Dane Ośrodka Pomocy Społecznej w Międzyzdrojach.

Zgodnie z zapisem ustawy o pomocy społecznej każdy ośrodek ma obowiązek zatrudnienia 1 pracownika socjalnego na 2 tysiące mieszkańców, nie mniej jednak niż 3 pracowników. W 2013 roku wymóg ten był spełniony w Ośrodku Pomocy Społecznej w Międzyzdrojach, bowiem na 1 pracownika socjalnego przypadało 1.602 mieszkańców.

Tabela 23. Wykształcenie kadry OPS-u oraz potrzeby w tym zakresie na koniec 2013 roku

rodzaj wykształcenia, dodatkowe kwalifikacje i zainteresowanie w tym zakresie		liczba osób	
		kadra kierownicza	pracownicy socjalni
wykształcenie	wyższe kierunkowe	2	1
	wyższe niekierunkowe	1	–
	średnie kierunkowe	1	3
	średnie niekierunkowe	–	–
	zawodowe i niższe	–	–
dodatkowe kwalifikacje	specjalizacja z zakresu organizacji pomocy społecznej	ukończona	1
		w trakcie realizacji	–

	specjalizacja I stopnia w zawodzie pracownika socjalnego	posiadany	–	2
		w trakcie realizacji	–	–
osoby zainteresowane podjęciem specjalizacji z zakresu organizacji pomocy społecznej			2	
osoby zainteresowane podjęciem specjalizacji I stopnia w zawodzie pracownik socjalny			2	
osoby zainteresowane podjęciem specjalizacji II stopnia w zawodzie pracownik socjalny			2	

Dane Ośrodka Pomocy Społecznej w Międzyzdrojach.

Na koniec 2013 roku 2 kierowników i 1 pracownik socjalny posiadali wykształcenie wyższe kierunkowe, 1 kierownik i 3 pozostałych pracowników socjalnych średnie kierunkowe, zaś wykształcenie wyższe niekierunkowe posiadał jeden kierownik.

Dodatkowo kierownik miał specjalizację z zakresu organizacji pomocy społecznej, a 2 pracowników socjalnych posiadało specjalizację I stopnia w zawodzie pracownika socjalnego. Ponadto po 2 osoby zainteresowane były podjęciem specjalizacji: z zakresu organizacji pomocy społecznej oraz specjalizacji I i II stopnia w zawodzie pracownik socjalny.

Prawo do świadczeń pomocy społecznej mają osoby i rodziny, które spełniają określone warunki przedstawione w poszczególnych aktach prawnych. I tak np. w odniesieniu, do świadczeń z pomocy społecznej jednym z nich jest kryterium dochodowe, które w analizowanym okresie było ustalone na poziomie 542 zł miesięcznie w przypadku osoby samotnie gospodarującej i 456 zł na osobę w rodzinie.

Kryterium dochodowe stosowane jest również przy przyznawaniu zasiłków rodzinnych i świadczeń alimentacyjnych. W analizowanym okresie zasiłek rodzinny przysługiwał, jeśli dochód rodziny na osobę albo dochód osoby uczącej się nie przekraczał 539 zł, a gdy członkiem rodziny było dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o umiarkowanym albo o znacznym stopniu niepełnosprawności, jeśli dochód ten nie przekraczał 623 zł. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługiwał z kolei, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie nie przekraczał kwoty 725 zł.

W wykonywaniu zadań OPS współdziała z różnymi podmiotami, m.in. z organami wykonawczymi gminy i sołectw, innymi jednostkami organizacyjnymi gminy, służbą zdrowia, Policją, kuratorami sądowymi oraz instytucjami i organizacjami pozarządowymi zajmującymi się pomocą społeczną.

Poniższa tabela przedstawia dane dotyczące kwot wydatkowanych przez OPS na pomoc mieszkańcom gminy w latach 2011-2013.

Tabela 24. Środki finansowe wydatkowane przez OPS na pomoc mieszkańcom gminy w latach 2011-2013

wielkość wydatków	2011 r.	2012 r.	2013 r.
ogółem	2.287.369 zł	2.327.539 zł	2.322.613 zł
w tym na świadczenia pomocy społecznej	1.142.294 zł	1.113.255 zł	1.166.817 zł
w tym na świadczenia rodzinne	1.145.075 zł	1.214.284 zł	1.155.798 zł
na zadania własne gminy	1.098.294 zł	1.069.255 zł	1.122.817 zł
na zadania zlecone gminie	1.189.075 zł	1.258.284 zł	1.199.796 zł

Dane Ośrodka Pomocy Społecznej w Międzyzdrojach.

W latach 2011-2013 wysokość środków finansowych przeznaczonych przez OPS na pomoc mieszkańcom gminy ulegała wahaniom (2.287.369 zł w 2011 roku, 2.327.539 zł w 2012 roku, 2.322.613 zł w 2013 roku). Większość wśród nich stanowiły kwoty wydatkowane na wykonanie zadań zleconych, wśród których dominowały środki przekazane na realizację świadczeń rodzinnych.

Poniższa tabela przedstawia dane dotyczące liczby mieszkańców gminy objętych przez OPS wsparciem z zakresu pomocy społecznej w latach 2011-2013.

Tabela 25. Beneficjenci pomocy społecznej w gminie w latach 2011-2013

	2011 r.	2012 r.	2013 r.
liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie	386	389	416
liczba rodzin	348	354	381
liczba osób w rodzinach	948	788	858
udział osób w rodzinach objętych pomocą społeczną w ogóle ludności gminy	14,2%	12%	13%

Dane Ośrodka Pomocy Społecznej w Międzyzdrojach.

Liczba osób w rodzinach objętych pomocą społeczną w gminie w latach 2011-2013 ulegała wahaniom (948 w 2011 roku, 788 w 2012 roku, 858 w 2013 roku). Zmieniał się również udział beneficjentów systemu w ogóle ludności gminy (14,2% w 2011 roku, 12% w 2012 roku, 13% w 2013 roku).

Uzupełnienie powyższych danych stanowią przedstawione w kolejnej tabeli informacje na temat struktury wiekowej oraz aktywności zawodowej odbiorców pomocy społecznej w gminie w 2013 roku.

Tabela 26. Struktura wiekowa oraz aktywność zawodowa beneficjentów pomocy społecznej w gminie w 2013 roku

wiek odbiorców	liczba osób w rodzinach	rodzaj aktywności zawodowej	liczba osób powyżej 18 lat według decyzji administracyjnych
0-16 lat	211	pracuje	58
17-21 lat	89	pracuje dorywczo	73
22-30 lat	94	nie pracuje	57
31-40 lat	91	uczy się	2
41-50 lat	95	na rencie	32
51-60 lat	86	na emeryturze	66
61-70 lat	98	na zasiłku dla bezrobotnych	2
71 lat i więcej	94	bezrobotny bez prawa do zasiłku	76

Dane Ośrodka Pomocy Społecznej w Międzyzdrojach.

Analiza struktury wiekowej mieszkańców gminy objętych przez OPS pomocą społeczną w 2013 roku wykazała, że największe grupy stanowiły dzieci i młodzież do 16 lat (211 osób) oraz osoby w wieku 61-70 lat (98 osób). Ci z najmłodszych, którzy bezpośrednio korzystali ze wsparcia, otrzymywali pomoc głównie w postaci posiłku w szkołach.

Jeśli chodzi o podział beneficjentów pomocy społecznej w gminie według aktywności zawodowej, najliczniejsze grupy w 2013 roku stanowiły osoby bezrobotne bez prawa do zasiłku (76 osób), pracujące dorywczo (73 osoby) oraz na emeryturze (66 osób).

Analizując powyższe dane, można pokusić się o stwierdzenie, iż najliczniejszą grupę wśród mieszkańców gminy korzystających ze wsparcia OPS-u w 2013 roku stanowiły charakteryzujące się niskim poziomem dochodów rodziny dotknięte bezrobociem. Pochodzące z nich dzieci, z racji niedoborów materialnych w domu, korzystały ze wsparcia w formie dożywiania w szkołach. Diagnozę tę potwierdzają dane dotyczące powodów przyznawania pomocy społecznej w gminie, które za lata 2011-2013 przedstawia poniższa tabela.

Tabela 27. Powody przyznania pomocy społecznej w gminie w latach 2011-2013

powód przyznania pomocy	Liczba rodzin			liczba osób w rodzinach		
	2011 r.	2012 r.	2013 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.
ubóstwo	112	120	93	329	267	225
bezdomność	7	9	11	7	9	11
potrzeba ochrony macierzyństwa	32	36	31	145	163	141
bezrobocie	197	180	173	569	495	452
niepełnosprawność	60	67	63	113	125	119
długotrwała lub ciężka choroba	109	123	111	196	219	194
bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	41	42	38	148	150	135
przemoc w rodzinie	8	1	13	33	3	34
alkoholizm	32	15	16	45	32	28
narkomania	2	0	0	5	0	0
trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego	1	5	3	1	12	3
zdarzenie losowe	0	1	2	0	4	3

Dane Ośrodka Pomocy Społecznej w Międzyzdrojach.

W latach 2011-2013 najczęstszą przyczyną przyznawania pomocy społecznej w gminie było bezrobocie. Liczba osób w rodzinach korzystających ze wsparcia OPS-u z powodu braku pracy malała (z 569 w 2011 r. do 452 w 2013 r.).

W celu zmniejszenia skali problemu bezrobocia OPS od 2008 roku realizuje skierowany do osób długotrwale bezrobotnych, korzystających z pomocy społecznej projekt systemowy „Aktywizacja zawodowa i społeczna klientów instytucji pomocy społecznej” współfinansowany z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Priorytetu VII Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki. Celem głównym projektu było zwiększenie aktywności zawodowej osób bezrobotnych korzystających z pomocy społecznej poprzez nabycie umiejętności samodzielnego rozwiązywania swoich problemów życiowych a w efekcie pozyskanie zatrudnienia i odchodzenie od korzystania z systemu pomocy społecznej. Projekt ma służyć wzmocnieniu lub odzyskiwaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie poprzez pełnienie odpowiednich ról społecznych oraz tworzenie warunków sprzyjających temu celowi.

Beneficjentami byli zmotywowani do udziału w projekcie przez pracowników socjalnych OPS bezrobotni klienci Ośrodka, dla których zdobycie nowych kwalifikacji zawodowych stanowi szansę na podjęcie pracy.

W ramach projektu przeprowadzono warsztaty aktywizacyjne: „Aktywni na rynku pracy”, „Indywidualnego poradnictwa zawodowego”, „Trening interpersonalny i pracy zespołowej”. Zorganizowano dla beneficjentów kursy zawodowe: „Opiekun osób starszych lub niepełnosprawnych”, „Obsługa kas fiskalnych i komputera”, „Prawo jazdy kat B”, „Pracownik Magazynowy z obsługą wózków widłowych i jezdniowych wózków napędzanych”, „Masaż klasyczny I stopnia”, „ABC Przedsiębiorczości”, „Usługi cateringowe”, „Kasjer walutowy”, „Florysta”, „ABC Pracownika hotelowego”, „Kosmetologia”, „Krawcowa”, „Operator koparko-ładowarki”, „Wizaż i stylizacja”, „Skomplikowane kształty 2D i 3D z wykorzystaniem folii wylewnych”, „Spawacz”, „Projektowanie stron internetowych”, „Prawo jazdy kat C”, „ABC biznesu”, „Kucharz z elementami carvingu”, „ABC Pracownika hotelowego z j. angielskim”. Ponadto dla beneficjentów projektu zorganizowano w 2011 r. wyjazd integracyjny do oceanarium w Stralsundzie, w 2012 r. do Poznania, a w 2013 r. do Gryfina i Szczecina. W wyjazdach integracyjnych uczestniczyli beneficjenci wraz ze swoimi dziećmi.

Realizacja zadań projektu przebiegła zgodnie z założeniami. W 2011 roku w ramach projektu sporządzono i podpisano 15 kontraktów socjalnych, w efekcie końcowym projekt ukończyło 15 osób (w tym 7 kobiet i 8 mężczyzn). W 2012 roku sporządzono i podpisano 16 kontraktów socjalnych, projekt ukończyło 16 osób (12 kobiet i 4 mężczyzn). W 2013 roku sporządzono i podpisano 16 kontraktów socjalnych z osobami bezrobotnymi, projekt ukończyło 16 osób (10 kobiet i 6 mężczyzn).

Istotną przyczynę świadczenia wsparcia przez OPS stanowiło ubóstwo. Liczba osób w rodzinach korzystających z pomocy społecznej z tego powodu znacznie spadała z roku na rok (z 329 w 2011 r. do 225 w 2013 r.). Ważnymi przyczynami udzielania pomocy były także długotrwała lub ciężka choroba oraz niepełnosprawność.

Niewątpliwymi problemami w gminie Międzyzdroje są również alkoholizm i narkomania. Liczba osób w rodzinach objętych pomocą społeczną z tego tytułu malała. Jest to spowodowane utworzeniem w 2007 r. Placówki Lecznictwa Odwykowego przy Ośrodku Pomocy Społecznej.

Bezpośrednia współpraca pracowników socjalnych z terapeutami uzależnień w motywowaniu osób uwikłanych w uzależnienia do terapii i dostępności pomocy w miejscu zamieszkania, to czynniki decydujące o skuteczności tej formy wsparcia. Powody przyznania pomocy społecznej w gminie przez OPS wpływały na formę udzielanego wsparcia. Dane szczegółowe w tym zakresie za lata 2011-2013 przedstawia poniższa tabela.

Tabela 28. Formy wsparcia udzielanego w gminie przez OPS w latach 2011-2013

formy pomocy	liczba osób, którym przyznano decyzją administracyjną świadczenie			liczba rodzin			liczba osób w rodzinach		
	2011 r.	2012 r.	2013 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.
pieniężna	326	268	251	301	256	251	750	588	640
rzeczowa	186	183	165	137	125	130	414	349	218
praca socjalna	X	X	X	100	55	60	298	112	120
poradnictwo specjalistyczne	X	X	X	40	60	100	120	120	190
usługi opiekuńcze	65	56	60	65	56	60	90	89	68
specjalistyczne usługi opiekuńcze	6	7	7	6	7	7	6	8	7

Dane Ośrodka Pomocy Społecznej w Międzyzdrojach.

W latach 2011-2013 najczęściej udzielaną mieszkańcom gminy formą wsparcia była pomoc finansowa, głównie w postaci zasiłków celowych oraz stałych. Duże znaczenie miała także pomoc rzeczowa udzielana przede wszystkim w postaci posiłku.

Ważną formą wsparcia beneficjentów była również praca socjalna. Polegała ona m.in. na udzielaniu informacji, wskazówek i pomocy przy rozwiązywaniu trudnych spraw życiowych, świadczeniu poradnictwa oraz współpracy z innymi podmiotami pomocy społecznej.

Wśród form pomocy świadczonej przez Ośrodek znalazły się również usługi opiekuńcze. Osoby, które nie mogły samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, którym nie można było zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych i które tym samym wymagały całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, były natomiast kierowane przez OPS do domów pomocy społecznej. W latach 2011-2013 gmina pokrywała koszt pobytu w DPS-ie dla odpowiednio 3, 6 i 7 osób.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Międzyzdrojach zajmował się również przyznawaniem świadczeń rodzinnych. Do świadczeń tych należą: zasiłek rodzinny i dodatki do tego zasiłku, świadczenia opiekuńcze w postaci zasiłku pielęgnacyjnego i świadczenia pielęgnacyjnego oraz jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka. Dane szczegółowe w tym zakresie za lata 2011-2013 przedstawia poniższa tabela.

Tabela 29. Świadczenia rodzinne przyznane w gminie w latach 2011-2013

	2011 r.	2012 r.	2013 r.
wielkość wydatków na świadczenia rodzinne	891.965 zł	933.343 zł	874.864 zł
rodzaj świadczenia	liczba przyznanych świadczeń		
zasiłek rodzinny	3.684	3.603	3.049
dodatek do zasiłku z tytułu urodzenia dziecka	26	11	17
dodatek do zasiłku z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	103	143	85
dodatek do zasiłku z tytułu samotnego wychowywania dziecka i utraty prawa do zasiłku dla bezrobotnych	0	0	0
dodatek do zasiłku z tytułu samotnego wychowywania dziecka	334	315	255
dodatek do zasiłku z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	205	199	190
dodatek do zasiłku z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego	210	211	189
dodatek do zasiłku z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania	384	364	361
dodatek do zasiłku z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	499	480	402
zasiłek pielęgnacyjny	1.553	1.559	1.612
świadczenie pielęgnacyjne	144	219	192
jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka	47	52	32
liczba świadczeń rodzinnych ogółem	7.189	7.156	6.384

Dane Ośrodka Pomocy Społecznej w Międzyzdrojach.

W latach 2011-2013 wielkość wydatków przeznaczonych przez OPS na realizację świadczeń rodzinnych ulegała wahaniom (891.965 zł w 2011 r., 933.343 zł w 2012 r. i 874.864 zł w 2013 r.). W analizowanym okresie liczba przyznanych świadczeń spadała (z 7.189 w 2011 r. do 6.384 w 2013 r.).

Najczęściej OPS wypłacał zasiłek rodzinny (w 2011 r. 3.684 świadczenia, w 2012 r. 3.603, a w 2013 r. 3.049), który służy częściowemu pokryciu wydatków na utrzymanie dziecka. Istotne formy wsparcia stanowiły również: zasiłek pielęgnacyjny oraz dodatki do zasiłku rodzinnego z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej, a także podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania.

Świadczenia alimentacyjne stanowiły kolejną formę wsparcia udzielaną w latach 2011-2013 przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Międzyzdrojach mieszkańcom gminy. Ta pomoc finansowa, świadczona zgodnie z ustawą o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, była przyznawana dziecku wychowywanemu w rodzinie niepełnej, w przypadku bezskuteczności egzekucji zasądzonych świadczeń alimentacyjnych, oraz dzieciom wychowywanym przez osoby pozostające w związkach małżeńskich, przeprowadzających separację lub rozwód. Dane szczegółowe w tym zakresie przedstawia poniższa tabela.

Tabela 30. Świadczenia alimentacyjne przyznane w gminie w latach 2011-2013

	2011 r.	2012 r.	2013 r.
liczba osób, którym decyzją przyznano świadczenie alimentacyjne	66	71	63
liczba przyznanych świadczeń alimentacyjnych	758	792	704
wielkość wydatków na świadczenia alimentacyjne	238.055 zł	258.020 zł	237.370 zł

Dane Ośrodka Pomocy Społecznej w Międzyzdrojach.

Liczba mieszkańców gminy, którym w latach 2011-2013 OPS przyznał świadczenie alimentacyjne, ulegała nieznacznym wahaniom (66 w 2011 r., 71 w 2012 r., 63 w 2013 r.), tak samo jak liczba wypłaconych świadczeń (758 w 2011 r., 792 w 2012 r., 704 w 2013 r.). Zmieniała się również wysokość kwot wydatkowanych na ten cel (238.055 zł w 2011 r., 258.020 zł w 2012 r., 237.370 zł w 2013 r.).

Pomoc społeczna polega m.in. na prowadzeniu i rozwoju niezbędnej infrastruktury socjalnej. Składają się na nią zarówno jednostki środowiskowe, jak i instytucjonalne. W gminie Międzyzdroje, oprócz Ośrodka Pomocy Społecznej, funkcjonują: Placówka Lecznictwa Odwykowego, Punkt Konsultacyjny – porady prawne, Punkt Konsultacyjny – porady psychologiczno-pedagogiczne oraz placówka opiekuńczo-wychowawcza wsparcia dziennego.

Mieszkańcy gminy korzystają również z oferty jednostek wsparcia oraz organizacji pozarządowych funkcjonujących poza gminą. Należą do nich: Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie w Świnoujściu (w 2013 roku z pomocy udzielanej w jego ramach skorzystały 3 osoby z gminy), Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Wolinie, Schronisko dla osób bezdomnych w Świnoujściu (w 2013 roku udzielono schronienia 4 bezdomnym z gminy), Dom Pomocy Społecznej dla osób przewlekle chorych w Śniatowie (w 2013 r. w DPS-ie przebywało 5 osób z gminy) oraz Dom Pomocy Społecznej dla osób przewlekle psychicznie chorych w Piotrowicach (w 2013 r. 2 osoby z gminy Międzyzdroje wymagały całodobowej opieki).

Mieszkańcy gminy Międzyzdroje są również w zasięgu działania Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Wolinie i Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Kamieniu Pomorskim.

W roku szkolnym 2012/2013 Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna objęła różnymi formami wsparcia dzieci, młodzież, ich rodziców oraz nauczycieli z gminy Międzyzdroje:

- przeprowadzono 62 badania diagnostyczne dzieci i młodzieży,
- wydano 8 orzeczeń do nauczania indywidualnego i 4 orzeczenia do kształcenia specjalnego,

- wydano 19 opinii psychologiczno-pedagogicznych,
- objęto 43 dzieci terapią logopedyczną,
- wykonano 42 badania słuchu programem „Słyszę” i 80 badań programem „Mówię”,
- objęto 97 osób pomocą psychologiczną indywidualną,
- odbyły się 4 treningi relaksacyjne dla 50 uczestników z gimnazjum.

Wybrane dane dotyczące działalności PCPR-u w odniesieniu do ludności gminy w latach 2011-2013 przedstawia poniższa tabela.

Tabela 31. Działalność PCPR-u w odniesieniu do ludności gminy w latach 2011-2013

	2011 r.	2012 r.	2013 r.
liczba dzieci z gminy zgłoszonych do adopcji	0	0	0
liczba dzieci z gminy adoptowanych	0	0	0
liczba dzieci z gminy umieszczonych w rodzinach zastępczych	1	2	0
liczba dzieci z gminy umieszczonych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych	5	1	0
liczba dzieci z gminy przebywających w rodzinach zastępczych	1	3	1
liczba dzieci z gminy przebywających w placówkach opiekuńczo-wychowawczych	7	6	6
liczba rodzin zastępczych, które objęły opieką dzieci z gminy	2	1	0
liczba usamodzielnianych dzieci z gminy	0	1	1

Dane Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Kamieniu Pomorskim.

W latach 2011-2013 3 dzieci zostało umieszczonych w rodzinach zastępczych. W 2011 i 2013 roku w rodzinach zastępczych przebywało po 1 dziecku z gminy, natomiast w 2012 r. 3 dzieci. W analizowanym okresie 3 rodziny zastępcze objęły opieką dzieci z gminy (2 w 2011 r. i 1 w 2012 r.). W latach 2011-2012 w sumie 6 dzieci z gminy zostało umieszczonych w placówce opiekuńczo-wychowawczej, zaś dwoje dzieci zostało usamodzielnianych (po 1 dziecku w 2012 i 2013 r.).

17. SYTUACJA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

Niepełnosprawność oznacza trwałą lub okresową niezdolność do wypełniania ról społecznych z powodu stałego lub długotrwałego naruszenia sprawności organizmu, w szczególności powodującą niezdolność do pracy. Schorzeniami, które najczęściej przyczyniają się do niepełnosprawności, są choroby układu krążenia oraz dysfunkcje narządu ruchu.

Z uwagi na to, że jedynym pełnym badaniem, którego wyniki pozwalają ustalić liczbę osób niepełnosprawnych oraz umożliwiają ich charakterystykę, są narodowe spisy powszechne, w analizie sytuacji tej grupy ludności gminy Międzyzdroje wykorzystano dane z ostatniego opublikowanego spisu, który został przeprowadzony w 2002 roku. Wówczas w gminie Międzyzdroje mieszkało 867 osób niepełnosprawnych (376 mężczyzn i 491 kobiet), w tym 671 osób niepełnosprawnych prawnie i 195 osób niepełnosprawnych tylko biologicznie. Udział osób dotkniętych niepełnosprawnością w ogóle ludności gminy wynosił 13,2%. Poniższa tabela przedstawia strukturę wiekową osób niepełnosprawnych w gminie.

Tabela 32. Struktura wiekowa osób niepełnosprawnych w gminie w 2002 roku

ekonomiczna grupa wieku	liczba osób	udział w ogóle osób niepełnosprawnych	udział w ogóle ludności w danej ekonomicznej grupie wieku
osoby w wieku przedprodukcyjnym	29	3,4%	2,7%
osoby w wieku produkcyjnym	423	49,9%	9,9%
osoby wieku poprodukcyjnym	415	47,8%	42,6%

Dane Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002.

W 2002 roku 423 osoby niepełnosprawne w gminie były w wieku produkcyjnym. Stanowiły one prawie 10% ogółu ludności gminy będącej w tej ekonomicznej grupie wieku. Równie liczną grupę reprezentowały osoby niepełnosprawne w wieku poprodukcyjnym (415 osób), których odsetek wśród osób starszych w gminie wynosił aż 42,6%.

Tabela 33. Osoby niepełnosprawne w wieku 13 lat i więcej w gminie według poziomu wykształcenia w 2002 roku

poziom wykształcenia	liczba osób	udział w ogóle niepełnosprawnych w wieku 13 lat i więcej
wyższe	35	4,1%
policealne	16	1,9%
średnie	231	27,4%
zasadnicze zawodowe	184	21,8%
podstawowe ukończone	327	38,7%
podstawowe nieukończone	51	6%

Dane Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002.

Niski poziom wykształcenia w istotny sposób utrudnia osobom niepełnosprawnym funkcjonowanie na rynku pracy i utrzymanie posiadanego zatrudnienia. W 2002 roku

najliczniejszą grupę wśród osób dotkniętych niepełnosprawnością w gminie stanowiły osoby z wykształceniem podstawowym ukończonym (327 osób). Ich udział w ogóle osób niepełnosprawnych w wieku 13 lat i więcej wynosił ponad 38%.

Tabela 34. Osoby niepełnosprawne w gminie według aktywności ekonomicznej w 2002 roku

rodzaj aktywności zawodowej	liczba osób	udział w ogóle niepełnosprawnych
aktywni zawodowo pracujący	81	9,3%
aktywni zawodowo bezrobotni	34	3,9%
bierni zawodowo	752	86,7%

Dane Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002.

Integracja społeczna osób niepełnosprawnych przez pracę stanowi bardzo wymagające i trudne do realizacji zadanie. W 2002 roku zdecydowana większość osób dotkniętych niepełnosprawnością w gminie była bierna zawodowo (752 osoby). Ich udział w ogóle osób niepełnosprawnych wynosił ponad 86%. Aktywnych zawodowo było 115 osób dotkniętych niepełnosprawnością. Wśród nich dominowały osoby posiadające zatrudnienie (81 osób).

Organizacja pomocy dla niepełnosprawnych to zadanie własne powiatu. Osoby niepełnosprawne zamieszkałe w gminie Międzyzdroje korzystają ze wsparcia finansowego udzielanego przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kamieniu Pomorskim, które dysponuje środkami na dofinansowanie uczestnictwa, wraz z opiekunami, w turnusach rehabilitacyjnych, zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze, likwidacji barier architektonicznych, technicznych lub w komunikowaniu się.

18. PROBLEMY UZALEŻNIEŃ I PRZEMOCY W RODZINIE

Alkoholizm, narkomania i przemoc w rodzinie należą do najpoważniejszych problemów społecznych. Zjawiska te powodują szkody we wszystkich sferach życia człowieka, mając istotny wpływ zarówno na poczucie bezpieczeństwa społecznego, jak również na ogólny stan zdrowia, zdolność do konkurencji na coraz bardziej wymagającym rynku pracy oraz relacje rodzinne i międzyludzkie.

Do przyczyn popadania w alkoholizm można zaliczyć uwarunkowania społeczne, nieprawidłowe wzorce rodzinne, brak celów życiowych, utratę zatrudnienia, natomiast narkomanii sprzyjają powszechność i dostępność środków odurzających, panująca moda na ich zażywanie oraz fakt, że narkotyki często są traktowane jako ucieczka od codzienności,

środek obronny przed trudnościami, sposób na rozładowanie stresu i konfliktów oraz poszukiwanie nowych wrażeń i doznań.

Przemoc w rodzinie jest z kolei patologią mającą w wielu przypadkach swoje źródło w ubóstwie i uzależnieniach. Jej ofiarami są osoby słabe fizycznie, psychicznie, o niskim poczuciu własnej wartości, zależne w jakiś sposób od sprawcy. Na ogół należą do nich kobiety i dzieci, rzadziej osoby niepełnosprawne, starsze i chore.

Liczba osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków oraz dotkniętych, z powodu ich nadużywania, problemem przemocy w rodzinie jest trudna do ustalenia. Dane szacunkowe przedstawione w tym zakresie przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych zawiera poniższa tabela.

Tabela 35. Populacje osób, u których występują różne kategorie problemów alkoholowych

		w Polsce	w 100-tys. mieście	w 25-tys. mieście	w 10-tys. gminie
liczba osób uzależnionych od alkoholu	ok. 2% populacji	ok. 800 tys.	ok. 2.000 osób	ok. 500 osób	ok. 200 osób
dorośli żyjący w otoczeniu alkoholika (współmałżonkowie, rodzice)	ok. 4% populacji	ok. 1,5 mln	ok. 4.000 osób	ok. 1.000 osób	ok. 400 osób
dzieci wychowujące się w rodzinach alkoholików	ok. 4% populacji	ok. 1,5 mln	ok. 4.000 osób	ok. 1.000 osób	ok. 400 osób
osoby pijące szkodliwie	5-7% populacji	2-2,5 mln	5.000-7.000 osób	1.250-1.750 osób	ok. 500-700 osób
ofiary przemocy domowej w rodzinach z problemem alkoholowym	2/3 osób dorosłych oraz 2/3 dzieci z tych rodzin	razem ok. 2 mln osób: dorosłych i dzieci	ok. 5.300 osób: dorosłych i dzieci	ok. 1.330 osób: dorosłych i dzieci	ok. 530 osób: dorosłych i dzieci

Dane szacunkowe Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

By skutecznie przeciwdziałać problemom uzależnień i przemocy w rodzinie oraz eliminować ich niekorzystny wpływ na społeczeństwo, konieczne jest prowadzenie działań związanych z profilaktyką i ich rozwiązywaniem oraz integracji społecznej osób nimi dotkniętych. Na szczeblu gminnym działania te wyznaczane są w ramach gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz przeciwdziałania przemocy w rodzinie. W gminie Międzyzdroje zadania związane z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych, przeciwdziałaniem narkomanii, przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie zostały powierzone i są realizowane przez Ośrodek Pomocy Społecznej, który dysponuje środkami finansowymi, pozyskiwanymi

w ramach dochodów pochodzących z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. W ramach realizacji ww. programów OPS współpracował z wieloma instytucjami, m.in. z: Urzędem Miejskim w Międzyzdrojach, placówkami oświatowymi, Międzynarodowym Domem Kultury, Pracownią Motywacja i Działanie, Miejską Biblioteką Publiczną, Policją, Strażą Miejską, SPZOZ Wojewódzkim Ośrodkiem Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia w Stanominie, Sądem Rejonowym w Świnoujściu, Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną w Wolinie.

Poniższa tabela przedstawia dane dotyczące środków finansowych przeznaczonych na profilaktykę i rozwiązywanie problemów uzależnień i przemocy w rodzinie w gminie Międzyzdroje w latach 2011-2013.

Tabela 36. Środki finansowe przeznaczone na profilaktykę i rozwiązywanie problemów uzależnień i przemocy w rodzinie w gminie w latach 2011-2013

wielkość wydatków	2011 r.	2012 r.	2013 r.
na profilaktykę i rozwiązywanie problemów alkoholowych	436.516,34 zł	469.873,44 zł	518.303,76 zł
na przeciwdziałanie narkomanii	36.537,97 zł	43.537,38 zł	48.487,02 zł
na przeciwdziałanie przemocy w rodzinie	-	-	4.383,10 zł
razem	473.054,31 zł	513.410,82 zł	571.173,88 zł

Dane Ośrodka Pomocy Społecznej w Międzyzdrojach.

W latach 2011-2013 wysokość środków finansowych wydatkowanych w gminie na profilaktykę i rozwiązywanie problemów uzależnień i przemocy w rodzinie wzrastała z roku na rok (z 473.04,31 zł w 2011 r. do 571.173,88 zł w 2013 r.). W analizowanym okresie zwiększały się również kwoty przeznaczane na walkę z alkoholizmem i narkomanią.

Ważną rolę w procesie przeciwdziałania uzależnieniom odgrywa Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Międzyzdrojach. Wybrane dane dotyczące działalności Komisji oraz lokalnego rynku napojów alkoholowych przedstawia poniższa tabela.

Tabela 37. Lokalny rynek napojów alkoholowych oraz działalność GKRPA w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień i przemocy w rodzinie w gminie w latach 2011-2013

	2011 r.	2012 r.	2013 r.
liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych w gminie	189	181	197
liczba przeprowadzonych kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych	67	21	56
liczba wydanych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych	162	98	102
liczba decyzji podjętych w sprawie cofnięcia zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych	1	1	0

liczba pozytywnych opinii GKRPA w sprawie wydania zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych	162	98	102
liczba negatywnych opinii GKRPA w sprawie wydania zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych	0	0	1
liczba osób, z którymi GKRPA przeprowadziła rozmowy interwencyjno-motywuujące w związku z nadużywaniem alkoholu	38	30	48
liczba osób uzależnionych od alkoholu, wobec których GKRPA wystąpiła do sądu z wnioskiem o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego	1	10	22

Dane Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Międzyzdrojach.

W latach 2011-2013 liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych w gminie była na podobnym poziomie (189 w 2011 r., 181 w 2012 r., 197 w 2013 r.). Liczba przeprowadzonych w nich kontroli ulegała wahaniom – 67 w 2011 r., 21 w 2012 r. i 56 w 2013 r. W analizowanym okresie zmieniała się także liczba wydawanych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych (162 w 2011 r., 98 w 2012 r. i 102 w 2013 r.), podobnie jak liczba pozytywnych opinii GKRPA w sprawie wydania zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych. W uzupełnieniu powyższych danych warto dodać, iż w analizowanym okresie podjęto 2 decyzje w sprawie cofnięcia zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych (po 1 w 2011 i 2012 roku).

W ramach podejmowanych działań GKRPA przeprowadzała również rozmowy interwencyjno-motywuujące w związku z nadużywaniem alkoholu. W 2013 roku liczba osób nimi objętych była nieco większa niż w latach 2011-2012 (48 w stosunku do odpowiednio 38 i 30). W analizowanym okresie zwiększała się liczba osób uzależnionych od alkoholu, wobec których GKRPA wystąpiła do sądu z wnioskiem o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego (z 1 w 2011 r. przez 10 w 2012 r. do 22 w 2013 r.).

Procedury związane z Niebieską Kartą, postępowaniem wobec sprawców przemocy realizuje Zespół Interdyscyplinarnej ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie. W latach 2011-2013 w sumie 36 sprawców przemocy w rodzinie skierowano na terapię, a w stosunku do 7 sprawców złożono zawiadomienie do prokuratury o popełnieniu przestępstwa.

W 2013 r. na terenie gminy Międzyzdroje pod dozorem kuratorskim z powodu nadużywania alkoholu było 12 osób. Dodatkowo 2 osoby karane były za stosowanie przemocy wobec najbliższych, najczęściej pod wpływem alkoholu.

Istotną funkcję w profilaktyce i rozwiązywaniu problemów uzależnień oraz przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie w gminie pełnią: Placówka Lecznictwa Odwykowego, Punkt Konsultacyjny – porady prawne, Punkt Konsultacyjny – porady psychologiczno-pedagogiczne, placówka wsparcia dziennego – Świetlica Środowiskowa „Iskierka”, Klub

Abstynenta „Rozwaga”, Stowarzyszenie Abstynenckie, grupy AA i AL-ANON, Interdyscyplinarny Zespół ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.

Przy Ośrodku Pomocy Społecznej w Międzyzdrojach funkcjonuje Filia SPZOZ Wojewódzkiego Ośrodka Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia w Stanominie. W tej placówce realizowane są kompleksowe programy psychoterapii uzależnienia od substancji psychoaktywnych (alkoholu i narkotyków) – konsultacje indywidualne, program podstawowy i program ponadpodstawowy. Wszelkie usługi z zakresu psychoterapii uzależnień świadczy dwóch certyfikowanych specjalistów psychoterapii/terapii uzależnień.

W ramach profilaktyki i przeciwdziałania narkomanii Ośrodek Pomocy Społecznej finansował m.in. świadczenie całorocznych usług zdrowotnych z zakresu terapii uzależnień przez certyfikowanego specjalistę terapii uzależnień od narkotyków w Placówce Lecznictwa Odwykowego w Międzyzdrojach. Ich celem było m.in. rozpoznawanie przez pacjentów własnego uzależnienia oraz szkód z nim związanych, uczenie pacjentów radzenia sobie z głodem narkotykowym i alkoholowym, praca nad uznaniem przez pacjentów bezsilności wobec narkotyków i alkoholu, zdobycie przez pacjentów umiejętności ważnych dla trzeźwego życia, związanych z utrzymaniem abstynencji oraz współżyciem z innymi ludźmi.

Realizująca program opiekuńczo-wychowawczy Świetlica Środowiskowa „Iskierka” w Międzyzdrojach. Ta placówka wsparcia dziennego funkcjonowała w dniach nauki szkolnej w godz. 11.30-17.00 oraz we wszystkie dni wolne od nauki szkolnej, w ferie zimowe i wakacje w godz. 10.00- 15.00. Od stycznia do sierpnia 2013 roku ze świetlicy korzystało 16 dzieci, natomiast od września do grudnia 20 dzieci w wieku od 6 do 14 lat. W Świetlicy „Iskierka” realizowano plan pracy opiekuńczo-wychowawczej z elementami socjoterapii.

W ramach codziennych zajęć prowadzono:

- pomoc przy odrabianiu zadań domowych, wyrównywanie braków edukacyjnych, przygotowanie do sprawdzianów i testów,
- zajęcia plastyczne, techniczne, artystyczne,
- zajęcia edukacyjne, ogólnorozwojowe, profilaktyczne, prozdrowotne,
- zajęcia z elementami socjoterapii, muzykoterapii, bajkoterapii i relaksacji,
- zajęcia ruchowe, fizyczne, spacer, wycieczki po okolicy,
- gry i zabawy edukacyjne, konkursy tematyczne,
- zajęcia poprawiające pamięć i koncentrację uwagi,
- dożywanie w formie podwieczorków.

W świetlicy systematycznie prowadzona jest praca z rodzicami w formie spotkań grupowych, wspierających ich funkcje i postawy rodzicielskie oraz indywidualne, codzienne konsultacje. W razie potrzeby dzieci korzystające ze świetlicy kierowane są do innych specjalistów (psychologów, psychiatrów dziecięcych, neurologów, okulistów), a rodzice np. na konsultacje psychologiczne, pedagogiczne, zajęcia dla osób nie radzących sobie ze złością oraz na zajęcia Szkoły dla Rodziców.

Świetlica ściśle współpracuje z pracownikami socjalnymi OPS oraz kuratorami rodzin, pedagogami szklonymi, wychowawcami poszczególnych klas, GKRPA, Policją, terapeutami. Dzięki współpracy z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną w Wolinie oraz Szkołą Podstawową w Międzyzdrojach zmotywowano i doprowadzono do diagnozy kilku wychowanków świetlicy, co przełożyło się na ich lepsze funkcjonowanie zarówno w placówce, jak też w szkole i w domu. Ponadto świetlica współpracowała z MDK w ramach organizacji ferii zimowych z programem profilaktycznym „Odjechane ferie bez odjazdów”. Natomiast dzięki współpracy z „Pracownią Motywacja i Działanie” wychowankowie świetlicy byli aktywnymi uczestnikami programu korekcyjno-edukacyjnego „Grajki-Pomagajki”.

Świetlica Środowiskowa „Iskierka” organizuje także dla swoich wychowanków kolonijny wypoczynek profilaktyczny w okresie wakacji. Z tej formy wsparcia skorzystało w 2013 roku 15 wychowanków świetlicy (w Sokolcu), w 2012 roku 13 wychowanków (w Białym Dunajcu), w 2011 roku 18 wychowanków (w Kazimierzu Dolnym).

19. PROBLEMY SPOŁECZNE W OPINII ŚRODOWISKA LOKALNEGO

Ważnym elementem każdego postępowania diagnostycznego są badania, których celem jest poznanie opinii środowiska lokalnego na temat przedmiotu diagnozy. W ramach diagnozy problemów społecznych gminy Międzyzdroje badania takie zostały przeprowadzone przy zastosowaniu anonimowej ankiety rozesłanej do osób mających wpływ na kształt lokalnej polityki społecznej (m.in. burmistrza, sołtysów, radnych, pracowników Urzędu Miejskiego, członków komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, przedstawicieli placówek oświatowo-wychowawczych, kulturalnych, pomocy społecznej, służby zdrowia, policji, organizacji pozarządowych, kościoła) oraz mieszkańców gminy. Do analizy przedłożono w sumie 26 wypełnionych anonimowo ankiet, w których badani odnieśli się do wybranych zagadnień dotyczących sytuacji społecznej w gminie.

Atuty gminy

W pierwszej kolejności zapytano przedstawicieli środowiska lokalnego o największe atuty gminy. Wskazując je, respondenci zwrócili szczególną uwagę na dobre położenie geograficzne gminy nad Morzem Bałtyckim, co sprawia, że gmina jest niezwykle atrakcyjna dla turystów. Duże znaczenie przywiązywali również do walorów krajobrazowych, podkreślając bliskość Wolińskiego Parku Narodowego oraz nadmorski mikroklimat. Mieszkańcy wspominali także o dobrze rozwiniętej infrastrukturze turystycznej oraz o wielu imprezach kulturalnych odbywających się na terenie gminy.

Słabe strony gminy

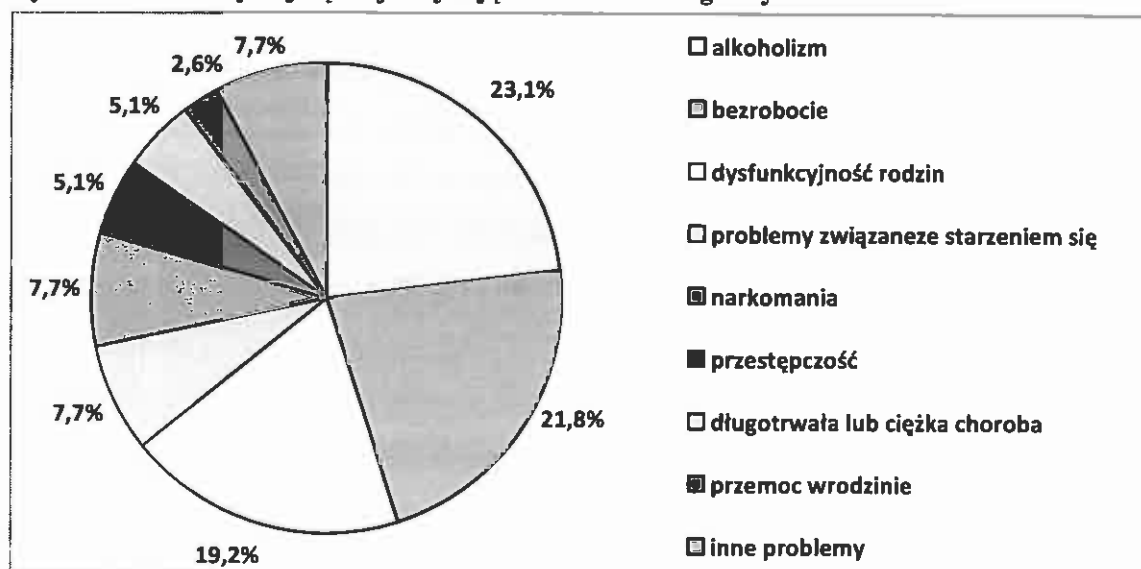
Odpowiadając na następane pytanie, ankietowani identyfikowali słabe strony gminy. Najczęściej wymienianą słabością było bezrobocie spowodowane małą liczbą miejsc pracy oraz krótkim sezonem turystycznym, a co za tym idzie, sezonowością zatrudnienia. Problemem w gminie jest również brak możliwości uprzemysłowienia, brak alternatywy gospodarczej dla turystyki oraz ograniczone możliwości rozwoju dla młodych ludzi.

Według ankietowanych bolączką gminy jest także słaby dostęp do specjalistycznej opieki zdrowotnej.

Niektórzy z mieszkańców skarżyli się też na uciążliwy hałas w okresie letnim w godzinach nocnych.

W kolejnym pytaniu poproszono badanych o wskazanie problemów, które najczęściej dotyczą mieszkańców gminy. Szczegóły w tym zakresie przedstawia poniższy wykres.

Wykres 1. Problemy najczęściej dotykające mieszkańców gminy

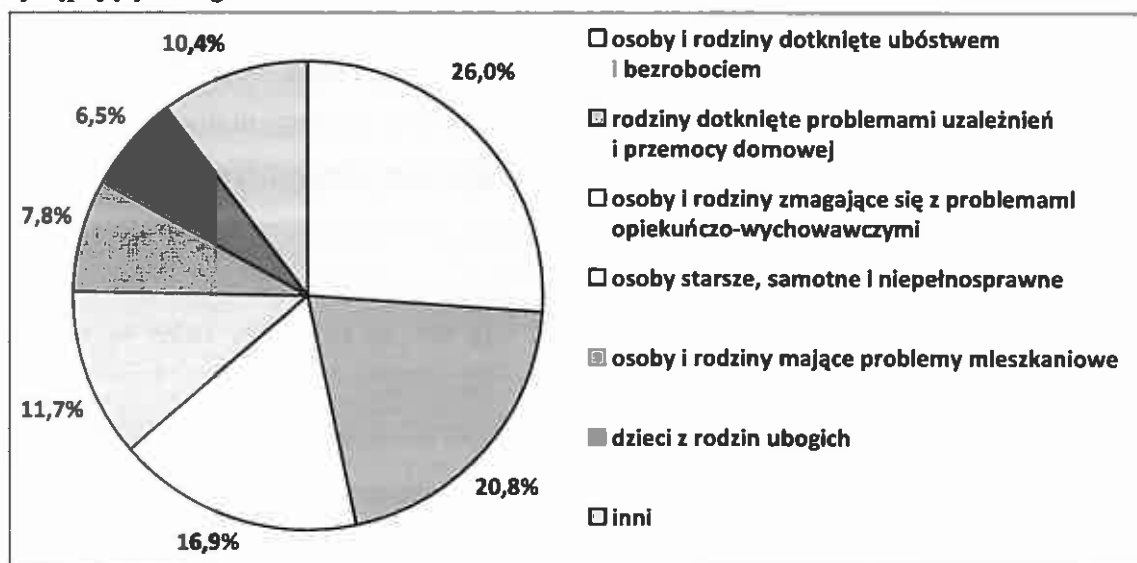

Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

Do problemów, które najczęściej dotyczą mieszkańców gminy, respondenci zaliczyli alkoholizm (23,1%) i bezrobocie (21,8%). Szczególną uwagę zwrócili też na dysfunkcyjność rodzin, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i w prowadzeniu gospodarstwa domowego, zaniedbanie dzieci i rozpad więzi rodzinnych (19,2%), a także na narkomanię i przestępczość (po 7,7%).

Odpowiadając na następane pytanie, ankietowali podali kategorie osób i grup, które najbardziej odczuwają skutki problemów społecznych występujących w gminie. Uzyskane odpowiedzi przedstawia poniższy wykres.

Wykres 2. Kategorie osób i grup najbardziej odczuwających skutki problemów społecznych występujących w gminie

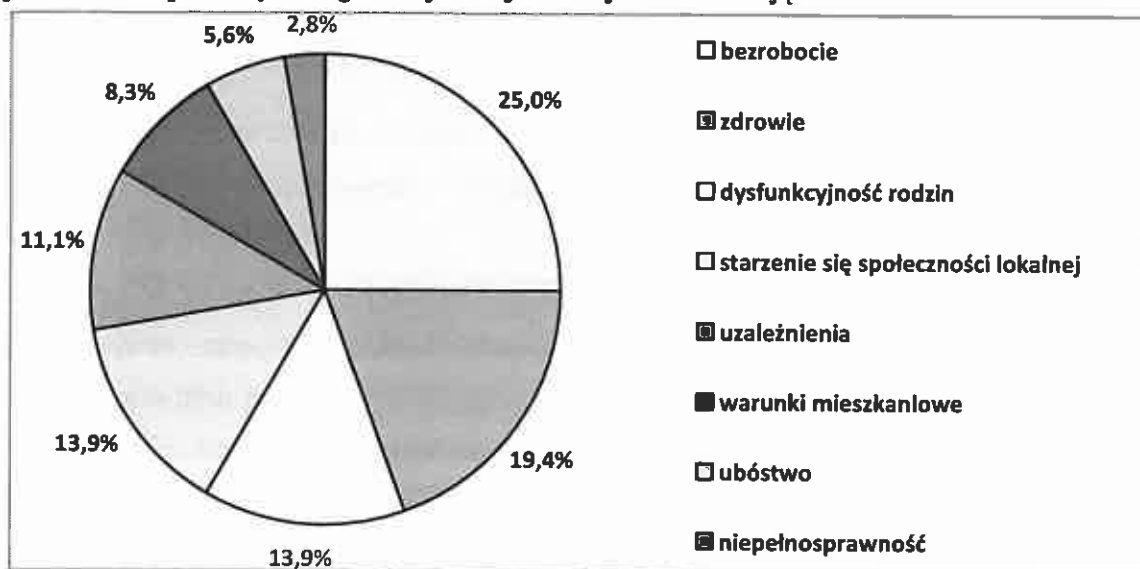

Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

Najwięcej badanych stwierdziło, że grupami, które najbardziej odczuwają skutki problemów społecznych w gminie, są osoby i rodziny dotknięte ubóstwem i bezrobociem (26%) oraz rodziny zmagające się z problemami uzależnień i przemocy w rodzinie (20,8%). Liczne grono wśród ankietowanych stanowili również ci, którzy wskazali na osoby z problemami opiekuńczo-wychowawczymi (16,9%) oraz osoby starsze, samotne i niepełnosprawne (11,7%).

W kolejnym pytaniu poproszono badanych o wskazanie obszarów, w których oferta pomocy świadczonej osobom i rodzinom dotkniętym problemami społecznymi w gminie jest najbardziej niewystarczająca. Szczegóły w tym zakresie przedstawia poniższy wykres.

Wykres 3. Obszary, w których oferta pomocy świadczonej osobom i rodzinom dotkniętym problemami społecznymi w gminie jest najbardziej niezadowalająca

Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

W opinii ankietowanych oferta pomocy świadczonej osobom i rodzinom dotkniętym problemami społecznymi w gminie jest najmniej zadowalająca w takich obszarach, jak: bezrobocie (25%), zdrowie (19,4%) oraz dysfunkcyjność rodzin i starzenie się społeczności lokalnej (po 13,9%).

Co zrobić, by poprawić sytuację osób i rodzin w gminie?

W ankiecie znalazło się również pytanie pozwalające badanym wskazać działania, jakie należałoby podjąć w gminie w celu poprawy sytuacji osób i rodzin dotkniętych problemami społecznymi. Odpowiadając na nie, ankietowani szczególnie nacisk położyli na zwiększenie liczby całorocznych miejsc pracy w gminie oraz aktywizację osób bezrobotnych i wykluczonych społecznie poprzez różnego rodzaju szkolenia i kursy.

Za istotne uznali także stworzenie większej liczby mieszkań socjalnych i komunalnych, a przy tym polepszenie warunków mieszkaniowych najuboższych oraz poprawę funkcjonowania służby zdrowia i dostępu do niej.

Do ważnych kwestii respondenci zaliczyli także potrzebę zwiększenia liczby miejsc w przedszkolu. Niektórzy ankietowani zwrócili również uwagę na konieczność poszerzenia działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi i narkomanii.

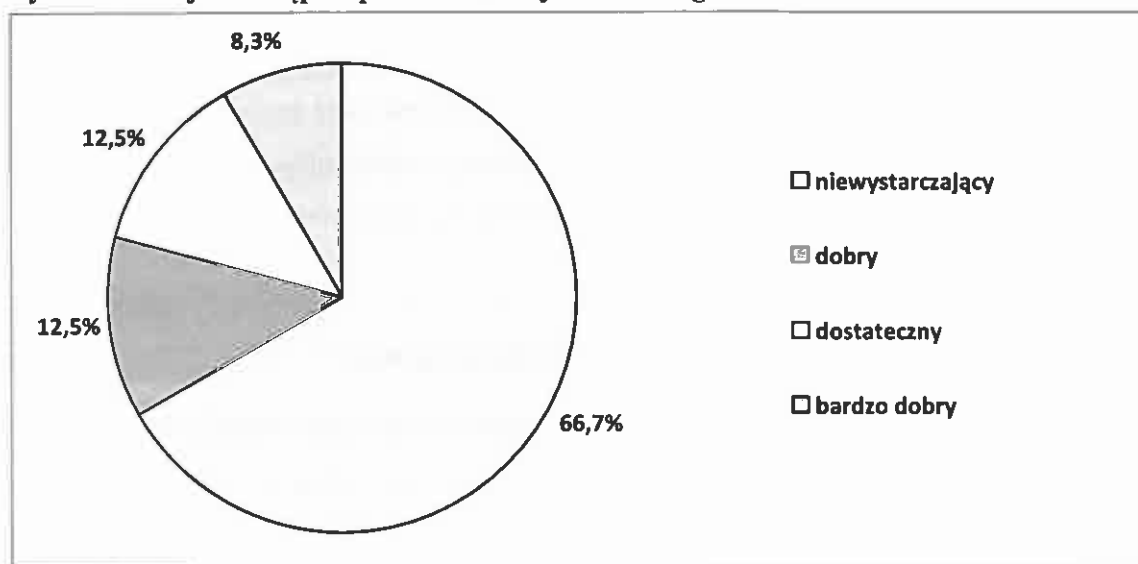
Podmioty mogące przyczynić się do zniwelowania problemów społecznych w gminie

Podczas badań ankietowych respondenci identyfikowali także instytucje i organizacje działające w gminie bądź obejmujące zasięgiem działania jej mieszkańców, które mogą w największym stopniu przyczynić się do zniwelowania lokalnych problemów społecznych. W pierwszej kolejności zaliczyli do nich: Ośrodek Pomocy Społecznej, szkoły, służbę zdrowia, Powiatowy Urząd Pracy, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie i Międzynarodowy Dom Kultury.

Ważną rolę do odegrania przypisali również: świetlicom, Urzędowi Miejskiemu, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, policji oraz fundacjom działającym w gminie.

Kolejne kwestie poruszone w ankiecie dotyczyły dostępności w gminie placówek służby zdrowia, oświatowo-wychowawczych, kulturalnych oraz obiektów sportowo-rekreacyjnych. Jednocześnie poproszono badanych o wskazanie deficytów w powyższym zakresie. Otrzymane odpowiedzi przedstawiają poniższe wykresy.

Wykres 4. Jaki jest dostęp do placówek służby zdrowia w gminie?

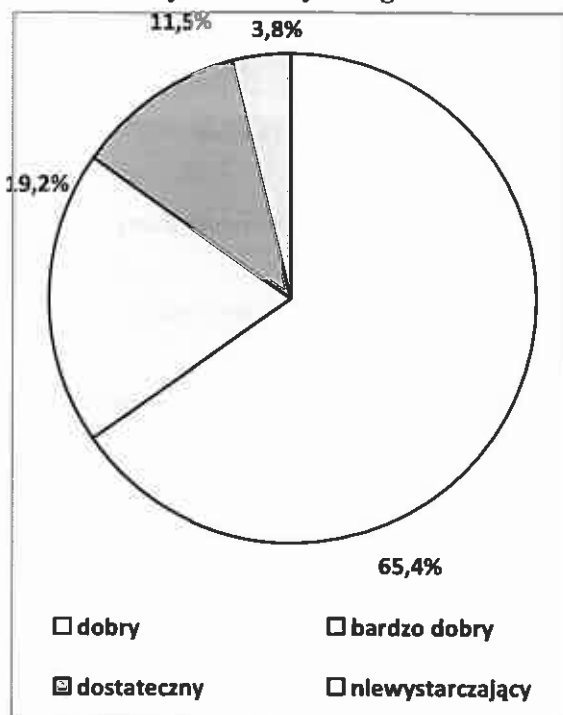

Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

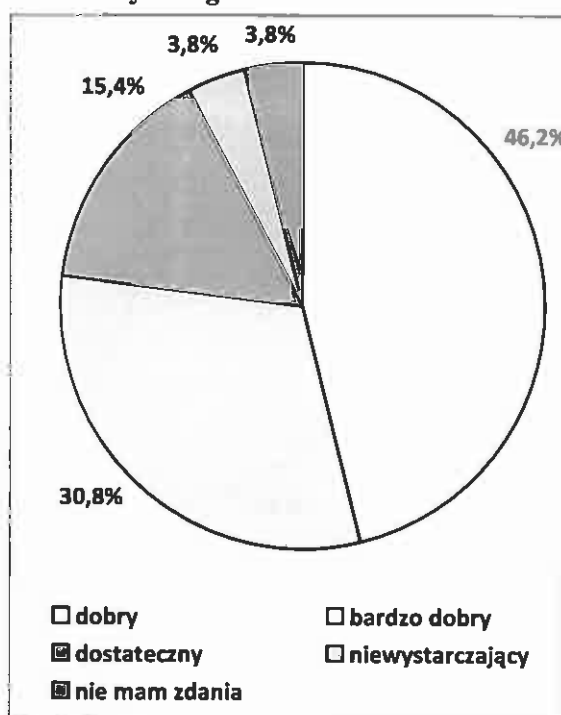
Ponad połowa respondentów (66,7%) uznała dostępność placówek służby zdrowia za niewystarczającą, a łącznie 20,8% za dobrą lub bardzo dobrą. Jednocześnie ponad 12,5% badanych stwierdziło, że jest ona dostateczna.

Do lekarzy, których w gminie brakuje, bądź do których trudno się dostać, ankietowani zaliczali najczęściej: ginekologa, okulistę, kardiologa, dermatologa, ortopedę, laryngologa, chirurga i pulmonologa.

Wykres 5. Jaki jest dostęp do placówek oświatowo-wychowawczych w gminie?

Wykres 6. Jaki jest dostęp do placówek kulturalnych w gminie?

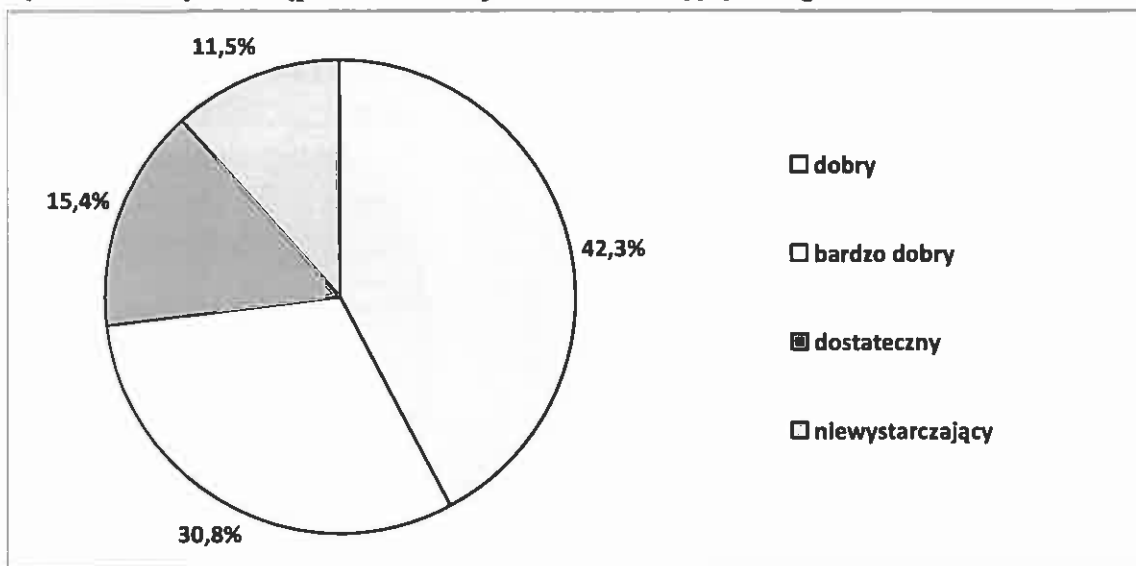
Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

Zdecydowana większość ankietowanych (łącznie 84,6%) stwierdziła, że dostęp do placówek oświatowo-wychowawczych w gminie jest dobry lub bardzo dobry, 11,5% uznało go za dostateczny, a 3,8% za niewystarczający.

Dostępność placówek kulturalnych została podobnie oceniona. Zdecydowana większość respondentów (łącznie 76,9%) odpowiedziała, że dostęp do placówek kulturalnych w gminie jest dobry lub bardzo dobry, a zdaniem 15,4% badanych jest on dostateczny.

Wskazując placówki oświatowo-wychowawcze oraz kulturalne, których w gminie brakuje, bądź do których dostęp jest ograniczony, badani wymienili żłobek, teatr oraz szkoły ponadgimnazjalne.

Wykres 7. Jaki jest dostęp do obiektów sportowo-rekreacyjnych w gminie?

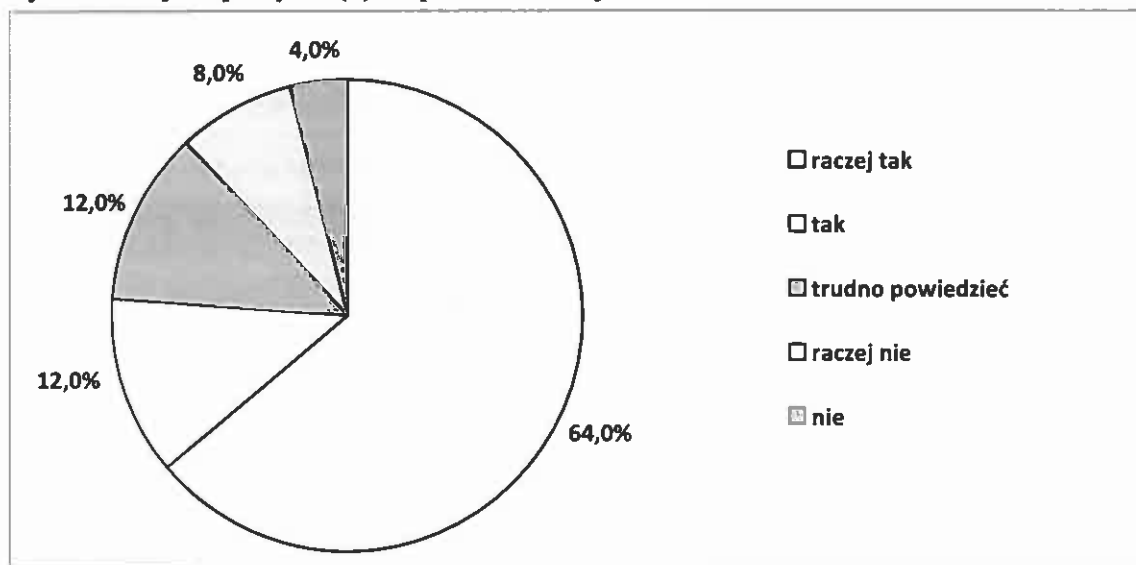
Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

Większość respondentów (łącznie 73,1%) dobrze lub bardzo dobrze oceniła dostęp do obiektów sportowo-rekreacyjnych w gminie. Za dostateczny uznało go 15,4% badanych, a za niewystarczający 11,5% ankietowanych.

W przypadku infrastruktury sportowo-rekreacyjnej badani dostrzegli potrzebę budowy basenu, skateparku, lodowiska, ścieżek rowerowych oraz kortów tenisowych.

W ankiecie znalazło się również pytanie pozwalające uzyskać od respondentów opinie na temat stanu bezpieczeństwa w miejscu zamieszkania. Uzyskane odpowiedzi przedstawia poniższy wykres.

Wykres 8. Czy czuje się Pan(-i) bezpiecznie w miejscu zamieszkania?

Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

Zdecydowana większość ankietowanych (w sumie 76%) stwierdziła, że czuje się raczej bezpiecznie lub bezpiecznie w miejscu zamieszkania. Odmienną opinię wyraziło jedynie 12% badanych. Jednocześnie zdania w tej sprawie nie miało 12% respondentów.

20. SEKTOR POZARZĄDOWY

Organizacje pozarządowe są przejawem społeczeństwa obywatelskiego, jedną z form aktywności społecznej. Odgrywają ważną rolę nie tylko w konsolidacji lokalnej społeczności, organizacyjnym wzmocnieniu władz lokalnych, lecz również zwiększają szanse rozwoju małych i średnich miejscowości.

Dobrze zorganizowane środowisko może sprzyjać aktywizowaniu nie tylko pojedynczych osób i marginalizowanych grup społecznych, ale ich lokalnego otoczenia, sprzyja budowaniu samowystarczalności społeczności lokalnych poprzez uruchomienie i wykorzystanie jej zasobów.

W 2013 roku w gminie Międzyzdroje funkcjonowało 28 organizacji pozarządowych. Samorząd gminy, w oparciu o akt prawa miejscowego („Wieloletni program współpracy Gminy Międzyzdroje z organizacjami pozarządowymi oraz z innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego”) podejmował z nimi współpracę, która przybierała formę zlecenia organizacjom realizacji zadań własnych, dofinansowania działalności statutowej organizacji, wsparcia rzeczowego i lokalowego oraz doradztwa i konsultacji.

W 2013 roku w gminie Międzyzdroje były 2 parafie Kościoła rzymskokatolickiego oraz 2 parafie innych kościołów. Należały do nich:

- Parafia Rzymskokatolicka pw. Św. Piotra Apostoła w Międzyzdrojach,
- Parafia Rzymskokatolicka Matki Bożej Jasnogórskiej w Lubinie,
- Kościół Ewangelicki Chrześcijan Zbór w Międzyzdrojach,
- Zbór Świadków Jehowy w Międzyzdrojach.

21. ANALIZA SWOT

Analiza SWOT (jej nazwa to akronim angielskich słów: Strengths – mocne strony, Weaknesses – słabe strony, Opportunities – szanse i Threats – zagrożenia) jest jedną z najpopularniejszych heurystycznych technik analitycznych służących porządkowaniu informacji. Bywa stosowana we wszystkich obszarach planowania strategicznego.

W przypadku strategii integracji i rozwiązywania problemów społecznych stanowi efektywną metodę identyfikacji mocnych i słabych stron lokalnego systemu pomocy społecznej oraz szans i zagrożeń, jakie przed nim stoją. Pozwala oszacować potencjał, jakim się dysponuje oraz określić stopień, w jakim posiadane zasoby odpowiadają potrzebom i oczekiwaniom społeczności lokalnej.

Przedstawiona poniżej analiza została przeprowadzona z udziałem przedstawicieli samorządu gminy, który jest podmiotem analizy, i obejmuje następujące obszary:

- bezrobocie i ubóstwo;
- rodzina, dziecko i młodzież;
- uzależnienia i przemoc w rodzinie;
- starość;
- niepełnosprawność;
- kapitał społeczny i ludzki.

Obszar BEZROBOCIE I UBÓSTWO	
mocne strony	słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> • podejmowanie działań na rzecz ograniczenia zjawiska bezrobocia w gminie, w tym wśród kobiet • prowadzenie przez pracowników socjalnych działań służących aktywizacji osób bezrobotnych • przeciwdziałanie zjawisku dziedziczenia bezrobocia • upowszechnianie ofert pracy, informacji o wolnych miejscach pracy, usługach poradnictwa zawodowego i szkoleniach • upowszechnianie ofert pracy z zagranicy • pozyskiwanie środków finansowych z funduszy zewnętrznych na przeciwdziałanie bezrobociu (m.in. z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej) • zachęcanie inwestorów do tworzenia nowych miejsc pracy • wpływ na dostosowanie kierunków kształcenia do potrzeb lokalnego rynku pracy • przeciwdziałanie zjawisku ubóstwa • działania służące ograniczeniu zjawiska nielegalnego zatrudnienia 	<ul style="list-style-type: none"> • brak organizacji pozarządowych działających na rzecz osób bezrobotnych
szanse	zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> • niewzrastający poziom bezrobocia, • zmniejszający się poziom bezrobocia wśród kobiet oraz osób w wieku 45 lat i więcej • malejąca liczba osób bezrobotnych 	<ul style="list-style-type: none"> • występowanie zjawiska dziedziczenia bezrobocia • ograniczone możliwości znalezienia zatrudnienia na lokalnym rynku pracy przez kończącą edukację młodzież

<ul style="list-style-type: none"> • wymagających aktywizacji • posiadanie przez osoby bezrobotne wiedzy o dostępnych ofertach pracy i wolnych miejscach pracy oraz o usługach poradnictwa zawodowego i szkoleniach • korzystanie przez osoby bezrobotne z dostępu do europejskich rynków pracy • możliwość ograniczania bezrobocia przy wykorzystaniu środków finansowych z funduszy zewnętrznych (m.in. z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej) • rosnąca liczba nowych inwestorów tworzących w gminie miejsca pracy 	<ul style="list-style-type: none"> • brak w gminie organizacji pozarządowych działających na rzecz osób bezrobotnych • postępowanie zjawiska ubóstwa
--	--

Obszar RODZINA, DZIECKO, MŁODZIEŻ	
mocne strony	słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> • zapobieganie dysfunkcjom rodzin • prowadzenie efektywnej pracy socjalnej w obszarze wspierania rodzin, dzieci i młodzieży • analizowanie potrzeb rodzin, dzieci i młodzieży • zapewnianie dostępu do poradnictwa specjalistycznego dla rodzin wymagających tego rodzaju wsparcia • inicjowanie powstawania w gminie grup i ośrodków wsparcia dla osób samotnie wychowujących dzieci i rodzin • koordynowanie działań instytucji wspierających rodziny, dzieci i młodzież • rozwijanie opieki przedszkolnej • podnoszenie poziomu nauczania w gminie • dostosowywanie do potrzeb i oczekiwań dzieci i młodzieży oferty spędzania czasu wolnego • podejmowanie współpracy z organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz rodzin, dzieci i młodzieży • propagowanie idei wolontariatu wśród dzieci i młodzieży • prowadzenie działań profilaktycznych w obszarze zdrowia 	<ul style="list-style-type: none"> • nierozwijanie sieci placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży • brak rozwoju szkolnictwa podstawowego, gimnazjalnego i ponadgimnazjalnego • brak działań na rzecz zwiększenia dostępności opieki medycznej dla mieszkańców gminy
szanse	zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> • zmniejszająca się liczba rodzin dysfunkcyjnych w gminie • istnienie warunków umożliwiających efektywne prowadzenie pracy socjalnej • dostatecznie rozpoznane potrzeb rodzin, dzieci i młodzieży • wystarczający dostęp do placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży w gminie • możliwość poprawy skuteczności pomocy 	<ul style="list-style-type: none"> • rosnąca liczba rodzin wymagających wsparcia w formie poradnictwa specjalistycznego • brak grup i ośrodków wsparcia dla osób samotnie wychowujących dzieci i rodzin • nieodpowiednia dostępność opieki przedszkolnej

<p>udzielanej rodzinom, dzieciom i młodzieży dzięki koordynacji działań instytucji wspierających te grupy</p> <ul style="list-style-type: none"> • odpowiednia dostępność szkół podstawowych i gimnazjalnych w gminie • możliwość kontynuowania przez młodzież nauki na poziomie ponadgimnazjalnym w gminie • zadowalający poziom nauczania w placówkach oświatowych • rosnąca liczba dzieci i młodzieży korzystających z oferty spędzania czasu wolnego • zwiększająca się liczba wolontariuszy wśród dzieci i młodzieży • istnienie w gminie organizacji pozarządowych działających na rzecz rodzin, dzieci i młodzieży • odpowiednia dostępność opieki medycznej w gminie 	
---	--

Obszar UZALEŻNIENIA I PRZEMOC W RODZINIE	
mocne strony	słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> • prowadzenie w gminie działalności terapeutycznej i rehabilitacyjnej w obszarze uzależnień • zapewnianie rodzinom dotkniętym problemami uzależnień dostępu do pomocy psychospołecznej i prawnej • kierowanie osób uzależnionych i współuzależnionych na leczenie odwykowe • prowadzenie działań edukacyjno-szkoleniowych w zakresie uzależnień wśród rodziców, nauczycieli i sprzedawców • diagnozowanie kwestii inicjacji alkoholowej i narkotykowej wśród dzieci i młodzieży • kontrolowanie punktów sprzedaży napojów alkoholowych • działania inicjujące powstawanie grup wsparcia i instytucji wsparcia dla osób uzależnionych i współuzależnionych • pozyskanie kadry do pracy z osobami uzależnionymi, współuzależnionymi i dotkniętymi przemocą w rodzinie • prowadzenie przez placówki oświatowe działań profilaktycznych, informacyjnych i edukacyjnych w obszarze uzależnień wśród dzieci i młodzieży • współpraca z organizacjami pozarządowymi działającymi w obszarze uzależnień • prowadzenie poradnictwa prawnego i psychologicznego oraz interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy 	<ul style="list-style-type: none"> • brak organizacji pozarządowych funkcjonujących w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie

<p>w rodzinie</p> <ul style="list-style-type: none"> • kierowanie sprawców przemocy w rodzinie do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych • funkcjonowanie w gminie zespołu interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie • zapewnianie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia 	
szanse	zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> • rosnąca liczba osób wyleczonych z uzależnień • rosnąca liczba osób uzależnionych i współuzależnionych objętych leczeniem odwykowym • zwiększająca się liczba rodzin mogących skorzystać ze wsparcia psychospołecznego i prawnego • zwiększająca się świadomość rodziców, nauczycieli i sprzedawców napojów alkoholowych co do zagrożeń uzależnieniami • funkcjonowanie w gminie grup wsparcia i instytucji wsparcia dla osób uzależnionych i współuzależnionych • zwiększająca się kadra pracująca z osobami uzależnionymi, współuzależnionymi i dotkniętymi przemocą w rodzinie • działanie organizacji pozarządowych funkcjonujących w obszarze uzależnień • zwiększająca się wśród dzieci i młodzieży świadomość zagrożenia uzależnieniami • zwiększająca się liczba rodzin objętych poradnictwem i interwencją z powodu przemocy w rodzinie • niezwiększająca się liczba osób wymagających umieszczenia w ośrodkach wsparcia • zwiększająca się liczba osób wymagających działań korekcyjno-edukacyjnych • malejąca liczba osób wymagających działań korekcyjno-edukacyjnych 	<ul style="list-style-type: none"> • obniżanie się wieku inicjacji alkoholowej i narkotykowej • utrzymująca się skala zjawiska nielegalności sprzedaży napojów alkoholowych • zwiększająca się liczba osób dotkniętych przemocą w rodzinie wymagających objęcia działaniami zespołu interdyscyplinarnego • brak w gminie organizacji pozarządowych działających w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie

Obszar BEZDOMNOŚĆ	
mocne strony	słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> • diagnozowanie problemu bezdomności • zapobieganie bezdomności oraz prowadzenie działań na rzecz osób bezdomnych • informowanie bezdomnych o przysługujących im prawach oraz dostępnych formach pomocy • zapewnianie osobom bezdomnym schronienia • udzielanie wsparcia osobom bezdomnym przybywającym z innych gmin 	<ul style="list-style-type: none"> • brak działań uwrażliwiających mieszkańców na problemy osób bezdomnych • brak działań mających na celu zwiększenie akceptacji społecznej osób bezdomnych • brak indywidualnych programów wychodzenia z bezdomności

<ul style="list-style-type: none"> • udzielenie wsparcia dla osób wychodzących z bezdomności • współpraca z organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz osób bezdomnych 	
szanse	zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> • posiadanie przez bezdomnych wiedzy o przysługujących im prawach i dostępnych formach wsparcia • odpowiednia jakość usług świadczonych osobom bezdomnym 	<ul style="list-style-type: none"> • występowanie problemu bezdomności • zwiększająca się liczba osób zagrożonych bezdomnością i bezdomnych • wzrastająca liczba osób bezdomnych wymagających schronienia • wzrastająca liczba osób bezdomnych przybyłych z innych gmin • zwiększająca się liczba osób bezdomnych zmagających się z bezrobociem • ograniczone możliwości realizowania indywidualnych programów wychodzenia z bezdomności • brak organizacji pozarządowych działających na rzecz osób bezdomnych • niewzrastająca liczba osób wychodzących z bezdomności • brak społecznej akceptacji osób bezdomnych

Obszar STAROŚĆ	
mocne strony	słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> • informowanie osób starszych o dostępnych formach pomocy • zapewnianie osobom starszym wsparcia w ramach małych form pomocy (klub seniora, dom dziennego pobytu) • podejmowanie działań zmierzających do większego zaangażowania rodzin w sprawowanie opieki nad osobami starszymi • kierowanie osób wymagających całodobowej opieki do domów pomocy społecznej • prowadzenie działań mających na celu podniesienie poziomu życia osób starszych • uwrażliwianie społeczności lokalnej na problemy i potrzeby osób starszych • działania inicjujące wolontariat na rzecz osób starszych w gminie • współpraca z organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz osób starszych 	<ul style="list-style-type: none"> • brak badań liczebności osób starszych • dysponowanie nieodpowiednią liczbą pracowników świadczących osobom starszym usługi opiekuńcze • brak działań inicjujących powstawanie w gminie grup wsparcia i instytucji działających na rzecz osób starszych • brak działalności prozdrowotnej wśród osób starszych • brak działań w celu umożliwienia osobom starszym kontynuowania aktywności zawodowej • brak działań mających na celu poprawę sfery technicznej ułatwiającej osobom starszym codzienne życie • niezapewnianie osobom młodym warunków do pozostania w gminie
szanse	zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> • posiadanie przez osoby starsze wiedzy o dostępnych formach pomocy • możliwość uzyskania przez osoby starsze pomocy ze strony rodziny • funkcjonowanie grup wsparcia i instytucji wsparcia dla osób starszych • dostęp osób starszych do małych form pomocy (klub seniora, dom dziennego pobytu) 	<ul style="list-style-type: none"> • zwiększająca się liczba osób starszych w gminie • nieodpowiednia do potrzeb liczba osób starszych korzystających z usług opiekuńczych • niski poziom życia osób starszych w gminie • mała liczba osób starszych kontynuujących aktywność zawodową

<ul style="list-style-type: none"> • dobra dostępność domów pomocy społecznej • niemarginalizowanie problemów i potrzeb osób starszych • istnienie w gminie organizacji pozarządowych działających na rzecz osób starszych 	<ul style="list-style-type: none"> • nieodpowiednia do potrzeb osób starszych infrastruktura techniczna • migracja osób młodych, wykształconych do większych jednostek administracyjnych • migracja osób młodych, wykształconych do większych jednostek administracyjnych
---	--

Obszar NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ	
mocne strony	słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> • informowanie osób niepełnosprawnych o przysługujących im prawach oraz dostępnych formach pomocy • wsparcie w postaci specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi • uczestniczenie w likwidowaniu barier utrudniających codzienne życie osobom niepełnosprawnym • upowszechnianie wśród osób niepełnosprawnych ofert pracy oraz informacji o wolnych miejscach pracy • współpraca z organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych 	<ul style="list-style-type: none"> • niedysponowanie wystarczającą liczbą pracowników świadczących opiekę i wsparcie osobom niepełnosprawnym • brak działań inicjujących powstawanie w gminie grup wsparcia i instytucji działających na rzecz osób niepełnosprawnych • brak grup i klas integracyjnych w placówkach oświatowo-wychowawczych • niewrażliwienie społeczności lokalnej na problemy i potrzeby osób niepełnosprawnych • brak działań służących zwiększeniu społecznej akceptacji osób niepełnosprawnych • ograniczone działania inicjujące wolontariat na rzecz osób niepełnosprawnych w gminie
szanse	zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> • malejąca liczba osób niepełnosprawnych wymagających opieki i wsparcia ze strony pracowników OPS-u • posiadanie przez osoby niepełnosprawne wiedzy o przysługujących im prawach i dostępnych formach wsparcia • funkcjonowanie w gminie grup wsparcia i instytucji wsparcia dla osób niepełnosprawnych • posiadanie przez osoby niepełnosprawne wiedzy o dostępnych ofertach pracy i wolnych miejscach pracy • wzrost społecznej akceptacji osób niepełnosprawnych • istnienie w gminie organizacji pozarządowych działających na rzecz osób niepełnosprawnych 	<ul style="list-style-type: none"> • zwiększająca się w gminie liczba osób z zaburzeniami psychicznymi wymagających wsparcia • brak bazy rehabilitacyjnej w gminie • istnienie barier utrudniających osobom niepełnosprawnym codzienne życie

Obszar KAPITAŁ SPOŁECZNY I LUDZKI	
mocne strony	słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> • podnoszenie przez pracowników pomocy społecznej kwalifikacji zawodowych poprzez udział w szkoleniach i różnych formach doskonalenia zawodowego • przeciwdziałanie wypaleniu zawodowemu pracowników pomocy społecznej • diagnozowanie problemów społecznych 	<ul style="list-style-type: none"> • nieodpowiednia do potrzeb liczba pracowników socjalnych

<p>w gminie</p> <ul style="list-style-type: none"> • informowanie beneficjentów systemu pomocy społecznej o możliwościach uzyskania wsparcia • poprawianie jakości obsługi klientów OPS-u • posiadanie informacji o instytucjach wsparcia i organizacjach mogących świadczyć pomoc mieszkańcom gminy • pozyskiwanie dodatkowych środków na realizację zadań z zakresu pomocy społecznej, m.in. z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej • działania inicjujące wolontariat w gminie • uświadamianie władzom gminy roli i potrzeb sektora pomocy społecznej • przeciwdziałanie negatywnym stereotypom postrzegania sektora pomocy społecznej • podejmowanie współpracy z organizacjami pozarządowymi • prowadzenie współpracy z przedstawicielami kościołów i związków wyznaniowych 	
szanse	zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> • niezwiększająca się liczba beneficjentów systemu pomocy społecznej przypadających na jednego pracownika socjalnego • dobrze wykwalifikowana kadra zatrudniona w miejscowym ośrodku pomocy społecznej • wystarczająca wiedza na temat problemów społecznych w gminie • posiadanie przez beneficjentów systemu pomocy społecznej wiedzy o dostępnych formach wsparcia • odpowiednia jakość obsługi klientów OPS-u • dostatecznie rozwinięta sieć placówek pomocy społecznej w gminie • posiadanie przez pracowników pomocy społecznej wiedzy na temat instytucji wsparcia i organizacji pozarządowych mogących świadczyć pomoc mieszkańcom • zmieniający się na korzyść wizerunek sektora pomocy społecznej • istnienie organizacji pozarządowych w gminie • włączanie się przedstawicieli kościołów i związków wyznaniowych w działania pomocowe 	<ul style="list-style-type: none"> • niedofinansowany system pomocy społecznej • mała świadomość władz gminy co do roli i potrzeb sektora pomocy społecznej

22. PODSUMOWANIE DIAGNOZY

Diagnoza przeprowadzona w ramach Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Międzyzdroje obejmowała kilkanaście zagadnień. Jej wyniki posłużyły, po ich nałożeniu na kompetencje samorządu gminnego, do opracowania założeń polityki społecznej gminy na lata 2014-2024. Zostały one przedstawione w części programowej strategii i zawierają działania, które powinny przyczynić się do zminimalizowania problemów społecznych tak występujących w gminie obecnie, jak i w najbliższych latach. Działania te są wyznaczone w następujących obszarach:

- 1. Przeciwdziałanie bezrobociu, ubóstwu i bezdomności oraz zapobieganie ich skutkom poprzez:**
 - zapewnienie ubogim bezpieczeństwa socjalnego,
 - wsparcie osób bezrobotnych i poszukujących pracy oraz ograniczanie dyskryminacji ze względu na płeć w obszarze rynku pracy,
 - pomoc osobom zagrożonym bezdomnością i bezdomnym.
- 2. Wspieranie rodzin oraz wspomaganie rozwoju dzieci i młodzieży poprzez:**
 - wzmacnianie rodzin, podnoszenie poziomu ich funkcjonowania,
 - pomoc rodzinom będącym w kryzysie; rozwijanie systemu wsparcia,
 - wsparcie dzieci i młodzieży w kształceniu i wszechstronnym rozwoju.
- 3. Utrzymanie osób starszych i niepełnosprawnych w środowisku zamieszkania oraz umożliwienie im udziału w życiu społecznym poprzez:**
 - usprawnianie osób starszych i zapewnienie im właściwej opieki,
 - ograniczenie skutków niepełnosprawności oraz aktywizację społeczną i zawodową osób niepełnosprawnych.
- 4. Zapewnienie mieszkańcom równego dostępu do służby zdrowia oraz wspieranie rodzin i osób dotkniętych problemami uzależnień i przemocy w rodzinie poprzez:**
 - zaspokajanie potrzeb mieszkańców w zakresie ochrony zdrowia,
 - profilaktykę i rozwiązywanie problemów alkoholowych i narkomanii oraz przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.
- 5. Podniesienie poziomu bezpieczeństwa publicznego poprzez:**
 - przeciwdziałanie przestępczości, w tym wśród nieletnich,
 - zwiększenie poczucia bezpieczeństwa mieszkańców.
- 6. Rozwój kapitału społecznego i ludzkiego poprzez:**
 - wzmacnianie kadry pomocy społecznej oraz rozwijanie infrastruktury socjalnej,

- wyzwianie aktywności obywatelskiej,
- rozwój współpracy z sektorem pozarządowym i podmiotami ekonomii społecznej, wspólne diagnozowanie problemów społecznych i potrzeb mieszkańców.

III. CZĘŚĆ PROGRAMOWA

1. MISJA, CELE STRATEGICZNE I OPERACYJNE, KIERUNKI DZIAŁAŃ

Misja samorządu, sformułowana w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Międzyzdroje na lata 2014-2024, jest następująca:

Gmina Międzyzdroje zapewnia mieszkańcom możliwości rozwoju oraz zapobiega marginalizacji i wykluczeniu społecznemu.

Wypełnienie przyjętej misji jest uwarunkowane realizacją przedstawionych na kolejnych stronach celów strategicznych i operacyjnych oraz kierunków działań.

Cel strategiczny 1.:

Przeciwdziałanie bezrobociu, ubóstwu i bezdomności oraz zapobieganie ich skutkom.

Cele operacyjne:

1. Zapewnienie ubogim bezpieczeństwa socjalnego.
2. Wsparcie osób bezrobotnych i poszukujących pracy oraz ograniczanie dyskryminacji ze względu na płeć w obszarze rynku pracy.
3. Pomoc osobom zagrożonym bezdomnością i bezdomnym.

Kierunki działań do celu operacyjnego 1.:

1. Monitorowanie bezpieczeństwa socjalnego mieszkańców gminy.
2. Wsparcie osób ubogich pracą socjalną, w tym poprzez zawieranie kontraktów socjalnych.
3. Promowanie aktywnych postaw wśród zagrożonych utratą bezpieczeństwa socjalnego.
4. Udzielanie przez OPS pomocy finansowej i rzeczowej (w tym w postaci posiłku) osobom znajdującym się w trudnej sytuacji materialnej; podwyższenie wysokości dodatku mieszkaniowego.
5. Organizowanie akcji charytatywnych na rzecz ubogich.
6. Utworzenie magazynu rzeczy używanych.
7. Zabezpieczenie potrzeb bytowych dzieci z rodzin ubogich, m.in. poprzez organizowanie dla nich dożywiania w szkołach, wypoczynku letniego i zimowego, zapewnienie im dostępu do alternatywnych form spędzania czasu wolnego, a także wyposażenie ich w podręczniki i pomoce szkolne oraz przyznawanie stypendiów dla kontynuujących naukę w szkołach średnich.
8. Opracowanie, realizacja lub współdziałanie w realizacji programów na rzecz zagrożonych i dotkniętych ubóstwem.
9. Podejmowanie współpracy z organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz ubogich.

Kierunki działań do celu operacyjnego 2.:

1. Prowadzenie pracy socjalnej z osobami bezrobotnymi, w tym w oparciu o kontrakt socjalny.
2. Zmniejszanie skutków bezrobocia poprzez pomoc finansową udzielaną przez OPS.
3. Podejmowanie współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy w zakresie upowszechniania ofert pracy, informacji o wolnych miejscach pracy, usługach poradnictwa zawodowego,

- szkoleniach, przygotowaniu zawodowym dorosłych i stażach oraz organizacji robót publicznych, prac interwencyjnych i zatrudnienia socjalnego.
4. Utworzenie w Międzyzdrojach filii Powiatowego Urzędu Pracy.
 5. Utworzenie w gminie Klubu Integracji Społecznej lub Centrum Integracji Społecznej.
 6. Tworzenie warunków do powstawania nowych miejsc pracy, m.in. poprzez inicjowanie i wspieranie działalności w gminie podmiotów ekonomii społecznej, np. spółdzielni socjalnych oraz pozyskiwanie inwestorów.
 7. Opracowywanie i realizowanie projektów służących aktywizacji osób bezrobotnych, w tym współfinansowanych z funduszy zewnętrznych, np. z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej.
 8. Opracowanie, realizacja lub współdziałanie w realizacji projektów i akcji informacyjnych na rzecz przeciwdziałania dyskryminacji ze względu na płeć w obszarze rynku pracy; uwzględnianie zasady równości płci w podejmowanych działaniach na osób bezrobotnych.
 9. Podejmowanie współpracy z działającymi na rzecz osób bezrobotnych organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami ekonomii społecznej o zasięgu ponadgminnym.

Kierunki działań do celu operacyjnego 3.:

1. Prowadzenie pracy socjalnej z osobami zagrożonymi i dotkniętymi bezdomnością.
2. Udzielanie przez OPS pomocy finansowej i rzeczowej osobom zagrożonym i dotkniętym bezdomnością.
3. Zapewnianie osobom bezdomnym schronienia.
4. Tworzenie mieszkań chronionych dla wychowanków domu dziecka i osób z zaburzeniami psychicznymi.
5. Budowa tanich w eksploatacji mieszkań socjalnych.
6. Opracowanie programu umożliwiającego odpracowanie zadłużenia w opłatach czynszu (np. we współpracy z podmiotami ekonomii społecznej).
7. Podejmowanie współpracy z organizacjami pozarządowymi o zasięgu ponadgminnym działającymi na rzecz osób bezdomnych.

Czas realizacji działań:

Działania ciągłe w latach 2014-2024.

Podmioty odpowiedzialne za realizację działań:

Burmistrz, Rada Miejska, Urząd Miejski, Ośrodek Pomocy Społecznej, placówki oświatowe szczebla podstawowego i gimnazjalnego.

Partnerzy w realizacji działań:

Powiatowy Urząd Pracy w Kamieniu Pomorskim, szkoły ponadgimnazjalne w powiecie, organizacje pozarządowe, podmioty ekonomii społecznej, inwestorzy, lokalni przedsiębiorcy, noclegownie i schroniska spoza gminy, kościoły, społeczność lokalna.

Źródła finansowania działań:

Budżet samorządowy (gminny, powiatowy) i centralny, fundusze zewnętrzne, m.in. fundusze strukturalne Unii Europejskiej, inne programy, organizacje pozarządowe, sponsorzy indywidualni (krajowi i zagraniczni).

Wskaźniki monitoringowe:

- liczba osób ubogich korzystających ze wsparcia OPS,
- liczba osób korzystających z magazynu rzeczy używanych,
- liczba przeprowadzonych akcji charytatywnych,
- liczba dzieci z rodzin ubogich objętych wsparciem,
- liczba dzieci z rodzin ubogich korzystających ze stypendiów,
- wysokość dodatków mieszkaniowych,
- liczba programów wsparcia zagrożonych i dotkniętych ubóstwem oraz liczba osób nimi objętych,
- wielkość stopy bezrobocia,
- liczba osób bezrobotnych w gminie, w tym liczba osób objętych przez Powiatowy Urząd Pracy różnymi formami wsparcia,
- liczba osób ubogich, bezrobotnych i bezdomnych objętych pracą socjalną oraz liczba osób objętych kontraktami socjalnymi,
- liczba beneficjentów systemu pomocy społecznej objętych wsparciem z powodu bezrobocia, ubóstwa i bezdomności.
- liczba osób objętych wsparciem w ramach Klubu Integracji Społecznej lub Centrum Integracji Społecznej,
- liczba działających w gminie podmiotów ekonomii społecznej,
- liczba nowych inwestorów,

- liczba opracowanych i realizowanych projektów oraz liczba osób nimi objętych,
- liczba przedsięwzięć realizowanych przy współpracy z organizacjami pozarządowymi i podmiotami ekonomii społecznej,
- liczba mieszkań socjalnych i liczba osób z nich korzystających,
- liczba mieszkań chronionych i liczba osób z nich korzystających,
- liczba osób korzystających z możliwości odpracowania zadłużenia w opłatach czynszu,
- liczba osób zagrożonych bezdomnością i bezdomnych objętych wsparciem,
- liczba osób bezdomnych, którym zapewniono schronienie.

Prognoza zmian:

Podjęcie działań powinno przyczynić się m.in. do:

- zwiększenia bezpieczeństwa socjalnego mieszkańców gminy,
- spadku liczby osób bezrobotnych,
- zwiększenia liczby miejsc pracy,
- ograniczenia dyskryminacji ze względu na płeć w obszarze rynku pracy,
- zwiększenia liczby osób zaktywizowanych,
- zmniejszenia liczby beneficjentów pomocy społecznej,
- zwiększenia możliwości uzyskania mieszkania przez osoby o niskim statusie materialnym,
- zmniejszenie liczby osób zagrożonych bezdomnością,
- poprawy dostępności i jakości usług świadczonych osobom bezdomnym i zagrożonym bezdomnością.

Cel strategiczny 2.:

Wspieranie rodzin oraz wspomaganie rozwoju dzieci i młodzieży.

Cele operacyjne:

1. Wzmacnianie rodzin, podnoszenie poziomu ich funkcjonowania.
2. Pomoc rodzinom będącym w kryzysie; rozwijanie systemu wsparcia.
3. Wsparcie dzieci i młodzieży w kształceniu i wszechstronnym rozwoju.

Kierunki działań do celów operacyjnych 1-3.:

1. Promowanie w gminie prawidłowego modelu rodziny oraz edukowanie rodzin w zakresie właściwego wypełniania ról rodzicielskich, m.in. przez pracowników OPS-u i placówek oświatowych.
2. Zintensyfikowanie pracy socjalnej z rodzinami, w szczególności dotkniętymi bezradnością opiekuńczo-wychowawczą.
3. Udzielanie przez OPS pomocy rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji materialnej z systemu pomocy społecznej oraz świadczeń rodzinnych i alimentacyjnych.
4. Utworzenie systemu wsparcia psychologiczno-pedagogicznego, prawnego i socjalnego dla osób samotnie wychowujących dzieci.
5. Zwiększenie dostępności opieki przedszkolnej w gminie.
6. Organizowanie półkolonii w okresach wakacyjnych, zwłaszcza dla uczniów szkół podstawowych.
7. Zwiększenie dostępu dzieci i młodzieży do alternatywnych form spędzania czasu wolnego, m.in. poprzez rozszerzenie oferty zajęć pozalekcyjnych i pozaszkolnych, w tym sportowo rekreacyjnych (np. poprzez budowę ogólnodostępnego basenu) i kulturalnych.
8. Rozwijanie oferty świetlicy realizującej program opiekuńczo-wychowawczy, w miarę możliwości utworzenie klubu dla młodzieży.
9. Wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży z uwzględnieniem zasady równości płci, m.in. poprzez przyznawanie stypendiów, zwłaszcza dla uczniów kontynuujących naukę w szkołach średnich poza miejscem zamieszkania.
10. Zintegrowanie działań na rzecz rodziny i dziecka w gminie poprzez stałą współpracę placówek oświatowo-wychowawczych i kulturalnych, jednostek pomocy społecznej i służby zdrowia, sądu rejonowego i kuratorów sądowych, Policji, organizacji pozarządowych, kościołów i związków wyznaniowych.

Czas realizacji działań:

Działania ciągłe w latach 2014-2024.

Podmioty odpowiedzialne za realizację działań:

Burmistrz, Rada Miejska, Urząd Miejski, Ośrodek Pomocy Społecznej, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, placówki oświatowe szczebla podstawowego i gimnazjalnego, kulturalne, jednostki sportowo-rekreacyjne, świetlica realizująca program opiekuńczo-wychowawczy.

Partnerzy w realizacji działań:

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kamieniu Pomorskim, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Wolinie, specjaliści, szkoły ponadgimnazjalne w powiecie, placówki służby zdrowia, Sąd Rejonowy, kuratorzy sądowi, Policja, organizacje pozarządowe, kościoły i związki wyznaniowe.

Źródła finansowania działań:

Budżet samorządowy (gminny, powiatowy) i centralny, fundusze zewnętrzne, m.in. fundusze strukturalne Unii Europejskiej, inne programy, organizacje pozarządowe, sponsorzy indywidualni (krajowi i zagraniczni).

Wskaźniki monitoringowe:

- liczba rodzin objętych pracą socjalną,
- liczba rodzin objętych wsparciem z systemu pomocy społecznej, świadczeń rodzinnych i alimentacyjnych,
- liczba osób i rodzin objętych poradnictwem specjalistycznym oraz liczba porad,
- liczba objętych wsparciem osób samotnie wychowujących dzieci,
- liczba dzieci objętych opieką przedszkolną,
- liczba dzieci korzystających z półkolonii,
- liczba dzieci i młodzieży objętych alternatywnymi formami spędzania czasu wolnego,
- liczba dzieci i młodzieży korzystających ze świetlicy i klubu dla młodzieży,
- liczba uczniów korzystających ze stypendiów,
- liczba wspólnych działań na rzecz rodziny i dziecka.

Prognoza zmian:

Podjęcie działań powinno przyczynić się m.in. do:

- spadku liczby rodzin zmagających się z problemami opiekuńczo-wychowawczymi,
- poszerzenia wiedzy w zakresie właściwego wypełniania ról rodzicielskich,
- zwiększenia dostępności wsparcia, w tym dla osób samotnie wychowujących dzieci,
- podniesienia jakości kształcenia i wsparcia w placówkach oświatowych,
- zróżnicowania form spędzania czasu wolnego oraz wzrostu liczby dzieci i młodzieży z nich korzystających,
- wyrównania szans edukacyjnych dzieci i młodzieży,
- zwiększenia liczby uczniów podejmujących naukę w szkołach średnich poza miejscem zamieszkania.

Cel strategiczny 3.:

Utrzymanie osób starszych i niepełnosprawnych w środowisku zamieszkania oraz umożliwienie im udziału w życiu społecznym.

Cele operacyjne:

1. Usprawnianie osób starszych i zapewnienie im właściwej opieki.
2. Ograniczenie skutków niepełnosprawności oraz aktywizacja społeczna i zawodowa osób niepełnosprawnych.

Kierunki działań do celów operacyjnych 1-2.:

1. Monitorowanie liczby osób starszych i niepełnosprawnych potrzebujących wsparcia
2. Prowadzenie pracy socjalnej z osobami starszymi i niepełnosprawnymi.
3. Udzielanie przez OPS pomocy finansowej i rzeczowej potrzebującym osobom starszym i niepełnosprawnym.
4. Zapewnianie dostępności i odpowiedniej jakości usług opiekuńczych, obejmujących pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zaleconą przez lekarza pielęgnację; poprawa dostępności specjalistycznych usług opiekuńczych.
5. Zwiększenie dostępności zabiegów rehabilitacyjnych w miejscu zamieszkania, utworzenie bazy rehabilitacyjnej.
6. Rozwijanie aktywnych i zdrowych form spędzania czasu wolnego przez osoby starsze i niepełnosprawne, zaspokajanie ich potrzeb kulturalno-społecznych, rekreacyjnych i edukacyjnych, w tym poprzez utworzenie w gminie Uniwersytetu Trzeciego Wieku.
7. Zwiększenie dostępności kształcenia integracyjnego poprzez utworzenie w szkołach klas integracyjnych.
8. Podejmowanie współpracy z PCPR-em, PUP-em i PFRON-em w zakresie rehabilitacji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych, m.in. przy likwidacji barier architektonicznych, zapewnieniu dostępu do rehabilitacji i sprzętu rehabilitacyjnego oraz zdobyciu i utrzymaniu zatrudnienia.
9. Inicjowanie i wspieranie tworzenia miejsc pracy dla osób niepełnosprawnych, np. poprzez współpracę z podmiotami ekonomii społecznej.
10. Podejmowanie współpracy z organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz osób starszych i niepełnosprawnych oraz z kościołami i związkami wyznaniowymi.
11. Pozyskiwanie wolontariuszy wspierających osoby starsze i niepełnosprawne.

Czas realizacji działań:

Działania ciągłe w latach 2014-2024.

Podmioty odpowiedzialne za realizację działań:

Burmistrz, Rada Miejska, Urząd Miejski, Ośrodek Pomocy Społecznej, placówki oświatowe szczebla podstawowego i gimnazjalnego, kulturalne.

Partnerzy w realizacji działań:

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kamieniu Pomorskim, Powiatowy Urząd Pracy, Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Wolinie, szkoły ponadgimnazjalne w powiecie, Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Szczecinie, placówki służby zdrowia, organizacje pozarządowe, podmioty ekonomii społecznej, kościoły i związki wyznaniowe, społeczność lokalna.

Źródła finansowania działań:

Budżet samorządowy (gminny, powiatowy) i centralny, Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, fundusze zewnętrzne, m.in. fundusze strukturalne Unii Europejskiej, inne programy, organizacje pozarządowe, sponsorzy indywidualni (krajowi i zagraniczni).

Wskaźniki monitoringowe:

- liczba osób w wieku poprodukcyjnym objętych wsparciem z systemu pomocy społecznej,
- liczba osób dotkniętych niepełnosprawnością objętych wsparciem z systemu pomocy społecznej,
- liczba osób starszych i niepełnosprawnych objętych pracą socjalną,
- liczba osób objętych usługami opiekuńczymi i specjalistycznymi usługami opiekuńczymi,
- liczba osób korzystających z oferty Uniwersytetu Trzeciego Wieku,
- liczba klas integracyjnych oraz liczba uczniów do nich uczęszczających,
- liczba zlikwidowanych barier architektonicznych,
- liczba osób objętych usługami rehabilitacyjnymi,
- liczba nowych miejsc pracy dla osób niepełnosprawnych,
- liczba zaktywizowanych osób starszych i niepełnosprawnych,
- liczba wolontariuszy.

Prognoza zmian:

Podjęcie działań powinno przyczynić się m.in. do:

- zwiększenia udziału seniorów i osób dotkniętych niepełnosprawnością w życiu społecznym,
- podniesienia jakości świadczonych usług,
- podniesienia jakości funkcjonowania osób starszych i niepełnosprawnych w środowisku zamieszkania,
- zwiększenia liczby osób usprawionych i zatrudnionych.

Cel strategiczny 4.:

Zapewnienie mieszkańcom równego dostępu do służby zdrowia oraz wspieranie rodzin i osób dotkniętych problemami uzależnień i przemocy w rodzinie.

Cele operacyjne 1-2.:

1. Zaspokajanie potrzeb mieszkańców w zakresie ochrony zdrowia.
2. Profilaktyka i rozwiązywanie problemów alkoholowych i narkomanii oraz przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.

Kierunki działań do celu operacyjnego 1.:

1. Promowanie zdrowia i prowadzenie profilaktyki zdrowotnej.
2. Zabezpieczanie świadczeń z zakresu podstawowej opieki zdrowotnej, położnictwa, ginekologii i stomatologii, zgodnie z minimalnym planem zabezpieczenia ambulatoryjnej opieki zdrowotnej.
3. Zwiększenie dostępności do lekarzy specjalistów i możliwości korzystania z poradnictwa specjalistycznego w gminie w ramach NFZ.
4. Zapewnienie możliwości wykonywania podstawowych badań diagnostycznych w gminie.
5. Zwiększenie dostępności opieki pielęgniarskiej w szkołach.
6. Podejmowanie działań wynikających z rozeznaczonych potrzeb zdrowotnych i stanu zdrowia mieszkańców, w tym opracowywanie i realizowanie programów zdrowotnych.
7. Inicjowanie przedsięwzięć lokalnych mających na celu zaznajomienie mieszkańców z czynnikami szkodliwymi dla zdrowia oraz ich skutkami.

Kierunki działań do celu operacyjnego 2.:

1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków.
2. Zapewnienie rodzinom dotkniętym problemami alkoholowymi, narkomanii i przemocy w rodzinie szerszego dostępu do wsparcia psychologicznego, prawnego i społecznego.
3. Zintensyfikowanie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej i szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, narkomanii i przemocy w rodzinie, w szczególności skierowanej do dzieci i młodzieży.
4. Poszerzenie oferty działających w gminie punktów konsultacyjnych o poradnictwo psychologiczne.
5. Prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

6. Kontynuowanie działalności Interdyscyplinarnego Zespołu ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.
7. Utworzenie Środowiskowej Grupy Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie.
8. Kontynuowanie działalności grup wsparcia AA i AL-ANON, utworzenie grupy wsparcia DDA.
9. Kontynuowanie działalności i poszerzenie socjoterapeutycznej oferty świetlicy opiekuńczo-wychowawczej.
10. Zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia.
11. Podejmowanie współpracy z organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz dotkniętych problemami alkoholowymi, narkomanii i przemocy w rodzinie.

Szczegółowe działania w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i narkomanii zawierają:

- **Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,**
- **Program Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Międzyzdroje.**

Czas realizacji działań:

Działania ciągłe w latach 2014-2024.

Podmioty odpowiedzialne za realizację działań:

Burmistrz, Rada Miejska, Urząd Miejski, Ośrodek Pomocy Społecznej, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Interdyscyplinarny Zespół ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, punkty konsultacyjne, placówki oświatowe szczebla podstawowego i gimnazjalnego, kulturalne, placówki opiekuńczo-wychowawcze wsparcia dziennego.

Partnerzy w realizacji działań:

Placówki służby zdrowia, specjaliści, szkoły ponadgimnazjalne w powiecie, Prokuratura Rejonowa, Sąd Rejonowy, kuratorzy sądowi, Policja, placówki leczenia uzależnień, w tym Placówka Lecznictwa Odwykowego w Międzyzdrojach, Dzienny Ośrodek Terapii Uzależnienia od Alkoholu, grupy AA i AL-ANON, Środowiskowa Grupa Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie, organizacje pozarządowe, w tym Stowarzyszenie Abstynenckie w Międzyzdrojach, kościoły i związki wyznaniowe, społeczność lokalna.

Źródła finansowania działań:

Budżet samorządowy (gminny, powiatowy) i centralny, fundusze zewnętrzne, m.in. fundusze strukturalne Unii Europejskiej, inne programy, organizacje pozarządowe, sponsorzy indywidualni (krajowi i zagraniczni).

Wskaźniki monitoringowe:

- liczba przedsięwzięć w zakresie promocji zdrowia i profilaktyki zdrowotnej,
- liczba osób objętych świadczeniami zdrowotnymi,
- liczba opracowanych i realizowanych programów zdrowotnych oraz liczba osób nimi objętych,
- liczba osób objętych pomocą terapeutyczną i rehabilitacyjną,
- liczba rodzin objętych wsparciem psychologicznym, prawnym oraz z systemu pomocy społecznej z powodu alkoholizmu, narkomanii i przemocy w rodzinie,
- liczba przedsięwzięć realizowanych w ramach działalności informacyjnej, edukacyjnej i szkoleniowej,
- liczba osób objętych wsparciem w ramach punktów konsultacyjnych.
- Liczba osób uczestniczących w grupach wsparcia,
- liczba udzielonych porad i przeprowadzonych interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- liczba osób objętych oddziaływaniem zespołu interdyscyplinarnego,
- liczba dzieci objętych wsparciem socjoterapeutycznym świetlicy opiekuńczo-wychowawczej,
- liczba osób dotkniętych przemocą w rodzinie, którym zapewniono miejsce w ośrodkach wsparcia.

Prognoza zmian:

Podjęcie działań powinno przyczynić się m.in. do:

- poszerzenia wiedzy mieszkańców w zakresie profilaktyki zdrowotnej,
- poprawy stanu zdrowia mieszkańców,
- poszerzenia wiedzy mieszkańców w zakresie profilaktyki uzależnień,
- zwiększenia dostępności wsparcia dla osób uzależnionych i współuzależnionych oraz dotkniętych problemem przemocy w rodzinie,
- zmniejszenia skali przemocy w rodzinie.

Cel strategiczny 5.:

Podniesienie poziomu bezpieczeństwa w gminie.

Cele operacyjne:

1. Przeciwdziałanie przestępczości, w tym wśród nieletnich.
2. Zwiększenie poczucia bezpieczeństwa mieszkańców.

Kierunki działań do celów operacyjnych 1-2.:

1. Opracowywanie i realizowanie programów profilaktyczno-edukacyjnych w placówkach oświatowych; włączanie w ich realizację policjantów.
2. Podejmowanie w gminie przedsięwzięć edukacyjno-informacyjnych poświęconych przestępczości i jej skutkom (akcje, kampanie).
3. Patrolowanie i wizytowanie miejsc publicznych w gminie, szczególnie w okresie sezonu letniego.
4. Objęcie terenu całego miasta Międzyzdroje systemem monitoringu
5. Podejmowanie przez jednostki gminne i jej mieszkańców współpracy z instytucjami o zasięgu ponadgminnym, Policją, Prokuraturą Rejonową, Sądem Rejonowym, kuratorami sądowymi i organizacjami pozarządowymi na rzecz przeciwdziałania przestępczości.
6. Zapewnienie dzieciom i młodzieży alternatywnych form spędzania czasu wolnego.
7. Zapewnienie mieszkańcom bezpieczeństwa na drodze, m.in. poprzez remont dróg gminnych, budowę przydrożnych chodników, przejść dla pieszych i oświetlenia, organizację dowozu dzieci i młodzieży do szkół.

Czas realizacji działań:

Działania ciągle w latach 2014-2024.

Podmioty odpowiedzialne za realizację działań:

Burmistrz, Rada Miejska, Urząd Miejski, Ośrodek Pomocy Społecznej, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, placówki oświatowe szczebla podstawowego i gimnazjalnego, kulturalne, jednostki sportowo-rekreacyjne, placówki opiekuńczo-wychowawcze wsparcia dziennego.

Partnerzy w realizacji działań:

Placówki ponadgimnazjalne w powiecie, Policja, Prokuratura Rejonowa, Sąd Rejonowy, kuratorzy sądowi, organizacje pozarządowe, społeczność lokalna.

Źródła finansowania działań:

Budżet samorządowy (gminny, powiatowy) i centralny, fundusze zewnętrzne, m.in. fundusze strukturalne Unii Europejskiej, inne programy, organizacje pozarządowe, sponsorzy indywidualni (krajowi i zagraniczni).

Wskaźniki monitoringowe:

- liczba popełnionych i wykrytych przestępstw,
- liczba opracowanych i realizowanych programów profilaktyczno-edukacyjnych oraz liczba osób nimi objętych,
- liczba przedsięwzięć edukacyjno-informacyjnych,
- liczba przedsięwzięć poprawiających stan bezpieczeństwa mieszkańców w okresie sezonu letniego,
- liczba zrealizowanych inwestycji w celu poprawy bezpieczeństwa na drodze,
- liczba dzieci i młodzieży dowożonych do szkół,
- stopień poczucia bezpieczeństwa mieszkańców.

Prognoza zmian:

Podjęcie działań powinno przyczynić się m.in. do:

- spadku przestępczości, w tym wśród nieletnich,
- poszerzenia wiedzy mieszkańców w zakresie przestępczości i jej skutków,
- zwiększenie bezpieczeństwa mieszkańców, w tym zwiększenia bezpieczeństwa na drodze.

Cel strategiczny 6.:

Rozwój kapitału społecznego i ludzkiego.

Cele operacyjne:

1. Wzmacnianie kadry pomocy społecznej oraz rozwijanie infrastruktury socjalnej.
2. Wyzwalanie aktywności obywatelskiej.
3. Rozwój współpracy z sektorem pozarządowym i podmiotami ekonomii społecznej, wspólne diagnozowanie problemów społecznych i potrzeb mieszkańców.

Kierunki działań do celów operacyjnych 1-3.

1. Doksztalcanie kadry pomocy społecznej.
2. Zwiększenie liczby pracowników socjalnych.
3. Rozwijanie infrastruktury socjalnej w gminie poprzez poszerzenie oferty już działających jednostek oraz utworzenie, w razie potrzeby, nowych; utworzenie sekretariatu OPS-u.
4. Utworzenie punktu konsultacyjnego oferującego poradnictwo psychologiczne, zatrudnienie psychologa.
5. Zapewnienie mieszkańcom szerszego dostępu do informacji o możliwościach uzyskania i dostępnych formach świadczeń pomocowych, m.in. przy wykorzystaniu strony internetowej.
6. Zachęcanie mieszkańców do udziału w rozwiązywaniu lokalnych problemów społecznych oraz wspieranie inicjatyw społecznych.
7. Inicjowanie w gminie działalności nowych organizacji pozarządowych aktywnych w obszarze polityki społecznej.
8. Zachęcanie do tworzenia w gminie podmiotów ekonomii społecznej lub do podjęcia na jej terenie działalności przez podmioty ekonomii społecznej o ponadlokalnym obszarze działania.
9. Realizowanie zadań z zakresu rozwiązywania problemów społecznych przy współpracy z organizacjami pozarządowymi, podmiotami ekonomii społecznej oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego (także o zasięgu ponadgminnym).
10. Wspieranie organizacji pozarządowych oraz podmiotów ekonomii społecznej poprzez promowanie ich działalności oraz udzielanie im pomocy w pozyskiwaniu środków z innych niż budżet gminy źródeł finansowania.

Szczegółowe działania w zakresie współpracy samorządu gminy z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego zawiera Wieloletni program współpracy Gminy Międzyzdroje z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego.

Czas realizacji działań:

Działania ciągłe w latach 2014-2024.

Podmioty odpowiedzialne za realizację działań:

Burmistrz, Rada Miejska, Urząd Miejski, Ośrodek Pomocy Społecznej i inne jednostki organizacyjne gminy.

Partnerzy w realizacji działań:

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kamieniu Pomorskim, Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Szczecinie, organizacje pozarządowe, podmioty ekonomii społecznej i inne podmioty prowadzące działalność pożytku publicznego, kościoły i związki wyznaniowe, społeczność lokalna.

Źródła finansowania działań:

Budżet samorządowy (gminny, powiatowy, wojewódzki) i centralny, fundusze zewnętrzne, m.in. fundusze strukturalne Unii Europejskiej, inne programy, organizacje pozarządowe, sponsorzy indywidualni (krajowi i zagraniczni).

Wskaźniki monitoringowe:

- liczba szkoleń, w których uczestniczyła kadra pomocy społecznej,
- liczba pracowników socjalnych,
- liczba osób korzystających z usług psychologa,
- liczba inicjatyw społecznych,
- liczba organizacji pozarządowych funkcjonujących w obszarze polityki społecznej,
- liczba działających w gminie podmiotów ekonomii społecznej,
- liczba wspieranych przez samorząd gminy organizacji pozarządowych,
- liczba wspieranych przez samorząd gminy podmiotów ekonomii społecznej.

Prognoza zmian:

Podjęcie działań powinno przyczynić się m.in. do:

- profesjonalizacji kadry pomocy społecznej,
- zwiększenia jakości świadczonych usług,
- zwiększenia aktywności mieszkańców, wzrostu liczby inicjatyw społecznych,
- zróżnicowania form i zwiększenia efektywności współpracy z sektorem pozarządowym oraz podmiotami ekonomii społecznej.

2. RAMY FINANSOWE STRATEGII

Ustawa o pomocy społecznej (Art. 16b ust. 2 pkt 3 podpunkt c) nakłada obligatoryjny wymóg określenia ram finansowych Strategii. Są one przedstawione w poniższej tabeli.

Tabela 38. Ramy finansowe strategii w latach 2014-2024*

szacunkowa wielkość wydatków (w tys. złotych) w latach:										
2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
4.214	4.400	4.500	4.635	4.825	4.900	5.050	5.200	5.330	5.450	5.600

*) środki finansowe zaplanowane na realizację zadań z zakresu Strategii

3. WDROŻENIE STRATEGII, MONITOROWANIE JEJ REALIZACJI

Koordynatorem realizacji działań wyznaczonych w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Międzyzdroje na lata 2014-2024 będzie Ośrodek Pomocy Społecznej w Międzyzdrojach. Działania te będą podejmowane przez wskazane powyżej podmioty zgodnie ze szczegółowym harmonogramem, ujętym w opracowywanych corocznie planach działań.

Monitoring zapisów strategicznych, polegający na systematycznym zbieraniu i analizowaniu informacji dotyczących realizowanych bądź zrealizowanych już działań, będzie prowadzony przez zespół oceniający strategię. Gromadzone dane pozwolą zidentyfikować i rozwiązać problemy, które pojawią się w trakcie wdrażania dokumentu, oraz stwierdzić, czy wyznaczone działania zmierzają w słusznym kierunku i przynoszą zakładane zmiany.

Zespół oceniający zostanie powołany zarządzeniem burmistrza, a w jego skład wejdą m.in.: przedstawiciele podmiotów realizujących strategię i współdziałających w jej realizacji, w tym pracownicy Ośrodka Pomocy Społecznej oraz jednostek mu podległych. Zasady działania zespołu zostaną określone zarządzeniem burmistrza.

Zespół oceniający strategię będzie oceniał poziom wdrożenia zapisów strategicznych raz na rok, a następnie przygotowuje raport monitoringowy. Zawartą w nim ocenę skuteczności polityki społecznej prowadzonej w gminie prześle burmistrzowi i Radzie Miejskiej, sugerując przyjęcie proponowanych rozwiązań (np. programów celowych) oraz, w przypadku stwierdzenia istotnych zmian społecznych, podjęcie ewentualnych działań korygujących i wszelkich prac mających na celu aktualizację obowiązującej strategii.

Do oceny stopnia wdrożenia wyznaczonych działań zostaną wykorzystane m.in. sformułowane pod każdym celem strategicznym wskaźniki monitoringowe. W większości są one dostępne w zbiorach statystyki publicznej oraz w zasobach informacyjnych instytucji i organizacji realizujących strategię i współdziałających w jej realizacji. W przypadku części danych może zaistnieć potrzeba przeprowadzenia badań ankietowych wśród mieszkańców gminy oraz w kluczowych dla rozwiązywania lokalnych problemów społecznych podmiotach.

Przygotowany wykaz nie wyczerpuje wszystkich wskaźników, jakie mogą być zastosowane w procesie monitorowania realizacji strategii. W miarę rozwoju systemu monitorowania dokumentu będą mogły zostać zidentyfikowane nowe wskaźniki, które w odpowiedni sposób będą charakteryzowały przebieg realizacji podejmowanych działań.

4. PROGRAMY I PROJEKTY

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Międzyzdroje na lata 2014-2024 będzie skuteczna, o ile przedstawiciele samorządu lokalnego znajdą zasoby umożliwiające opracowanie i realizację programów i projektów zgodnych z przyjętymi w dokumencie działaniami. Programy i projekty można realizować w okresach rocznych, dłuższych lub krótszych, w zależności od ich charakteru. Mogą one być przyjmowane stosownymi uchwałami przez radę i powinny stanowić załączniki do niniejszej strategii.

4.1. PROGRAMY

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Międzyzdroje na lata 2014-2024 będzie realizowana w szczególności poprzez poniżej wymienione programy:

- Program Wspierania Rodziny w Gminie Międzyzdroje na lata 2014-2016,
- Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Program Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Międzyzdroje na lata 2014-2020,
- Wieloletni program współpracy Gminy Międzyzdroje z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego.

4.2. PROJEKTY

Prezentowane poniżej projekty powstały w trakcie prac nad strategią i wpisującym się w jej zapisy programem wspierania rodziny. Ich autorami są przedstawiciele instytucji

i organizacji pozarządowych działających w gminie w obszarze polityki społecznej. Projekty stanowią „bank pomysłów”, tzn. ich realizacja jest wskazana, ale możliwa będzie dopiero wtedy, gdy ich wnioskodawcy pozyskają niezbędne środki finansowe.

Projekt 1. „Ciekawie i zdrowo spędzam czas”

Wnioskodawca projektu

Technikum Hotelarskie w Międzyzdrojach, ul. Leśna 17, 72-500 Międzyzdroje.

Cel główny projektu

Upowszechnianie takich form spędzania wolnego czasu, które rozwijają uczniów i ukazują atrakcyjność dóbr kultury oraz uzmysławiają szkodliwość alkoholu i narkotyków i ich negatywny wpływ na rozwój młodych ludzi.

Cele szczegółowe projektu

- zwiedzanie ciekawych miejsc,
- uczestnictwo w życiu kulturalnym – teatr, kino, wystawy, koncerty,
- ukazanie szkodliwości używek dla rozwoju fizycznego, psychicznego i intelektualnego.

Miejsce realizacji projektu

Teatry, wystawy, muzea, sale koncertowe w Szczecinie.

Beneficjenci projektu

Uczniowie Technikum Hotelarskiego, rodzice i nauczyciele uczniów.

Partnerzy w realizacji projektu

- MDK Międzyzdroje,
- przewoźnik,
- Ośrodek Pomocy Społecznej w Międzyzdrojach.

Czas realizacji projektu

2 lata.

Projekt 2. „po!pro.Art.not0mps”

Wnioskodawca projektu

Fundacja Motywacja i Działanie, ul. Norwida 7/12, 72-500 Międzyzdroje.

Cel główny projektu

Przeciwdziałanie bierności i nudzie, rozwijanie motywacji dla zasad zdrowego i alternatywnego stylu życia.

Cele szczegółowe w projekcie

- korygowanie błędnych przekonań dotyczących substancji psychoaktywnych,

- edukacja rówieśnicza,
- kształtowanie umiejętności życiowych,
- alternatywa dla nudy i bierności.

Miejsce realizacji projektu

Pracownia Motywacja i Działanie.

Beneficjenci projektu

Młodzież z gminy Międzyzdroje.

Partnerzy w realizacji projektu

Szkoły, Ośrodek Pomocy Społecznej, organizacje pozarządowe.

Czas realizacji projektu

Program wieloletni.

Projekt 3. „Nasz Ogród”

Wnioskodawca projektu

Gimnazjum im. Jana Pawła II, ul. Kolejowa 33, 72-500 Międzyzdroje.

Cel główny projektu

Rozpropagowanie alternatywnej formy spędzania czasu wolnego w postaci uprawy ogrodu, eliminowanie izolacji wśród uczniów.

Cele szczegółowe projektu

- nabycie umiejętności organizacji czasu wolnego,
- wzmacnianie pozytywnego obrazu siebie i własnej samooceny,
- kształtowanie umiejętności współpracy w grupie,
- nabycie umiejętności tworzenia, uprawy i pielęgnacji ogrodu.

Miejsce realizacji projektu

Gimnazjum im. Jana Pawła II w Międzyzdrojach.

Beneficjenci projektu

Młodzież gimnazjum (15 osób), która nie osiąga znaczących sukcesów, izolująca się bądź izolowana przez innych.

Partnerzy w realizacji projektu

ZOŚ w Międzyzdrojach, OPS w Międzyzdrojach.

Czas realizacji projektu

3 lata.

Projekt 4. „Optymistyczne przedszkole”

Wnioskodawca projektu

Przedszkole Miejskie nr 1 „Morskie Skarby”, ul. Myśliwska 13, 72-500 Międzyzdroje.

Cele główny projektu

- rozwijanie umiejętności rozwiązywania konfliktów,
- swobodne wyrażanie próśb i oczekiwań przez dzieci,
- rozwijanie optymizmu i poczucia własnej wartości,
- rozwijanie zainteresowań i talentów,
- uczenie życzliwości, empatii, pomagania innym.

Miejsce realizacji projektu

Przedszkole Miejskie nr 1 „Morskie Skarby”.

Beneficjenci projektu

Dzieci uczęszczające do przedszkola, rodzice dzieci, personel przedszkola, instytucje współpracujące z przedszkolem.

Partnerzy w realizacji projektu

- Ośrodek Pomocy Społecznej w Międzyzdrojach,
- Gimnazjum w Międzyzdrojach,
- szkoły podstawowe na terenie gminy.

IV. UWAGI KOŃCOWE

Zapisy zawarte w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Międzyzdroje na lata 2014-2024 będą realizowane w ramach przyjętych działań w zależności od posiadanych przez samorząd gminy i pozyskanych z zewnątrz środków finansowych. Dla osiągnięcia wyznaczonych w dokumencie celów konieczne będzie współdziałanie różnych podmiotów funkcjonujących w obszarze polityki społecznej, w tym tych, które działają na wyższym szczeblu administracyjnym.

Autorzy dokumentu pragną złożyć serdeczne podziękowania wszystkim tym, którzy uczestniczyli w jego budowie, przyczyniając się do identyfikacji problemów społecznych występujących w gminie. Jednocześnie chcą wyrazić nadzieję na dalszą współpracę w realizacji zapisów strategii.

